

POROČILO ZVEZE MZPM VELENJE ZA LETO 2024

UVODNA PREDSTAVITEV

Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje (Zveza MZPM Velenje) je prostovoljska organizacija društev prijateljev mladine, ki delujejo v dobro otrok, mladostnikov in družin. MZPM Velenje je nevladna, nepolitična, samostojna, **humanitarna, prostovoljska in nepridobitna zveza društev**, ki deluje v javnem interesu in v javno dobro. Združuje društva iz Mestne občine Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki. V nekaterih nacionalnih projektih ZPMS opravlja tudi funkcijo regijskega koordinatorja nacionalnih programov in projektov (Otroški parlament, Evropa v šoli ...). Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje se nenehno odziva na aktualna družbena vprašanja in dogajanje v lokalnem okolju, s svojim delovanjem pa veliko prispeva k oblikovanju pozitivnih vrednot življenja otrok, mladostnikov ter družin v Šaleški dolini in širše.

Temeljno vodilo pri prizadevanjih za uresničitev programa MZPM Velenje je bilo tudi v letu 2024 ustvarjanje boljših pogojev za kvalitetno življenje otrok, mladostnikov in družin. Ob tem smo v vseh programih in projektih skrbeli tudi za etičnost in skrb za spoštovanje Konvencije o otrokovih pravicah. 20. novembra, na svetovni dan otrok, smo ob zaključku okrogle obletnice delovanja zveze pripravili prireditev »70 let mladi«, s katero smo končali bogato praznovanje.

Leto 2024 je k sreči minilo brez večjih naravnih nesreč, ki so močno zaznamovale naše delo v letu 2023. Žal pa se socialne razmere družin v Šaleški dolini slabšajo, zato je bilo tudi leto 2024 za nas polno preizkušenj in truda, da pomagamo družinam z otroki, ki so se znašle na socialnem robu. To zahteva veliko energije in truda, a je vse poplačano, ko vidimo, da smo marsikateri družini vrnilo upanje in vero v prihodnost. Pomagali smo tako družinam, ki jih poznamo že iz prejšnjih let, tudi v neurjih prizadetim v letu 2023. K nam pa so prihajale tudi nove družine, večina takih, ki nikoli prej ni prosila za pomoč. Večina družin ne zmore več poravnati stroškov in to kljub temu, da je zaposlen vsaj eden, v veliko primerih pa celo oba starša, a so njihovi dohodki ob stalnem poviševanju cen hrane in bivanjskih stroškov prenizki, da bi lahko dostojno preživel mesec. Veliko skrb smo povečali tudi enostarševskim družinam. Pri pomoči družinam iz Šaleške doline smo lahko veliko naredili tudi zato, ker smo bili uspešni pri pridobivanju donacijskih sredstev in materialnih donacij, veliko pa nam je pri premagovanju stisk družin pomagala (tako finančno kot materialno) tudi naša krovna organizacija **ZPMS**.

Z delom na humanitarnem področju smo tudi v letu 2024 krepko opravičili status **nevladne organizacije v javnem interesu za opravljanje humanitarne dejavnosti na področju socialnega varstva**, ki smo ga pridobili **14. marca 2022**. Dodelilo nam ga je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS.

Tudi v letu 2024 je bilo pri načrtovanju in izvedbi programov in projektov ključno, da smo bili ves čas kreativni, inovativni in hitro prilagodljivi novim situacijam. Načrtovanim aktivnostim smo med letom dodali še nekaj novih. O vseh v letu 2024 izvedenih projektih in programih podrobneje poročamo v tem letnem poročilu.

ZASEDENOST VILE ROŽLE

Vila Rožle je bila v letu 2024 odlično obiskana in ves čas dobro zasedena. Redno smo opravljali koordinacijo dejavnosti v vili, tudi pri dokončanju obnove vile, ki je bila v letu 2023 poškodovana v neurju. Vila je spomladi dobila nove like in napise ter reklamno tablo za Malo Napotnikovo kiparsko galerijo. V notranjosti pa bomo v letu 2025 končali obnovo podov v galeriji, ki jih je poškodovalo steklo razbitega okna v neurju 2023, kar je še zadnje delo, ki ga moramo opraviti, da odpravimo škodo, povzročeno s padcem velike vrbe na vilo.

Sliki 1, 2: Nove podobe mastodontov (5 likov) in sonca na Vili Rožle.

Vila je bila v prvih mesecih leta 2024 dobro zasedena tudi zato, ker smo v celoti izvajali vse načrtovane aktivnosti za otroke in družine. V njej smo izvajali tudi večtedenski tečaj Lego robotike, poleti počitniško varstvo otrok, zaključne prireditve naših projektov za vrtce in šole ... Od novega leta do meseca maja in od oktobra do novega leta so v vili potekala redna srečanja članov likovnega krožka Univerze za III. življenjsko obdobje Velenje. Gostili jih bomo

celo študijsko leto, do maja 2025, verjetno pa se bodo k nam vrnili tudi v naslednjem študijskem letu.

Februarja smo izvajali uspešni štiritedenski tečaj Lego robotike, ki ga je izvajal **Damijan Vodušek**. Otroci in starši so nad njim navdušeni, zato s sodelovanjem nadaljujemo.

Vila Rožle je bila za tiste, ki so potrebovali humanitarno pomoč, odprta celo leto. Trudili smo se, da smo humanitarno pomoč izročali na čim bolj varen način in da se družine, ki smo jim pomagali, niso srečevale med sabo. V novembru in decembru 2024 smo uspešno pripravili vse za projekt Veseli december 2024 (uskladili smo nastope Dedkov Mrazov v šolah, vrtcih in krajevnih skupnostih ter mestnih četrtih, na roke napisali vabila otrokom na prireditve, pripravili 1.900 daril za otroke ...). Zaposlenim so pri tem pomagali tudi prostovoljci. V decembru 2024 smo razdelili tudi veliko daril otrokom iz socialno nespodbudnih okolij, ki smo jih pridobili s pomočjo več donatorjev (**Trije zimski botri, Gimnazija Velenje, Duška Lalek** in zaposleni v **Bolnišnici Topolšica, Območni odbor SD Velenje**, preko **ZPMS** ...). Darila so bila zelo bogata, otroci so v večini dobili tisto, kar so si želeli in kar so potrebovali. Spodnje prostore vile smo pogosto spremenili tudi v skladišče za humanitarno pomoč, saj smo pripravljali pakete hrane in higienskih pripomočkov. Večino smo pridobili s pomočjo ZPMS, decembra pa smo res veliko donacijo dobili tudi iz strani **OŠ Šalek**. Učenci in zaposleni so zbrali veliko artiklov, s katerimi smo družine v stiski razveselili tik pred božično-novoletnimi prazniki.

Tudi v letu 2024 smo izvedli veliko dogodkov za otroke in družine. Pri prireditvah, načrtovanih na prostem, nam je deževno majsko vreme spet dvakrat preprečilo izvedbo 2. Družinskega dne v Sončnem parku, ki smo ga skrbno načrtovali, več sreče z vremenom pa smo imeli pri izvedbi VI. Otroške olimpijade in delavnice Buče, buče ... Obe prireditvi sta bili množično obiskani. Žal pa nam septembra in v začetku oktobra zaradi pogostega deževja ni uspelo v živo izpeljati 51. Male Napotnikove kiparske kolonije. Izpeljali smo jo tako, da so mladi kiparji ustvarjali vsak na svoji šoli, v Vili Rožle pa smo opravili izbor najboljših del.

V letu 2024 smo dobro sodelovali z vsemi, ki radi delajo z otroki, za otroke in mlade, pri tem smo se tudi medgeneracijsko povezovali. Naše prostovoljce smo vključili v več programov in projektov kot v letu 2023, zato so opravili veliko več prostovoljskih ur kot leto prej. V letu 2024 smo presegli tudi številke iz časa pred epidemijo in zabeležili rekordno število opravljenih prostovoljskih ur, skupaj kar **7.279**.

Ob **ponedeljkih**, od 16. ure do 20. ure, je v vili potekalo dežurstvo pri nacionalnem telefonu TOM. Naši svetovalci in svetovalke so dežurali vse ponedeljke v letu 2024, žal pa je dvakrat zmanjkalo elektrike, zato so bila dežurstva prekinjena. Vseeno so opravili 51 dežurstev. Z okrepitvijo skupine z novimi svetovalci, smo celo leto delo svetovalcev TOM telefona brez

težav organizirali tako, da so večinoma dežurali v dvojicah. Zelo smo bili žalostni, ker smo zaradi bolezni izgubili dolgoletno svetovalko naše skupine. Redno so v živo, v galeriji Vile Rožle, potekale tudi mesečne supervizije, ki jih nismo izvajali le v času poletnih počitnic. Potekale so ob četrtnih zvečer.

Celo leto smo vsak **torek** popoldne v vili pripravljali redne ustvarjalnice za otroke in starše - Torkove pete.

V Vili Rožle so ob **petkih** dopoldne (spomladi in od začetka oktobra dalje) dve uri ustvarjali člani in članice ustvarjalno-likovnega krožka Perspektiva, ki deluje pod okriljem Univerze za III. življenjsko obdobje Velenje.

Slika 3: Ob petkih dopoldne v Vili Rožle ustvarjajo člani in članice likovnega krožka velenjske tretje univerze.

Petkovi popoldnevi in sobotni dopoldnevi so bili rezervirani za sestanke, ki jih je pripravljala MZPM Velenje za različne projekte, tudi izobraževanja (za nove svetovalce TOM telefona za vzgojitelje v kolonijah in vzgojitelje v počitniškem varstvu otrok ...). Pogosto smo jih pripravljali tudi druge dni v tednu, odvisno od zasedenosti vile in časa prostovoljcev. Od novembra do aprila pa vsako leto izvajamo tudi predavanja v šoli za starše. Čeprav potekajo preko platforme ZOOM, vedno potekajo iz Vile Rožle.

Vila je bila najbolj zasedena v času poletnih počitnic, ko smo v sodelovanju z Mladinskim centrom Velenje sedmo leto zapored izvajali počitniško varstvo otrok, ki obiskujejo nižje razrede osnovne šole. Vanj smo vključili otroke iz vseh treh občin Šaleške doline, njihovo število pa je bilo največje doslej, kar je dokaz več, da mlade družine tovrstno varstvo res potrebujejo. Varstvo mlajših šolarjev smo omogočili vsem staršem, ki so ga potrebovali, večina je koristila 2 tedna, tistim, ki so bili res v stiski, smo omogočili tudi po tri tedne, če je bil v željenem terminu še prostor ali če je prihajalo do odpovedi. V letu 2024 je varstvo za tri

tedne prevzel Mladinski center Velenje, pet tednov pa je potekalo v Vili Rožle. Vseh 9 tednov je potekal tudi počitniški živ-žav za otroke, ki so se želeli le malo družiti in ustvarjati.

Številni Vilo Rožle obiščejo tudi zaradi dveh stalnih razstavišč in občasnih razstav, ki jih pripravljamo med letom. Obiskovalci se lahko za ogled razstav naročijo tudi izven delovnega časa, ogled jim na njihovo željo omogočimo tudi čez vikend.

Stalni razstavi sta:

- GALERIJA MALE NAPOTNIKOVE KIPARSKE KOLONIJE (MZPM Velenje),

Sliki 4, 5: Razstava več kot 250 del Male Napotnikove kiparske kolonije.

- SONČNE ZGODBE MLADEGA MESTA (Muzej Velenje).

Sliki 6, 7: Razstava o zgodovini Sončnega parka in prenovi Vile Rožle je obiskovalcem vedno zanimiva.

V letu 2024 smo poleg stalnih razstav pripravili še razstavo del, nastalih v dveh okoljevarstvenih projektih (Odpadek naj ne bo samo odpadek ter Varujmo in ohranimo Šaleško dolino). V času 35. Pikinega festivala smo pripravili razstavo ilustracij in likovnih del naše sodelavke **Done Pratnekar**.

UPRAVNI ODBOR

Koordinacijo celotnega delovanja MZPM Velenje je opravljal Upravni odbor MZPM Velenje. 23. marca 2021 je bil za štiriletno obdobje imenovan nov Upravni odbor MZPM Velenje, istočasno pa sta bila imenovana tudi nov nadzorni odbor in častno razsodišče. Vsem se marca 2025 izteče štiriletni mandat.

V UO MZPM Velenje so v letu 2024 bili: Zdenko Gorišek, Andreja Zelenik, Barbara Trebižan, Peter Kovač, Andreja Oder Grabner, Cvetka Koželj, Alenka Verbič, Andreja Popržen, Samo Kopušar, Tanja Kontič in Lidija Hartman Koletnik. Predsednik MZPM Velenje je Zdenko Gorišek, podpredsednica pa Andreja Zelenik. Imenovan je bil tudi Nadzorni odbor MZPM Velenje (Vesna Milosavljević, Mateja Car, Marjeta Jedlovčnik, Martina Bobek in Vida Gostečnik) in Častno razsodišče MZPM Velenje (Mija Žagar, Milena Ževart, Tone Skok, Jasmina Stropnik in Janja Jelen). Poskrbeli smo za teritorialno zastopanost in zastopanost naših prostovoljcev v vseh organih MZPM Velenje.

Upravni odbor MZPM Velenje je imel v letu 2024 dve seji, **21. marca** 2024 korespondenčno, **17. oktobra** 2024 pa smo redno sejo UO MZPM Velenje izvedli v živo, v Vili Rožle.

Na dopisni seji, ki se je končala 21. marca 2024, so člani in članice potrdili Poročilo o delu MZPM Velenje v letu 2023, finančno poročilo MZPM Velenje za leto 2023, program dela za leti 2024 in 2025 (za dve leti zato, ker ima MZPM Velenje od marca leta 2022 status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu) ter finančni načrt za leti 2024 in 2025. UO je potrdil tudi sklep, da se redna programska skupščina MZPM Velenje skliče 28. marca 2024 in da nagrade ob tednu otroka, ki jih podelimo na skupščini zveze, prejmeta dolgoletni predsednici naših društev **Mateja Car** (DPM Konovo) in **Branka Tratnik Meh** (DPM Kavče).

Delo in poslovanje MZPM Velenje v letu 2023 je pred sejo UO MZPM Velenje pregledal tudi nadzorni odbor, ki je potrdil finančne izkaze za leto 2023 in se strinjal, da so vsi računi pregledno beleženi, vloženi ter poravnani in da smo skrbno gospodarili s sredstvi. Člani UO so potrdili tudi osnutek sprememb statuta Zveze MZPM Velenje.

UO MZPM Velenje je med letom obravnaval vse akcije in prireditve, ki so bile izvedene pod okriljem MZPM Velenje, koordiniral je dejavnost odborov in komisij, odobril je projekt

počitniškega varstva in višino nagrad vzgojiteljev v zdravstvenih kolonijah ter nagrad v času počitniškega varstva, nagrad za projekt Veseli december, bdel je nad trošenjem finančnih sredstev in odobril nakup nove opreme za zaposlene in v Vili Rožle. MZPM Velenje je pridobivala finančna sredstva iz proračunov Mestne občine Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki, iz javnih razpisov, ZPMS, od staršev, donatorjev in sponzorjev ...

MZPM Velenje se je na lokalni ravni tudi v letu 2024 povezovala in (sodelovala z organizacijami, ki delujejo v dobrobit otrok, mladih in družin (vrtci, šole, Center za socialno delo Velenje, Šolski center Velenje, Knjižnica Velenje, Festival Velenje, Pikin festival, Športna zveza Velenje, Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – OI Velenje, Zveza kulturnih društev ŠD, LAS, Mladinski center Velenje, Mladinski svet Velenje, Mladinski center Šmartno ob Paki, ŠRZ Rdeča dvorana Velenje, Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje, Medgeneracijski center Šoštanj, Razvojna agencija SAŠA ...).

REDNA LETNA PROGRAMSKA SKUPŠČINA 2024

Na podlagi sklepov članov UO MZPM Velenje smo redno letno programsko skupščino MZPM Velenje opravili v živo, 28. marca, v Vili Rožle. Na njej so društva prijateljev mladine, ki glasujejo na skupščini, po podanem poročilu o delu, ki ga je predstavila sekretarka Bojana Špegel, obravnavala vsa poročila o delu za leto 2023 in programske ter finančne plane dela za leti 2024 in 2025. Skupščina je potrdila tudi spremembe Statuta Zveza MZPM Velenje.

Na podlagi sklepov skupščine smo poročilo o delu na AJ PES oddali v predpisanem roku, prav tako poročilo o delu prostovoljcev v letu 2023. Poročila smo oddali 29. marca 2024.

Slika 8: Na redni letni programski skupščini smo podelili priznanji ob Tednu otroka. Dobili sta ju naši dolgoletni prostovoljki, predsednici DPM Mateja Car in Branka Tratnik Meh, ki sodelujeta tudi v drugih programih MZPM Velenje.

DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE

Pri MZPM Velenje deluje Odbor predsednikov društev prijateljev mladine (DPM). Ta spremlja in koordinira delovanje DPM v Mestni občini Velenje in v občinah Šoštanj ter Šmartno ob Paki. Predsedniki in predsednice MZPM Velenje poročajo o opravljenem delu v društvih, izmenjujejo izkušnje, načrtujejo pa tudi skupne akcije. Delo aktivistov v DPM za otroke in z otroki je v celoti opravljeno brezplačno.

DPM organizirajo dejavnosti za otroke in družine preko celega leta. V svojih okoljih poskrbijo za obeležitve različnih praznikov in pomembnih praznikov kot so kulturni praznik, dan žena, materinski dan, pripravljajo pustovanja, izlete z otroki in starši, ustvarjalne delavnice, vesele urice, pohode, krajše taborje za otroke, piknike za otroke ter počitniške dejavnosti, ki jih organizirajo tako v času kratkih kot dolgih poletnih počitnic. Društva decembra aktivno sodelujejo v projektu »Veseli december«, kjer z njihovo pomočjo poskrbimo za praznično obdaritev otrok in obisk Dedka Mraza v posameznih krajevnih skupnostih. Tam, kjer društev nimamo, nam na pomoč priskočijo krajevne skupnosti.

V letu 2024 smo z društvi komunicirali po elektronski pošti in preko svetovnega spleta ter telefona in z individualnimi srečanji s posameznimi predsedniki in predsednicami DPM v Vili Rožle. V živo pa smo se v Vili Rožle na seji predstavnikov DPM zbrali 15.10. 2024. Obravnavali smo aktualno dogajanje v društvih, govorili o spremembah statuta društev, sodelovanju z ZPMS in pripravi na Veseli december 2024. Hkrati smo društva pozvali k pomoči pri izvedbi prireditve ob 70-letnici MZPM Velenje. Še vedno imamo v načrtu zamenjati kar nekaj vodstev v DPM-jih. Na rednih letnih občnih zborih v letu 2025 so vodstvo že zamenjali v DPM Zavodnje -Šentvid. Novo vodstvo pa bodo dobili tudi v DPM Konovo in verjetno tudi v DPM Šentilj. Še vedno iščemo nove člane in zamenjave vodstev v DPM Pesje, kjer je sedanja predsednica neodzivna, in v DPM Šoštanj, kjer se dolgoletni predsednik želi posloviti od te funkcije.

V MZPM Velenje je bilo leta 2024 združenih **14 društev prijateljev mladine**:

MO Velenje:

- DPM LEVI BREG VELENJE
- DPM PAKA
- DPM KONOVO
- DPM PESJE
- DPM ŠKALE

- DPM KAVČE
- DPM ŠENTILJ
- DPM MED BLOKI

Občina Šoštanj:

- DPM ŠOŠTANJ
- DPM SKORNO – FLORJAN
- DPM ZAVODNJE-ŠENTVID
- DPM RAVNE
- DPM LOKOVICA

Občina Šmartno ob Paki:

- DPM ŠMARTNO OB PAKI.

Dotacijo za delo društev MZPM Velenje izplača tistim društvom, ki med letom pripravljajo in izvedejo različne projekte za otroke. Odobrimo jih na podlagi oddanih poročil o delu in finančnih poročil. V letu 2024 smo društvom, ki so oddala poročila o delu v letu 2023 in plane dela za leto 2024, dotacije za njihovo delovanje izplačali v dveh delih.

V skladu z dogovorom s predsednicami in predsednikom društev, ki delujejo pod okriljem MZPM Velenje, smo društvom, ki so si želela imeti profesionalni računovodski pregled pripravljenih poročil pred oddajo pristojnim državnim organom, to omogočili tudi v letu 2024. Pregled je opravila naša prostovoljka, ki je izkušena računovodkinja. V letu 2024 je večina društev redne letne občne zборе opravila v živo, na njih pa je sodelovala tudi sekretarka Bojana Špegel.

SODELOVANJE Z ZPMS

MZPM Velenje aktivno sodeluje z našo krovno organizacijo Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). 29. februarja smo se udeležili slavnostne premiere filma »Prijatelji mladih – 70 let ZPMS«, v režiji Maje Pavlin. V njem s kratko izjavo na Cerjah sodeluje tudi sekretarka MZPM Velenje Bojana Špegel. V polni dvorani SMELT smo tako skupaj s predstavniki društev in zvez iz vse Slovenije slavnostno končali praznovanje 70 – letnice ZPMS.

Sodelovali smo tudi na skupščini ZPMS, ki je bila izvedena 23. marca 2024 v Ljubljani. Udeležili smo se je zaposleni na MZPM Velenje in dva predstavnika naših društev. Redno smo se udeleževali sej odborov in sooblikovali delo v naši krovni zvezi. Z njimi smo seznanjali tudi naša društva. Tri društva so se prijavila na prvem razpisu ZPMS za programe »Počitnice za vse«, Dedek Mraz in Ustvarjalne delavnice. Uspešno se je prijavila tudi MZPM Velenje.

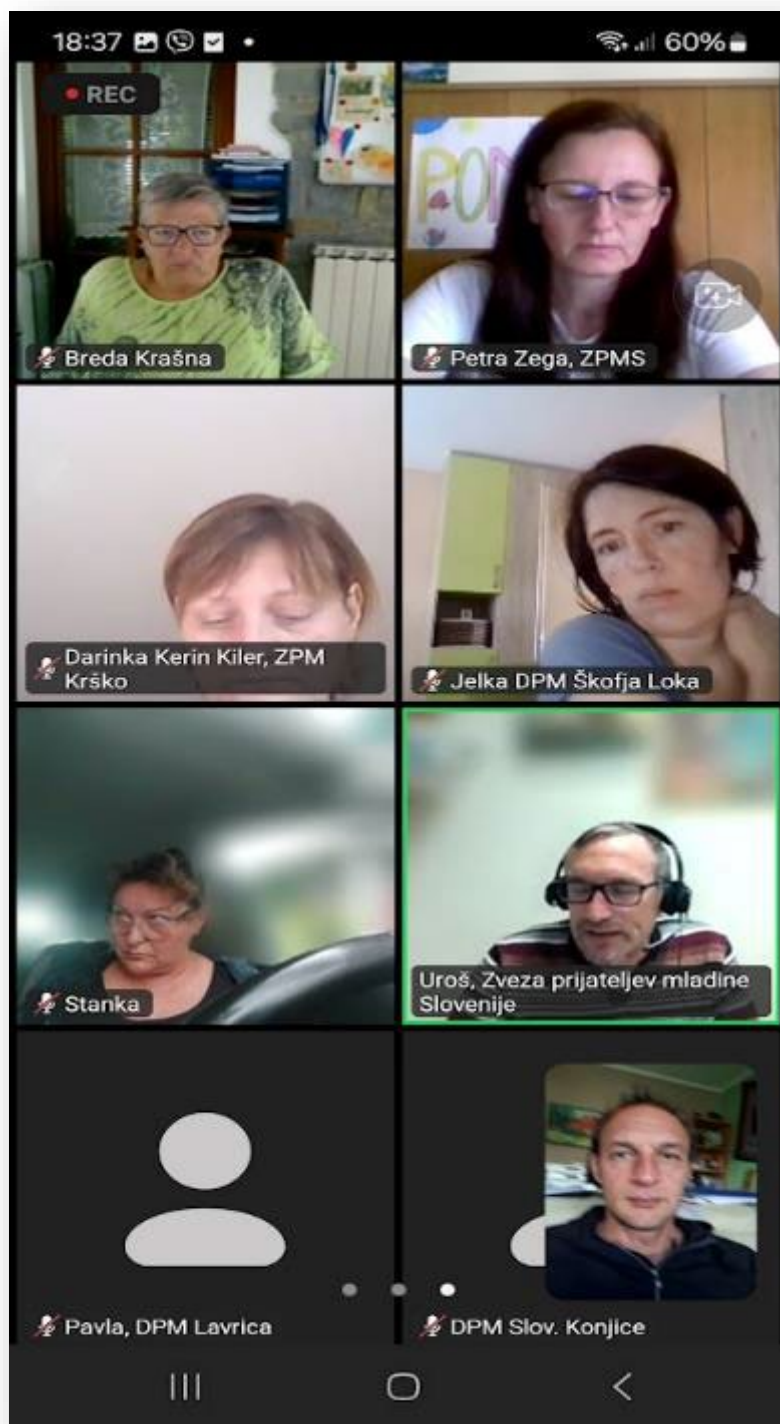

Slika 9: Na redni letni skupščini naše krovne organizacije ZPMS, ki je bila 23. marca 2024, smo aktivno sodelovali tudi predstavniki MZPM Velenje. Zastopali smo tudi vsa naša društva.

Sliki 10, 11: 29. februarja smo zaposleni in prostovoljci MZPM Velenje sodelovali na slavnostni premieri filma »Prijatelji mladih – 70 let ZPMS« v dvorani SMELT v Ljubljani. S tem dogodkom je zveza zaključila dogodke ob visokem jubileju.

V drugi polovici leta 2024 je ZPMS začela pripravljati tematska predavanja (ZOOM kavice), ki se jih udeležujemo tudi predstavniki MZPM Velenje in naših društev. Teme so skrbno izbrane in vedno aktualne za delovanje društev in mreže ZPMS.

Slika 12: Zoom Kavica ZPMS.

MLADI PROSTOVOLJCI

Tudi v letu 2024 smo (že v začetku šolskega leta 2023/2024) načrtali sodelovanje s prostovoljci Šolskega centra Velenje. Dijaki so se aktivno vključevali v naše programe skozi celo koledarsko leto in ne le med šolskim letom, največ jih je z nami sodelovalo v času poletnih počitnic in v programu Veseli december 2024, na VIII. Otroški olimpijadi, poletnem počitniškem živ-žavu v Sončnem parku, na 35. Pikinem festivalu in v delavnici Buče, buče ... ter paradi ob prihodu Dedka Mraza v Šaleško dolino.

Slika 13: Prostovoljci ŠCV in MZPM Velenje.

Delo MZPM Velenje je sekretarka MZPM Velenje Bojana Špegel jeseni 2024 predstavila mladim, zainteresiranim za prostovoljstvo, na Gimnaziji Velenje. Hkrati je spoznala novo mentorico prostovoljcev na ŠCV **Erino Zukić**, saj sta se dolgoletni mentorici v novem šolskem letu poslovili. Sodelovanje je dobro steklo.

Dijake smo skozi leto vključevali tudi v redne tedenske aktivnosti (zimske počitnice, jesenske počitnice, Torkova peta, poletno počitniško varstvo, ...). Tiste, ki so bili pri nas aktivni med letom, smo vključili v projekt poletnega počitniškega varstva v Vili Rožle, kjer so za svoje delo dobili plačilo preko MO Velenje in Občine Šoštanj, v okviru projektov poletnega počitniškega dela v obeh občinah. Med letom so delo v naših programih opravljali povsem brezplačno, tudi v času poletnih počitnic so opravili vsaj nekaj prostovoljskih ur.

V letu 2024 smo v svoje vrste sprejeli **12** novih mladih prostovoljcev in prostovoljk (do 17 leta starosti), še 25 pa je bilo dijakov ŠCV, ki so sodelovali v naših projektih in programih.

V letu 2023 je z nami sodelovalo **35 mladih** prostovoljcev (do 29 leta starosti) in **12** prostovoljcev in prostovoljk, starih do 17 let (brez dijakov ŠCV).

KLUB PROSTOVOLJCEV »MLADI ZA MLADE«

Prostovoljci MZPM Velenje se, ne glede na starost in sodelovanje v različnih projektih MZPM Velenje, združujejo v klub »Mladi za mlade«. V letu 2024 je klub deloval 29. leto zapored. Komunikacija s prostovoljci se je v času zdravstvene krize močno spremenila. S prostovoljci smo tudi v letu 2024 v večini komunicirali preko e-pošte in po telefonu, pa tudi preko skupine prostovoljcev, ki jo imamo na facebooku. Tako smo jih najlažje dosegli in tudi pridobili za sodelovanje v naših programih in projektih. Prostovoljci in mentorji v klubu so dijaki, študentje, zaposleni različnih poklicev in izobrazbe ter aktivni upokojenci, torej vsi, za katere lahko rečemo, da so tudi mladi po srcu.

Prostovoljce smo o posameznih projektih in akcijah, kjer smo potrebovali njihovo pomoč, obveščali sproti. Poskus obuditve rednih srečanj prostovoljcev ni bil uspešen, saj večini primanjkuje časa. Želimo si, da obudimo vsaj izlete in družabna srečanja prostovoljcev in prostovoljk, kar bomo skušali uresničiti v letu 2025, saj nam tudi v letu 2024 to ni v celoti uspelo. Največkrat smo se s prostovoljci družili v izobraževalnih programih in pri izvedbi naših programov in projektov ter na sestankih pred samimi projekti.

Veseli smo tudi, da so se številni vključevali v naše programe, sploh izobraževanja, ki smo jih v letu 2024 v celoti izvajali v živo, udeleževali pa so se tudi predavanj v naši Šoli za starše, ki poteka preko ZOOM-a. Z brezplačnimi izobraževalnimi vsebinami prostovoljce opolnomočimo, poleg tega jim nudimo kakovostno preživljanje prostega časa v projektih, namenjenih otrokom in družinam v lokalnem okolju, zato bomo v letu 2025 temu področju spet posvetili še več časa in energije.

Naši prostovoljci in prostovoljke so se v letu 2024 udeleževali tudi izobraževanj na nacionalni ravni, v organizaciji ZPMS. Dveh izobraževanj (v VIRC Poreč in Mariboru) so se udeležili naši svetovalci TOM telefona. To velja tudi za pomladno izobraževanje za pedagoške vodje letovanj (VIRC Poreč), kjer smo prav tako imeli dobro udeležbo prostovoljcev. Jesensko izobraževanje smo izpustili, saj je potekalo v Nerezinah, ki so zelo oddaljene. Poleg tega smo se takrat pripravljali na prireditev ob zaključku praznovanja 70 letnice MZPM Velenje.

V projekte MZPM Velenje se je v letu 2024 aktivno vključevalo **92** prostovoljcev, od tega **22** moških in **70** žensk. V naše vrste smo vpisali **12** novih prostovoljcev in prostovoljk. Skupno so naši prostovoljci in prostovoljke v letu 2024 opravili **7.280 ur** prostovoljskega dela (leto

prej **5.226** prostovoljskih ur), največ na področju zdravja otrok **4.160** (leto prej **1760**) in na področju socialne varnosti, **2.459** (leto prej **2.179** ur). Sem štejemo zdravstveni letovanji in počitniško varstvo otrok ter tabore za otroke. Sledijo ure na področju narave in družbenih vrednot, kjer smo našli **324** ur in na področju kulture in umetnosti, kjer smo našli **196** ur.

V letu 2024 smo presegli doslej najvišje število opravljenih prostovoljskih ur, saj je v enem letu zraslo kar za 2.054 ur več kot v letu 2023. Ocenjena vrednost njihovega prostovoljskega dela v letu 2024 je po veljavnih cenikih Slovenske filantropije kar **73.076,50 EUR** (leto prej **52.090,00 EUR**).

Vrste del

• ORGANIZACIJSKO DELO

188h 30m

Št. opravljenih ur

2450,5 €

Ocenjena vrednost

• VSEBINSKO DELO

7020h

Št. opravljenih ur

70200 €

Ocenjena vrednost

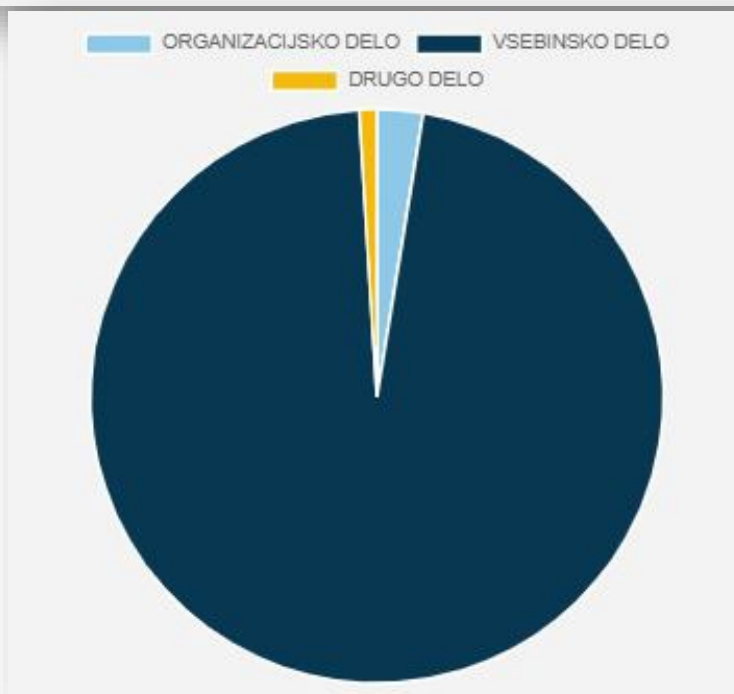
• DRUGO DELO

71h

Št. opravljenih ur

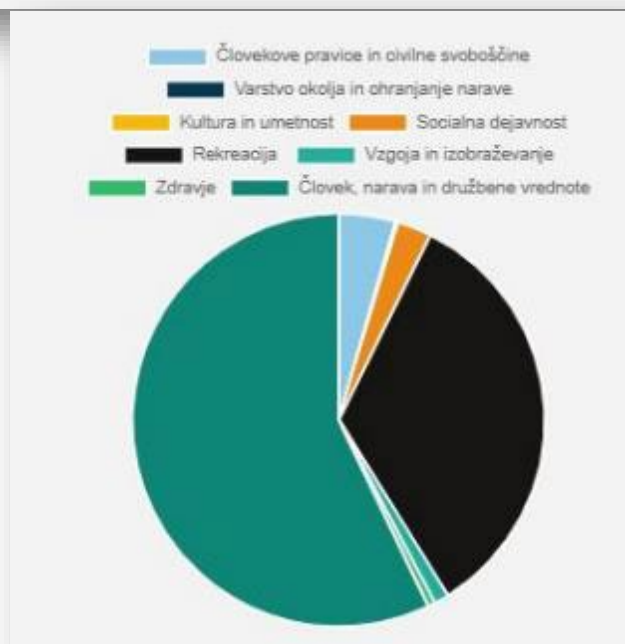
426 €

Ocenjena vrednost

Področja dela

• Človek, narava in družbene vrednote	324h 30m Št. opravljenih ur
• Človekove pravice in civilne svoboščine	4h Št. opravljenih ur
• Varstvo okolja in ohranjanje narave	10h Št. opravljenih ur
• Kultura in umetnost	196h Št. opravljenih ur
• Socialna dejavnost	2459h Št. opravljenih ur
• Rekreativna	84h Št. opravljenih ur
• Vzgoja in izobraževanje	42h Št. opravljenih ur
• Zdravje	4160h Št. opravljenih ur

Slika 14, 15, 16, 17: Vrste del in ocenjena vrednost opravljenega prostovoljskega dela v EUR ter posamezna področja prostovoljskih del, opravljenih na MZPM Velenje.

Slika 18: Prostovoljci MZPM Velenje, ki so pomagali pri izvedbi VIII. Otroške olimpijade v Sončnem parku.

Srečanja in sprejemi za prostovoljce v MO Velenje

16. septembra smo se udeležili sprejema za prostovoljce, ki ga je župan Mestne občine Velenje Peter Dermol pripravil pod velikim šotorom na Visti. Župana na srečanju ni bilo zaradi službene zadržanosti v Ljubljani, bilo pa je veliko prostovoljcev različnih društev in organizacij, s katerimi smo preživeli prijetno popoldne. Dan kasneje se je župan vsem zahvalil pisno. Dogodek so popestrili tudi s športnimi igrami in plesom ob glasbi v živo. Na sprejemu je bilo 8 prostovoljcev in prostovoljk MZPM Velenje.

Slika 19: Županov sprejem prostovoljcev na Visti je v zadnjih letih postal tradicionalen in mi smo vedno zraven.

PROGRAMI IN PROJEKTI, V KATERIH SO SODELOVALI PROSTOVOLJCI IN PROSTOVOLJKE

Naši prostovoljci skupaj z zaposlenimi na MZPM Velenje sodelujejo pri pripravi in izvedbi številnih programov in projektov. Nekatere pripravljamo samostojno, druge v sodelovanju z drugimi javnimi zavodi, društvi, lokalnimi skupnostmi ter krovno organizacijo ZPMS.

Moramo poudariti, da sodelovanje z vsemi javnimi zavodi v MO Velenje pri skupnih projektih, pomembnih za mesto in dolino, teče odlično.

V letu 2024 so na MO Velenje potekale redne mesečne koordinacije vodilnih v zavodih in zvezah društev, ki pripravljajo prireditve, ki se jih je redno udeleževala tudi naša sekretarka. Prav tako dobro sodelujemo z javnimi zavodi in organizacijami v Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki. Poglejmo, v katerih projektih so poleg zaposlenih sodelovali tudi naši prostovoljci in prostovoljke.

PUST, PUST, KRIVIH UST – Družinsko pustovanje 2024

Na pustni torek, 13. februarja 2024, smo kot soorganizatorji sodelovali pri pripravi tradicionalnega velikega družinskega pustnega rajanja »Pust, pust, krivih ust«. Obisk prireditve, ki je zaradi obnove Pikinega igrišča potekala na Titovem trgu, je bil odličen. Otroci vsako leto komaj čakajo, da se v pustnem času spremenijo v različne junake in like, če se jim pri tem pridružijo še starši, pa je pustni čas zanje prava avantura. Dogodek je s koncertom nadgradila priljubljena pevka **Romana Krajncan**, vsi maskirani otroci pa so dobili brezplačen krof.

Svojo pustno opremo so obiskovalci množično predstavili tudi v paradi. Ta je s tolkalci **Glasbene šole Velenje** na čelu, ki so jim sledili kurenti, naredila kar nekaj krogov po Titovem trgu. Strokovna komisija, ki je izbirala najbolj izvirne družinske in posamezne maske, ni imela lahkega dela. Opazili pa smo, da se je zbralo manj maskiranih obiskovalcev prireditve kot leto prej. Organizatorji (**Festival Velenje, MZPM Velenje, Mladinski center Velenje, Rdeča dvorana Velenje in Turistična zveza Velenje**) smo poskrbeli za lepe nagrade za najbolj izvirne družinske in posamezne maske, med obiskovalce prireditve pa smo razdelili tudi 300 okusnih krofov, brez katerih pust ni mastnih in krivih ust!

Slike 20, 21, 22: Družinsko pustno rajanje je 13. februarja potekalo na Titovem trgu. Komisija pri izboru najboljših mask ni imela lahkega dela. Nagradili smo pet najbolj izvirnih skupinskih mask in eno posamezno.

SKUPNOSTNI VRT V SONČNEM PARKU

Mestna občina Velenje je partner v evropskem projektu AgriGo4Cities, v okviru katerega je v sodelovanju z ranljivimi skupinami in lokalnima partnerjema (Planetom generacij Ljudske univerze Velenje in Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje) vzpostavila skupnostne mestne vrtove pri različnih ustanovah v Velenju. V okviru projekta smo vrtniček, sestavljen iz več visokih gred, pridobili tudi pri Vili Rožle. Tudi v letu 2024 smo redno skrbeli za zasaditev in vzdrževanje rastlin v visokih gredah, poleti so nam pri tem pomagali tudi otroci, vključeni v projekt Poletno počitniško varstvo. Poskrbeli smo, da so bile gredice vedno lepo zasajene in vzdrževane. Žal pa je visoke grede iz lesa že močno načel zob časa, zato se bojimo, da jih bomo morali odstraniti, saj so vremenske razmere že močno poškodovale les.

Slike 23 - 35: Celo leto 2024 smo skrbeli za skupnostni vrt ob igrišču pri Vili Rožle. Zob časa je visoke grede že močno poškodovale, zato jih bomo v letu 2025 morali vsaj delno odstraniti.

POMLADNI SEJEM

V sklopu Pomladnega sejma 2024, ki je skupen projekt mesta, smo 10. maja sodelovali z ustvarjalnimi delavnicami za otroke. Poskusno so tokrat sejem pripravili v petek popoldne in ne v soboto dopoldne. Obisk ni bil slab, a slabši kot če bi prireditev še naprej potekala ob sobotah dopoldne. V več sklopih delavnic smo poskrbeli, da so otroci lahko izdelovali različne s pomladjo povezane izdelke, ki so jih lahko odnesli domov. Odlično je bila sprejeta tudi poslikava obrazov, kjer so delale kar 4 naše predstavnice. Delavnice smo izvedli s pomočjo 6 prostovoljcev, aktivno smo sodelovali tudi vsi zaposleni.

Sliki 36, 37, 38: Na pomladnem sejmu smo sodelovali z ustvarjalnicami za otroke. Najdaljše vrste so bile za poslikavo obraza.

VIII. OTROŠKA OLIMPIJADA

Po zelo deževnem maju se je vreme v začetku junija stabiliziralo, kar nam je omogočilo uspešno izvedbo naše tradicionalne prireditve, tokrat že VIII. Otroške olimpijade. Vedno jo pripravimo pred iztekom šolskega leta, v pozdrav počitnicam. Tokrat smo jo izvedli v soboto, 15. junija. VIII. Otroško olimpijado, ki poteka pod geslom »Sodelujem – zmagujem«, smo izvedli s pomočjo številnih prostovoljcev, tudi dijakov ŠCV Velenje. Dogodek je v Sončni park in okolico Vile Rožle prinesel veliko veselja in športnega duha. Medobčinska zveza prijateljev mladine (MZPM) Velenje ga je pripravila in izvedla v sodelovanju z **Malim športnikom** in športno šolo **Fit mravljice**. Uživali so v vseh 11 preizkušnjah, ki so jih morali opraviti, da so na koncu prejeli medaljo.

Slike 39 - 46: Mladim športnim navdušencem smo podelili kar 107 medalj.

Na prireditvi je pomembno sodelovanje, zato so na koncu vsi zmagovalci. Opraviti so morali zelo različne športne naloge, od vožnje tovora s samokolnicami, do poligona, kjer niso stopili na tla, dotikali so se sonca, igrali ulični tenis, kriket in košarko ... Tistih, ki so na posameznih točkah zbrali vse žige, ki so bili dokaz uspešno opravljene športne discipline, je bilo 107, nemalo pa je bilo mlajših otrok, ki so opravili le nekaj disciplin, niso pa dvignili kartončka. Nam kot organizatorjem je bilo pomembno, da se vsi zabavajo in »športajo«, kar je odlično uspelo. Ocenjujemo, da se je prireditve udeležilo več kot 300 obiskovalcev.

GOL POLETJU

Nogometni klub Rudar Velenje je 14. junija 2024 pripravil zaključek nogometne šole – Gol poletju. Poleg mladih nogometašev so se na stadionu ob jezeru zbrali tudi njihovi trenerji, starši in ostali ljubitelji nogometa. K sodelovanju je klub povabil tudi našo zvezo. Zbrane sta po predstavitvi mladih nogometašev nagovorila direktor kluba **Dajan Pavlović** in župan MOV **Peter Dermol**. Oba sta se zahvalila trenerjem, staršem in vsem ostalim, ki tako ali drugače spodbujajo nogometno šolo in prispevajo svoj košček v mozaik grajenja nogometne prihodnosti.

Na dogodku, ki je bil odlično obiskan in zeleno obarvan, smo na MZPM Velenje pripravili in izvedli ustvarjalne delavnice, na katerih so otroci predelovali in opremljali prejete nove majice z logotipi najljubšega nogometnega kluba, izdelovali so navijaške zastavice ter si poslikali obraz v barvah svojega najljubšega kluba. Vrste so bile celo popoldne dolge prav na vseh naših postajah, najbolj pa so si želeli na svojih obrazih videti logotip njim najljubšega nogometnega kluba.

Sliki 47, 48: Delavnice na dogodku Gol poletju so bile odlično obiskane, vse so bile športno obarvane.

TORKOVA PETA v Vili Rožle, ČETRKOVA PETA v Mestni knjižnici Šoštanj

V času šolskega leta ob torkih, ob 17. uri, tradicionalno vabimo otroke in starše na ustvarjalna druženja, imenovana Torkova peta v Vili Rožle. Tema programa je vedno drugačna, prilagajamo jo letnim časom, praznikom, dogodkom, običajem in zanimivim ljudem. Trudimo se, da pripravljamo izvirne delavnice, v katerih veliko recikliramo in uporabljamo zanimive naravne materiale, izdelke pa udeleženci vedno odnesejo domov.

V letu 2024 smo jih pripravili 32, izvedli pa 28. Na treh ni bilo obiska, enkrat pa ni bilo elektrike, zato smo dogodek odpovedali. Pri izvedbi je zaposlenim pomagalo 29 prostovoljcev. Našteli smo 269 otrok in 92 odraslih udeležencev. Vse delavnice smo zasnovali zaposleni na zvezi.

V Šoštanju pa smo v dogovoru z Mestno knjižnico Šoštanj delavnice enkrat mesečno, razen v času poletnih počitnic, pripravljali v njihovih prostorih. Dobivali smo se ob četrtnih, ob 17. uri. V letu 2024 smo izvedli 9 delavnic, obiskalo jih je 93 otrok in 60 odraslih. Izvajajo jih zaposleni in prostovoljci zveze.

Sliki 49, 50: Vabili in delavnici za otroke in starše - Torkove pete v Vili Rožle in Četrkove pete v šoštanjski mestni knjižnici. Na njih nastajajo zanimivi tematski izdelki, ki jih otroci vedno odnesejo domov.

DRUŽINSKI DAN V SONČNEM PARKU

Mesec maj 2024 je bil izjemno deževen. Kljub temu, da smo dvakrat predstavili načrtovano prireditev Družinski dan v Sončnem parku, smo jo obakrat morali odpovedati. Dogodek, ki je zahteval kar nekaj priprave, smo pripravljali skupaj z Zavodom za turizem Šaleške doline in Mladinskim centrom Velenje. Prireditev smo želeli izvesti v mesecu maju zato, ker je 15. maj svetovni dan družin.

Slika 51: Dvakrat smo popravljali vabilo na 2. Družinski dan v Sončnem parku, a žal nam vreme v maju 2024 za izvedbo ni bilo naklonjeno.

POČITNIŠKE KOLONIJE OB MORJU

V letu 2024 je razpis za sofinanciranje zdravstvenih letovanj ponovno potekal preko Ministrstva za zdravje RS. Razpisno dokumentacijo je objavil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), potem pa je vse prevzelo ministrstvo, ki smo mu po končanih letovanjih podali tudi vsebinska in finančna poročila. Razpis je bil objavljen dokaj pozno, sredi marca, čas za prijavo je bil spet kratek, a smo uspešno pridobili 154 zdravstvenih mest za otroke in mladostnike iz Šaleške doline.

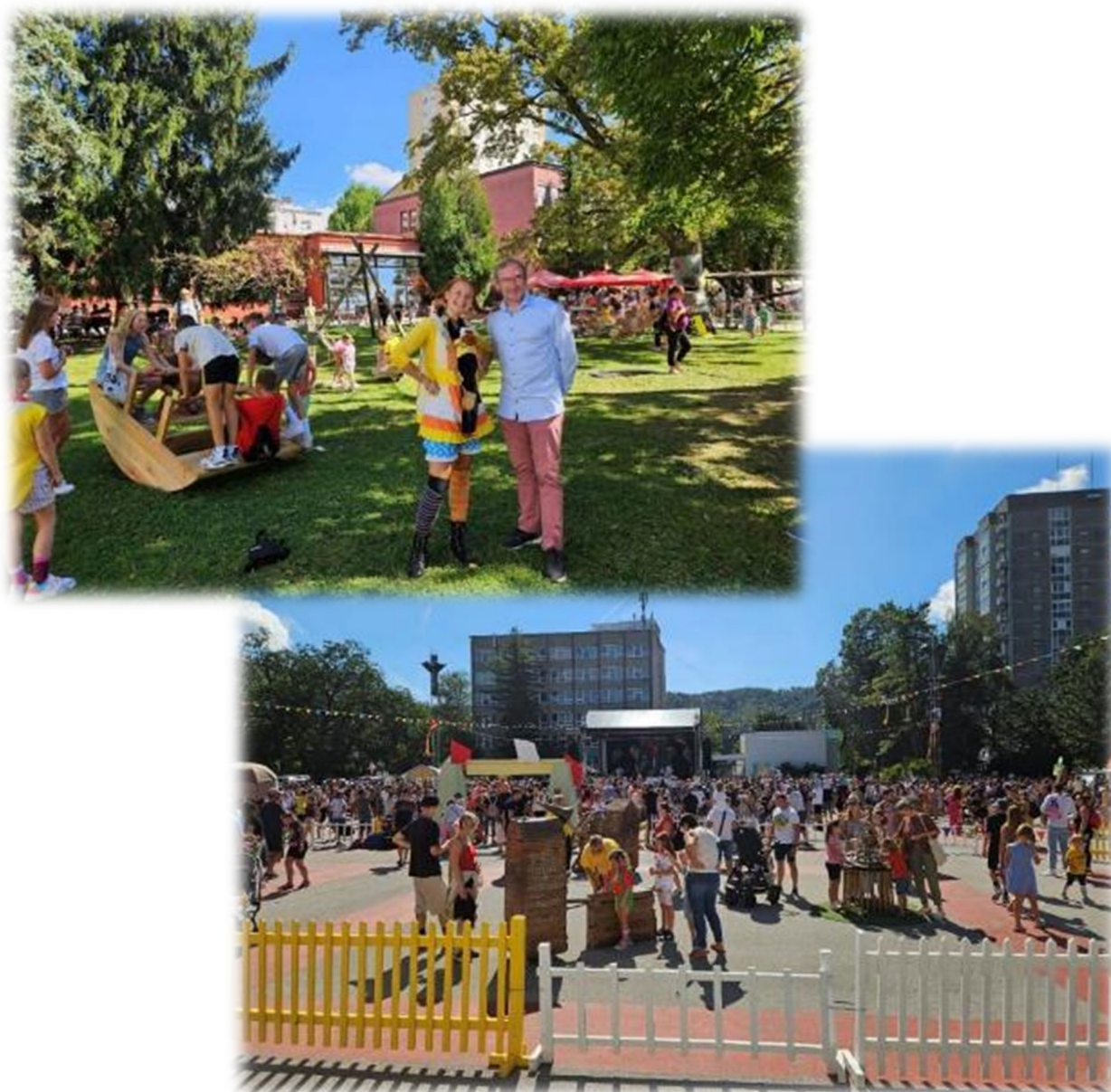
Prva izmena je julija letovala ob slovenski obali, prvič po dolгих letih v otroškem zdravilišču na Debelem rtiču. Druga izmena je v začetku avgusta letovala v Poreču, v mariborskem letovišču VIRČ. V obeh kolonijah so bili vzgojitelji prostovoljci. Več o letovanjih, ki jih ne bi mogli izpeljati brez naših prostovoljcev in prostovoljk, pa v nadaljevanju, v poglavju Poletne počitnice 2024.

Sliki 52, 53: 10 dnevna zdravstvena letovanja smo v letu 2024 izvedli na Debelem rtiču in v Poreču.

35. PIKIN FESTIVAL (tema: NA ZELENO BARVAM SVET)

MZPM Velenje je v projektu Pikinega festivala aktiven partner že vse od prvega Pikinega dne, torej 35 let. Pikin festival je ponovno potekal v središču mesta. V letu, ko je bila MO Velenje nosilec evropskega naziva Zeleni list, smo izbrali ekološko temo »Na zeleno barvam svet«. 35. Pikin festival je s predfestivalskimi dogodki že vse od 1. septembra počasi stopnjeval vznemirjenje, ki je vrhunec doživelo v soboto, 7. septembra, ko je Pika na Titovem trgu tudi čisto zares odprla svoj festival, največji slovenski dogodek za otroke in družine. Ta dan je prevzela mestno oblast. Že predfestivalski dogodki so se dotikali osrednje tema festivala »Na zeleno barvam svet«, ki je obiskovalce na igrive, ustvarjalne in poučne načine vzpodbujala in opogumljala k večji skrbi za naše okolje.

Sliki 54, 55: Zunanja prizorišča 35. Pikinega festivala so bila urejena na Titovem trgu z okolico.

V Vili Rožle razstava »Kaj se zgodi izven uhojenih poti«

V ponedeljek, 2. septembra, je Pika v Vili Rožle pokukala v čudovit ilustratorski opus ilustratorke, naše sodelavke **Done Pratnekar**, ki ga je na ogled postavila pod naslovom »Kaj se zgodi izven uhojenih poti«. Osrednja Pikina razstava **Stupica – od dedka do vnukinje** je bila na ogled v Galeriji Velenje. Odprli so jo v četrtek, 5. 9., osredotočala pa se je na vpliv, ki so ga imeli dedek Gabrijel, mama Marija Lucija in babica Marlenka na umetniško pot Hane Stupica.

Sliki 56, 57: Pikina razstava v Vili Rožle nas je popeljala v čudoviti svet ilustracij.

Častna pokroviteljica predsednica RS dr. Nataša Pirc Musar

Med vrhunce 35. Pikinega festivala je sodil tudi obisk letošnje častne pokroviteljice, predsednice Republike Slovenije, **dr. Nataše Pirc Musar**. Iskriv in osebno iskren pogovor z njo je v Galeriji Velenje v sredo, 11. septembra, vodila naša sekretarka **Bojana Špegel**. Na dogodku so predsednici države podelili žlahtno funkcijo – poslanstvo Pikine ambasadorke, veseli pa smo bili, ker se ga je udeležila tudi predsednica ZPMS **Darja Groznik**.

Slika 58: Pogovor s častno pokroviteljico **35. Pikinega festivala** je potekal v Galeriji Velenje. Predsednica države dr. Nataša Pirc Musar je bila iskriča in iskrena sogovornica. (foto: Ksenija Mikor)

Delavnice tokrat na balkonu Rdeče dvorane

Pikin festival je bil tudi tokrat prepreden s kulturno-umetniško zabavo in ustvarjalnostjo. V sedmih festivalskih dneh se je na odrih in brezodrih zvrstilo več kot 100 festivalskih dogodkov. MZPM Velenje je pripravila številne ustvarjalne delavnice, ki so tokrat potekale na balkonih Rdeče dvorane. Prevezli smo tudi koordinacijo dela z dijaki in študenti, Pikinimi pomočniki. Obiskovalci festivala, tudi tokrat iz vse Slovenije in tujine, so uživali tudi na Pikinih športnih poligonih in igriščih, v pestri ponudba Pikinega mesta, na kulinarični tržnici Pikina promenada okusov, Pikinem sejmu in BazArtu ... V času festivala smo na Titovem trgu sprejeli zlato olimpijko in Pikino ambasadorko Janjo Garnbret ter ji čestitali za izjemen športni dosežek na Olimpijskih igrah. Ob barvanju sveta na zeleno smo se sodelujoči na festivalu zavezali, da bomo na dogodkih ustvarili čim manj odpadkov ter jih (tudi z usmerjanjem obiskovalcev) čim skrbneje ločevali. Mesto Velenje je v letu 2024 dobitnik nagrade **evropski zeleni list**, kar je dobra vzpodbuda, da smo najboljši zgled, pri tem pa so nam pomagali tudi Ekologi brez meja.

Slike 59, 60, 61: Utrinki iz Rdeče dvorane, kjer smo prvič delavnice izvajali na balkonih, kar se je izkazalo kot dobra odločitev.

V času festivala je potekala tudi dobrodelna akcija Pika pomaga, zbrana finančna sredstva so bila namenjena MZPM Velenje za pomoči družinam, ki so jih lani prizadela huda neurja, saj jim zveza še vedno pomaga.

35. Pikin festival se je zaradi slabega vremena z zaključno slovesnostjo sklenil v petek, 13. septembra, na odru v Rdeči dvorani in ne na Titovem trgu, kot smo si želeli. Pika je županu vrnila oblast v mestu, še prej pa je podlila številne zlate pike. Festival je bil odlično obiskan, družine so nanj prišle iz vseh koncev Slovenije, pa tudi iz tujine. Ponosni smo, da je Pikin festival rezultat dobrega in dolgoletnega prijateljskega sodelovanja različnih organizacij, ki za otroke radi združimo vse moči. Organizator festivala, ki poteka pod pokroviteljstvom Mestne občine Velenje, je Festival Velenje. Soorganizatorji in partnerji pa smo MZPM Velenje, Knjižnica Velenje, Muzej Velenje, Mladinski center Velenje, Rdeča dvorana Velenje, Glasbena šola Velenje, JSKD - OI Velenje, ZKD Šaleške doline, Galerija Velenje, Kino Velenje, Vrtec Velenje, Športna zveza Velenje, Šolski center Velenje, Zavod za turizem Šaleške doline, Ljudska univerza Velenje, osnovne šole in številni ustvarjalni posamezniki, društva in organizacije iz Šaleške doline.

POLETNO POČITNIŠKO VARSTVO 2024

Sedmo leto zapored smo skupaj z **Mladinskim centrom Velenje** organizirali poletno počitniško varstvo za mlajše šolarje. V preteklih poletjih se je izkazalo, da je staršev, ki tovrstno varstvo potrebujejo, vedno več. Ker nismo želeli nikogar pustiti v stiski, smo sprejeli vse prijavljene otroke. V varstvo smo vključili kar **198** mlajših šolarjev (leto prej **174**), kar je največ doslej. V terminih, ki so bili med starši najbolj zaželeni, smo okrepili ekipo in v varstvo sprejeli kar **28** otrok, kar je maksimum za kapacitete Vile Rožle, sploh, če je vreme slabo. V povprečju pa smo na teden sprejeli od 20 do 28 otrok. V letu 2024 je tri tedne varstvo potekalo v Mladinskem centru Velenje, šest tednov pa v Vili Rožle.

Poletno počitniško varstvo otrok je bilo v letu 2024 organizirano v vseh devetih (polnih) počitniških tednih. Namenjeno je bilo otrokom iz MO Velenje, občine Šoštanj in občine Šmartno ob Paki, starim od 6 do 10 let. Organizirano je bilo ob delavnikih v juniju, juliju in avgustu, od 7.00 do 16.30 ure. Dober obisk smo beležili tudi v dopoldanskih aktivnostih za otroke, ki so se želeli le malo družiti in ustvarjati ... Mlajši šolarji so bili v poletnem počitniškem varstvu zelo zadovoljni, saj smo tako v Vili Rožle kot Mladinskem centru Velenje poskrbeli za pester, ustvarjalen in športno obarvan program. Zato se nekateri k nam vračajo že več let zapored, dokler ne dopolnijo 10 let, kjer je starostna meja, ko jih še sprejmemo v varstvo.

Več pa v poglavju o Poletnih počitnicah 2024.

Slika 62: V času počitniškega varstva mlajših šolarjev smo vsak dan zasnovali drugače, zato so se otroci radi vračali k nam. V varstvo smo sprejeli kar 198 mlajših šolarjev.

PREVENTIVNI PROGRAMI V LETU 2024

TELEFON OTROK IN MLADOSTNIKOV – TOM: 116 111

TOM je telefon za otroke in mladostnike, ki deluje v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). Ustanovljen je bil leta 1990, na pobudo Komisije za otrokove pravice pri ZPMS. Pet let kasneje je bila vzpostavljena nacionalna mreža, ki sedaj povezuje okoli 200 usposobljenih svetovalcev. Velenjska skupina svetovalcev je del mreže pri TOM telefonu vsa leta, odkar deluje.

V letu 2024 se je zelo poznalo, da smo leto prej okrepili našo skupino s 6 novimi svetovalci, ki sedaj že delujejo samostojno. Tudi v letu 2024 je bila naša supervizorka (z licenco) **dr. Saro Jerebic**. Vse supervizije v letu 2024 so potekale v živo, v Vili Rožle, kar je članom skupine zelo pomembno. Skupaj smo opravili deset supervizij, za kar so svetovalci namenili **366** prostovoljskih ur. Na vsaki superviziji so analizirali najmanj dva klica (klice svetovalci pripravijo v skladu z dogovorom na predhodni superviziji, supervizorki primere za obravnavo sporočijo pred supervizijo, da se lahko pripravi). Na vseh supervizijah je sodelovala tudi sekretarka Bojana Špegel.

Naša svetovalna skupina, ki je ena izmed osmih svetovalnih skupin, ki delujejo po Sloveniji, je dežurala vsak ponedeljek, od 16. do 20. ure. Svetovalci so dežurali tudi med prazniki in med počitnicami, skupaj 51 ponedeljkov v letu 2024, saj je dvakrat dežurstvo odpadlo (zaradi izpada elektrike v Vili Rožle). Vsak svetovalec je praviloma dežural po dve uri. Na večini

dežurstev smo imeli po dva svetovalca naenkrat. Praviloma so dežurali po dve uri, le čez praznike smo imeli tudi 4 urna dežurstva. Z okrepitvijo skupine smo zelo zadovoljni. Žalostni pa smo bili, ker je po kratki bolezni jeseni umrla ena od dolgoletnih svetovalk naše svetovalne skupine.

Odrpta telefonska zveza je bila tudi v letu 2024 namenjena otrokom in mladostnikom, ki želijo pridobiti informacije, pomoč, ali pa se samo pogovoriti o težavah, dvomih, stiskah, ki jih doživljajo v vsakdanjem življenju. Klici so pogosto bolj zahtevni kot so bili, saj so tudi stiske mladostnikov vedno bolj kompleksne in resne. Vse več je bilo psihičnih stisk, depresij, samopoškodovanja, tudi samomorilskih misli, veliko manj pa tako imenovanih preizkuševalnih klicev. Po drugi strani pa je več svetovalnih klicev, ki so lahko zelo dolgi. Na TOM so tudi v letu 2024 klicali otroci, mladostniki in odrasli. Na TOM telefon pogosto kličejo tudi zaskrbljeni starši otrok, ko se ti znajdejo v različnih težavah. Tudi njim so svetovalci vedno prisluhnili in pomagali. Klicanci so bili tudi iz različnih koncev Slovenije. Pogovori se beležijo v računalniški program ročno. V letu 2024 je število telefonskih klicev spet naraslo. K povečanemu številu klicev in boljši prepoznavnosti zagotovo pripomore tudi akcija Tom potuje – otroke obiskuje (obiskal je tudi šole v Šaleški dolini) in druge promocijske aktivnosti tega edinega svetovalnega telefona za otroke in mladostnike v državi.

V letu 2024 je TOM deloval 51-krat, dežurstvo je torej odpadlo dvakrat zaradi višje sile (izpad elektrike v Vili Rožle). Svetovalci in svetovalke so skupaj opravili **514** svetovalnih ur (leto prej **496** ur). Skupaj s supervizijami in izobraževanji so opravili **1.180** prostovoljskih ur. V letu 2024 so prostovoljci velenjske skupine pri telefonu TOM odgovorili na **927** klicev (leto prej **869** klicev). Sodelovalo je **19** svetovalcev in svetovalk - prostovoljcev, ki so po poklicu: pedagogi, socialne delavke, psihologi, sociologi, pravniki, ekonomisti, učitelji, profesorji ... Svetovalci so delo v projektu opravili brezplačno.

Svetovalci so se udeležili dveh izobraževanj v organizaciji ZPMS. V VIRC Poreč so bili od 24. do 26. maja (6 udeležencev). Večji je bil obisk enodnevnega izobraževanja v Mariboru, ki se ga je udeležilo 9 svetovalcev in supervizorka dr. Sara Jerebic, ki je bila tudi med predavateljicami, ter naša sekretarka Bojana Špegel, ki vse leto pomaga pri organizaciji dela skupine. Izobraževanje je potekalo 9. novembra 2024, pri organizaciji se je izjemno izkazala mariborska skupina svetovalcev TOM. Zelo ponosni smo bili, ker so naši svetovalci na dogodku dobili kar **8 posebnih jubilejnih priznanj za dolgoletno svetovalno delo pri TOM telefonu**; dve za 10 letno delo, tri za 20 letno delo in tri za 25 letno svetovalni delo pri TOM telefonu. Svetovalci TOM telefona so se udeleževali tudi predavanj Šole za starše, ki jo pod nazivom Otroci so naše največje bogastvo organizira MZPM Velenje. Predavanja enkrat mesečno potekajo od novembra do aprila, gostimo pa strokovnjake iz različnih področij vzgoje otrok in mladih ter družinske problematike. Svetovalci se izobražujejo tudi individualno. Za izobraževanja so svetovalci namenili 292 prostovoljskih ur. TOM telefon je

povezan z različnimi institucijami v Šaleški dolini: šolami, Centrom za socialno delo Velenje, Policijo Velenje, Zdravstvenim centrom Velenje, sodiščem, varno hišo ...

Slika 63: Udeleženci enodnevnega izobraževanja za svetovalce in svetovalke TOM telefona v Mariboru. Po strokovnem delu izobraževanja je naša skupina dobila kar 8 jubilejnih priznanj za delo pri TOM telefonu.

ŠOLA ZA STARŠE

Tudi v letu 2024 smo nadaljevali s strokovnimi srečanji na temo **Otroci so naše največje bogastvo**. Gre za treninge starševstva, ki jih pogosto obiskujejo tudi svetovalci TOM telefona, učitelji in vzgojitelji, naši prostovoljci, ki so vzgojitelji v kolonijah ali pa sodelujejo pri izvedbi poletnega počitniškega varstva ... V sklopu predavanj v letu 2024 je bilo izvedenih **6** srečanj na različne teme, z različnimi slovenskimi strokovnjaki. Izbirali smo odlične predavatelje, žal pa so nekateri postali predragi za naše finančne zmožnosti. V letu 2024 smo prvič sodelovali tudi z Modro postajo, izobraževalnim centrom, ki je zaživel pod okriljem naše krovne organizacije ZPMS.

Predavanja šole za starše smo praviloma pripravljali drugi ponedeljek ali torek v mesecu, sezona pa traja od novembra prejšnjega leta do aprila tekočega leta. Vsa predavanja v letu 2024 so potekala spletno, saj imamo tako veliko več slušateljev kot če jih pripravljamo v živo. Novembra smo predavanje poskusili izvesti hibridno; predavateljica je predavala v Vili Rožle, njeno predavanje pa smo prenašali preko ZOOM-a. Žal se je predavanja v živo udeležilo zelo malo slušateljev. Večina je predavanje raje spremljala od doma, preko svetovnega spleta, zato smo nadaljevali s predavanji preko platforme ZOOM.

Na šestih predavanjih smo v letu 2024 našeli **458** udeležencev.

Predavanja in predavatelji v letu 2024:

- 22. januarja 2024: dipl. soc. ped., svetovalec, predavatelj, strokovnjak pri Logout (Center pomoči pri prekomerni rabi interneta) **Rok Gumzej**, tema: Virtualne skupnosti in digitalni stiki mladih (52 slušateljev).
- 20. 2. 2024: specialistka zakonske in družinske terapije **dr. Sara Jerebic**, tema: Transgeneracijski prenos travme in odnosi v družini (82 slušateljev).
- 19. 3. 2024: **Ivana Gradišnik**, tema: Agresivnost pri otrocih – kako jo razumeti in kako ravnati? (81 slušatelj).
- 16. 4. 2024: Modra postaja pri ZPMS, univ. dipl. socialni pedagog, transakcijski analitik **Sašo Kronneger**, tema: Spodbujanje otrokove samostojnosti in privzdigovanje delovnih navad. (78 slušatelj).
- 11. 11. 2024: psihoterapevtka **dr. Aleksandra Rožman**, tema: Kako izboljšati otrokovo samopodobo? (77 slušatelj).
- 3. 12. 2024: specialistka zakonske in družinske terapije **dr. Sara Jerebic**, tema: Biti dober oče in mama (88 slušatelj).

Slike 64, 65, 66: Spletna predavanja v šoli za starše so povečala obisk slušateljev in slušateljic, ki vedno sodelujejo tudi z vprašanji, dilemami ... V novembru smo predavanje izvedli v živo in ga prenašali preko spleta.

KRATKE POČITNICE V VILI ROŽLE IN SONČNEM PARKU

V letu 2024 smo vse počitniške programe v času kratkih počitnic izvajali brez omejitev, v živo, v Vili Rožle. Če so bile kratke počitnice združene s prazničnimi dnevi, smo jih izvajali le na delovne dneve. Jeseni smo več kot uspešno uspeli izpeljati tudi delavnico »Buče, buče ...«, ki je med družinami in otroki zelo priljubljena, kar je dokazal rekorden obisk, ki je bil še višji kot leto prej, ko se je število obiskovalcev res močno povečalo. Morda tudi zato, ker smo dogajanje še nadgradili in popestrili z delavnicami, poslikavami obrazov ... Tudi v času dolgih poletnih počitnic smo izvedli vse predvidene programe in projekte, v celoti pa smo v počitniške dopoldneve vrnili tudi delavnice za otroke, ki niso bili pri nas v počitniškem varstvu, ampak so k nam prihajali na nekaj urno ustvarjanje pred Vilo Rožle, ki smo ga poimenovali Poletni živ-žav. V počitniškem varstvu mlajših šolarjev smo sprejeli največ otrok doslej.

ZIMSKE POČITNICE

Zimske počitnice so v letu 2024 potekale od 26. februarja do 1. marca. Vseh pet počitniških dni smo počitnikarjem v Vili Rožle pripravili veliko ustvarjalnih in družabnih aktivnosti. Vsak

počitniški dan je bil drugače tematsko obarvan, posvetili smo se tudi naravi in raziskovanju. K nam so počitnikarji prihajali med 10. in 13. uro. Če je vreme dopuščalo, smo uživali tudi na prostem.

V **ponedeljek**, 26. februarja, smo izdelovali hranilnike za ptice in jih obesili po parku. Nekaj ptic pa smo izdelali kar iz različnih odpadnih materialov. V **torek**, 27. februarja, smo pripravili dan polarnega medveda; izdelali smo medvedjo družčino in prisluhnili medvedji pravljici. V **sredo**, 28. februarja, smo ustvarjali iz pisane, tople in mehke volne. Nastali so prav zabavni izdelki. **Četrtek**, 29. februarja, je bil prestopni dan, zato smo simbolično skupaj izdelovali neskončno sliko iz različnih materialov. Dan je minil v duhu kreativnega nereda. Zadnji dan počitnic, v **petek**, 1. marca, pa smo si pričarali zimsko pravljico; skuhali smo medeni čaj in si spekli piškote, potem pa pripravili zimsko čajanko.

Počitnikarji so se k nam vračali vsak dan in so, kot so nam povedali, v počitniškem programu zelo uživali. Počitniški živ-žav je obiskalo od 12 do 20 otrok dnevno.

Sliki 67, 68: V času zimskih počitnic smo pripravili pester program, mladi pa so najbolj uživali, ko so si pripravili zimsko čajanko s čajem in piškoti, ki so jih spekli sami.

POMLADNE POČITNICE

V letu 2024 smo dva dni, 29. in 30. aprila, pripravili počitniške aktivnosti za osnovnošolce. Vsak dan se jih je udeležilo okoli 10 osnovnošolcev, ki so ustvarjali, igrali družabne igre in se družili v Vili Rožle in njeni okolici.

Slike 69, 70, 71: Utrinki dejavnosti v času pomladnih počitnic

JESENSKE POČITNICE

V času jesenskih počitnic, prvih kratkih počitnic v šolskem letu 2024/25, smo v Vili Rožle tri delovne dni (od 28. do 30. oktobra 2024) izvajali dopoldanske počitniške programe pod nazivom **Jesenski počitniški živ-žav v Vili Rožle**. Poleg različnih ustvarjalnic iz plodov narave, ki smo jih nabrali kar v Sončnem parku, so mladi uživali tudi v igrah na prostem in pri igranju družabnih igrice. Obisk je bil odličen, vsak dan smo našli vsaj 20 udeležencev.

Sliki 72, 73: Kratke jesenske počitnice smo obarvali ne le ustvarjalno, ampak tudi zabavno. Dnevno se je pri nas družilo okoli 20 počitnikarjev.

Delavnica BUČE, BUČE ...

Tik pred jesenskimi počitnicami smo v torek, 22. oktobra 2024, družine povabili na tradicionalno delavnico »Buče, buče ...«. Z njo vedno začnemo počitniški program v času jesenskih počitnic. Dan je bil vremensko prava jesenska pravljica, kar nas je po res mokri jeseni zelo razveselilo!

Obisk je bil odličen, res lepe, debele buče, ki smo jih priskrbeli mi, je v prešernem razpoloženju oblikovalo kar 60 družin, na dogodku pa smo našli vsaj 200 obiskovalcev. Otroci so z veseljem ustvarjali tudi v naših delavnicah, vrsta pri poslikavi obrazov pa se je vila od začetka do konca dogodka ... Obiskovalcem smo ponudili tudi čarobno gostijo s prigrizki in čarobnimi napitki.

Ko je sonce zahajalo in je začel padati mrak, smo umetelno izrezljane buče postavili na razstavo, v njih pa prižgali svečke. Tako smo iz Sončnega parka odgnali vse zle duhove. Veseli smo bili, ker so bili udeleženci delavnice zadovoljni, kar so potrdili z glasnim aplavzom ob izteku našega druženja, po katerem so družine buče odnesle domov. In ja, pripravili ga bomo tudi prihodnje leto. Pri izvedbi dogodka je sodelovalo 5 zaposlenih in 8 prostovoljcev.

Slike 74 - 78: Delavnica Buče, buče ... je bila odlično obiskana, z njo pa smo začeli program jesenskih počitnic 2024.

POLETNE POČITNICE 2024

7. Projekt počitniško varstvo mlajših šolarjev

Projekt smo izvajali sedmo leto zapored, tudi tokrat v sodelovanju z Mladinskim centrom Velenje, MO Velenje ter občinama Šoštanj in Šmartno ob Paki. Poletno počitniško varstvo otrok je bilo namenjeno otrokom od (zaključenega) prvega razreda osnovne šole, starim od 6 do 10 let.

V torek, 7. maja 2024, smo objavili razpis za vpis v poletno počitniško varstvo mlajših šolarjev. Interes je bil takoj zelo velik. Varstvo smo izvajali vseh 9 polnih počitniških tednov. S tem smo olajšali poletne skrbi zaposlenim staršem otrok od šestega do desetega leta starosti, ki so težko sami doma. Potreba po varstvu mlajših šolarjev je v Šaleški dolini velika, iz leta v leto večja. Otroci se v poletnem počitniškem varstvu odlično počutijo, saj organizatorji poskrbimo za pester, ustvarjalen in športno obarvan program.

V letu 2024 smo v počitniško varstvo vključili rekordno število otrok, odkar teče projekt, kar **198** (leto prej **174** otrok). Po dnevih smo zabeležili 670 prisotnosti. Največ otrok je bilo iz MO

Velenje, **168** (leto prej **158**), ostali pa so bili iz Šoštanja (**29** otrok) in Šmartnega ob Paki. Vse tri občine sofinancirajo program, najbolj bogato MO Velenje, od koder prihaja večina otrok. Tudi zato je varstvo za starše cenovno ugodno, saj pokrijejo le stroške prehrane, sadne malice in kosila. Ob dejstvu, da je večina otrok v varstvu 8 ur ali več, je organizirana prehrana nujna za zdravje in dobro počutje otrok. Varstvo je bilo organizirano ob delavnikih v juliju in avgustu, od 7.00 do 16.30 ure. Od 1. julija do 26. julija 2024 je počitniško varstvo potekalo v Vili Rožle (na Aškerčevi 21), od 29. julija do 16. avgusta 2024 pa v prostorih Mladinskega centra Velenje (na Efenkovi 61). Od 19. avgusta do 30. avgusta 2024 je varstvo ponovno potekalo v Vili Rožle. Prvič je tri tedne izvajanja varstva prevzel MC Velenje, saj so prejšnja leta prevzeli po dva tedna. Organizacijsko pa je vpis, komunikacija s starši, izdaja položnic ... teklo preko MZPM Velenje.

V času počitniškega varstva so za varovanje in animacijo otrok skrbeli zaposleni na MZPM Velenje in v Mladinskem centru Velenje, prostovoljci obeh organizacij, ki imajo pedagoško predznanje, ter dijaki preko projekta »Čisto moje Velenje«. Otroci so v času varstva v Vili Rožle uporabljali športne površine v Sončnem parku, ustvarjali v različnih ustvarjalnih delavnicah, brali pod krošnjami dreves, igrali družabne igre, hodili na kratke izlete, gostili zanimive goste ... Tudi v času, ko je varstvo potekalo v Mladinskem centru Velenje, so bili otroci veliko v naravi, hodili so na izlete, se ukvarjali s športom in veliko ustvarjali ... V času počitniškega varstva so otroci dobili sadno malico in toplo kosilo. Starši so s svojim prispevkom krili predvsem stroške prehrane otrok.

Organizatorji se vsako leto potrudimo, da otrokom pripravimo pestre dni v počitniškem varstvu, zato se radi vračajo k nam. To je velika nagrada za naše delo. Potrudimo se tudi, da je vsak dan nekoliko drugačen. V juliju smo bili zelo veseli, ker so se nam enkrat tedensko pridružili strokovnjaki **Centra za krepitev zdravja Zdravstvenega doma Velenje**. Njihovi strokovnjaki so otroke seznanili s tehnikami sproščanja, meditacijo, telovadnimi tehnikami in razgibavanjem ... Spoznavali so tudi zobno preventivo in uživali v delavnicah, ki so jih pripravili strokovni sodelavci centra.

Sliki 79, 80: Poletno počitniško varstvo mlajših šolarjev v Vili Rožle in Sončnem parku ter v Mladinskem centru Velenje je bilo dobro obiskano, program pa zelo kvaliteten, kar so nam priznali tako otroci kot starši.

Poletni živ-žav v Sončnem parku

Vsako dopoldne med poletnimi počitnicami smo izvajali tudi program Poletni živ-žav v Sončnem parku, kjer smo pripravili ustvarjalnice za počitnikarje, ki so se želeli le malo družiti. Veseli smo, da so k nam prihajali tudi otroci, ki so bili na počitnicah pri sorodnikih, sicer pa živijo v Sloveniji ali tujini. Program smo izvajali tudi v času, ko v vili nismo izvajali počitniškega varstva otrok. V poletnih ustvarjalnicah pri Vili Rožle smo našli več kot **250** otrok in vsaj **50** odraslih, potekale pa so vse devet počitniških tednov. Dnevno je obisk nihal od nekaj otrok pa tudi do 20 udeležencev.

Sliki 81, 82: V poletne počitniške ustvarjalnice pred Vilo Rožle so prihajali počitnikarji in tudi mlajši otroci, pogosto v spremstvu staršev ali starih staršev.

DNEVNI TABORI SONČNO MESTO

Zadnji teden počitnic (od 26. do 30. avgusta 2024) so počitnikarji zelo uživali tudi v dnevni taborih Sončno mesto, ki so potekali v Vili Rožle. Dnevni tabori so bili namenjeni otrokom od 6. leta starosti dalje, pa tudi za starejše od 10. let. K nam so prihajali predvsem tisti, ki se težje za več dni ločijo od doma, vendar se radi družijo z vrstniki, ali pa tisti, ki varstva čez poletje niso potrebovali, zaželeli pa so si bolj pestre počitniške dni. V dnevni taborih udeleženci hitro spletajo nova prijateljstva in aktivno preživljajo svoj prosti čas, zato se nekateri udeleženci vračajo iz leta v leto.

Tema dnevnih taborov je tokrat bila »V sožitju z naravo«, saj smo jo povezali z letom Green Leaf. Prvi dan smo dogajanje popestrili z Lego robotiko, ki jo je pripravil in izvedel **Damijan Vodusek**. Drugi dan smo obiskali Muzej Velenje na Velenjskem gradu, kjer smo si ogledali razstavo Mastodont, razstavo igrač in Foitovo zbirko, na delavnici pa smo izdelovali mastodontove okove. Tretji dan smo obiskali Velenjsko jezero in se s pletno podali na izlet po njem, delavnice pa smo potem izvedli pri čolnarni. Četrty dan smo pripravili Indijanski dan, ustvarjalno delavnico mobilov, bobnarsko delavnico z Albinom ... Zadnji dan, v petek, smo šli na obisk k PGD Velenje, kjer so nam gasilci razkazali svojo opremo in dom, po vrnitvi v Vilo Rožle pa smo dokončali dnevnik, ki so nastajali cel teden in predstavljajo udeležencem lep spomin na aktivne in zabavne počitnice. Vsi, ki smo skrbeli za dobro počutje in aktivnosti otrok v času letošnjih počitnic, smo veseli, da so bili udeleženci naših programov zadovoljni, so pa poletje zaznamovala obdobja s hudo vročino, ki smo jo tudi tokrat uspešno premagovali.

Slike 83 - 87: V dnevnih taborih Sončno mesto smo bili cel teden v sožitju z naravo. Obiskali smo Velenjski grad, se s pletno podali na izlet po Velenjskem jezeru, preživeli zanimivo dopoldne pri velenjskih gasilcih ... Obiskali so nas tudi Indijanci, ki so nas naučili bobnati.

POČITNIŠKI ZDRAVSTVENI KOLONIJI

Zdravstveno letovanje otrok in mladostnikov na morju je program, ki ga naša zveza uspešno izvaja že skoraj šest desetletij. Prizadevamo si, da bi čim več otrok, še zlasti zdravstveno in socialno ogroženih, preživelo vsaj del počitniških dni brezskrbno, v zdravem okolju, v prijetni družbi, ob igri, rekreaciji in zabavi, da bi si tako nabrali novih moči za delo v novem šolskem letu. S tem poskrbimo tudi, da so v hladnejših mesecih leta imunsko bolj odporni in bolj zdravi.

V letu 2024 je razpis za sofinanciranje zdravstvenih letovanj ponovno, kot že leta 2023, potekal preko **Ministrstva za zdravje RS**. Na njem smo bili uspešni.

Zdrave počitnice ob morju smo v času poletnih počitnic organizirali v dveh izmenah in to na **dveh novih** lokacijah. Nepozabne počitniške spomine je ustvarilo **159** otrok iz Šaleške doline, za njihovo dobro počutje in animacijo pa je skrbelo **25** prostovoljcev in **1** zaposlena, skupaj **184** članska ekipa. Pri organizaciji in izvedbi letovanj smo aktivno sodelovali vsi zaposleni.

Zdravstveno letovanje smo realizirali v skladu s pogodbo z Ministrstvom za zdravje RS o sofinanciranju programa zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev. Za leto 2024 smo na javnem razpisu tako dobili odobrenih 1.540 dni letovanja, torej počitnice za 154 otrok z zdravstveno indikacijo. Vsa mesta smo zapolnili, dva otroka pa žal zaradi bolezni nista letovala celih 10 dni, kar je ministrstvo upoštevalo pri sofinanciranju.

Pohvaliti moramo sodelovanje zdravnikov in zdravstvenega osebja v Zdravstvenem domu Velenje, kjer so se zelo potrudili, da smo pridobili dovolj otrok, ki so upravičeni do zdravstvenega letovanja. Na morje smo povsem brezplačno peljali tudi otroke iz družin, ki so jih julija in avgusta 2023 prizadela huda poletna neurja.

Letovali smo na Debelem rtiču in v Poreču

V letu 2024 smo desetdnevno zdravstveno letovanje predšolskih otrok in šolarjev organizirali na dveh lokacijah. Pri izbiri letovišč nam je bilo posebej pomembno, da smo imeli v obeh letoviščih tudi zdravnika pediatra. Veseli smo bili, da smo dobili prosta mesta za letovanje otrok iz treh občin Šaleške doline (MO Velenje, Občina Šoštanj in Občina Šmartno ob Paki) v otroškem **Zdravilišču RKS Debeli rtič** in v letovišču **VIRC Poreč**, kjer je bila zdravstvena služba odlično organizirana. To nam je bilo pomembno tudi zato, ker je bila večina otrok v obeh izmenah na letovanju iz zdravstvenih razlogov.

Prva izmena na **Debelem rtiču** je potekala od **15. julija do 25. julija**. V to letovišče smo se vrnili po več desetletjih. V **Poreču** smo **od 4. do 14. avgusta** letovali v mariborskem naselju

VIRC, kjer smo dolga leta že letovali pred zdravstveno krizo, v letu 2024 pa so prvič po njej v letovišče vzeli zunanjo skupino, saj so vmes zaradi prenove letovišča in kar strogih ukrepov tam letovali le otroci iz področja Maribora in okolice.

V Zdravilišču RKS Debeli Rtič, ki je v lasti Rdečega križa Slovenije, smo izvedli zdravstveno letovanje za predšolske otroke in šolske otroke. Skupaj je tam letovalo **90 otrok** iz Šaleške doline, od tega 87 zdravstveno, s sofinanciranjem Ministrstva za zdravje RS. V Poreču je letovalo **69 otrok**, od tega 66 zdravstveno. V to izmeno smo vključili le šolarje. Obe lokaciji sta zgrajeni za potrebe otrok in mladine in sta nam nudili vse, kar smo potrebovali za varno in kvalitetno izvedbo zdravstvenega letovanja za predšolske otroke in šolarje.

V prvi izmeni poškodb v vseh desetih dni letovanja nismo imeli, smo pa enega od otrok zaradi visoke vročine in slabega počutja po dveh dneh poslali domov. Kasneje se je pri dečku razvila atipična pljučnica, tako da je bilo ukrepanje zdravstvene službe v zdravilišču pravilno. Enega od otrok je močno bolel zob, zanj je bilo poskrbljeno v zasebni zdravstveni ambulanti v Ankaranu, kamor so ga napotili iz zdravilišča. Ker smo imeli s seboj tudi diabetika s črpalko je bila redno opravljana tudi kontrola njegovih krvnih vrednosti in delovanja črpalke. Dvema deklicama smo na letovanju zdravili rahlo vnetje ušesa.

V Poreču k sreči večjih poškodb nismo imeli, po daljšem izletu v mesto Poreč, ki smo ga opravili peš, je dve deklici bolel gleženj, zato smo za mlajše otroke po poti nazaj v letovišče uporabili turistični vlak. Nekaj otrok je imelo bolečine v ušesih, pri večini se je izkazalo, da ni šlo za vnetje, ampak so bolečine dobili zaradi pogostega potapljanja. Dva otroka sta dobila alergijo na sonce, kar je ob pravilni zdravstveni oskrbi hitro izzvenelo. Proti koncu letovanja se je v naselju začela širiti viroza. Prvi so jo dobili otroci iz Maribora, a se je zadnja dva dni začela širiti tudi med našimi otroki. Poskrbeli smo, da sta počivala, ker nista imela vročine, pa ju nismo poslali predčasno domov. Tudi letos so bili zaradi hude vročine v obeh izmenah letovanja zelo pogosti žulji na nogah, saj otroci prav zaradi vročine niso želeli nositi nogavic in zaprte obutve. Žulje so zaradi drgnjenja potnih nog dobili tudi na krajših sprehodnih razdaljah.

V obeh izmenah zdravstvenega letovanja smo poskrbeli, da so otroci v času najhujše vročine počivali v senci ali pa imeli ustvarjalne aktivnosti v notranjih prostorih letovišča, da smo se tako izognili hudi temperaturni obremenitvi. Še posebej vroče je bilo vseh 10 dni v času letovanja v Poreču, kjer so se temperature vse dni dvignile nad 34 stopinj Celzija, občutek vročine pa je bil zaradi vlage v zraku še hujši. V Poreču smo kar 4 dni imeli še to smolo, da je bilo morje polno sluzi in smo se zato težje kopali in ohladili v vodi. Vsak dan smo iskali zalive, kjer je bilo sluzi manj kot na plaži, kjer smo sicer preživljali dopoldneve in popoldneve. Na plažo smo dopoldne hodili prej in jo v najbolj vročem delu dneva nismo obiskovali, popoldne pa smo se nanjo vračali pozno, ko je sonce že začelo izgubljati polno moč.

V obeh izmenah zdravstvenega letovanja so otroke spremljale strokovno usposobljene vzgojiteljice in vzgojitelji, vsi prostovoljci, ki so organizirali pedagoški del bivanja na morju, skrbeli za varnost otrok, prehranjevanje, popoldanske ustvarjalne aktivnosti, pestre večerne programe ter otrokom tako pripravili brezskrbne, ustvarjalne počitniške dni. Za vse, ki so opravljali dela in naloge vzgojitelja v koloniji, smo v Vili Rožle organizirali izobraževanje, kjer smo jih podrobno seznanili z nalogami in obveznostmi, pri delu z otroki v koloniji. Pedagoški vodja letovanja v Pacugu je bil **Blaž Hrovat**, njegova pomočnica pa **Ana Jurko**. Med letovanjem jih je obiskala sekretarka Bojana Špegel, ki se je hitro prepričala, da so imeli odlične pogoje za letovanje in da je delo teklo dobro. V Poreču je bila pedagoška vodja letovanja sekretarka **Bojana Špegel**, njena pomočnica pa **Mateja Car**. Obe pomočnici sta se odlično odrezali in opravili veliko dela.

V obeh izmenah smo imeli tudi plavalne vaditelje oz. športne animatorje, zato smo lahko v plavalni tečaj vključili tako neplavalce kot slabe plavalce. Večina otrok je splavala. Otrokom in mladostnikom iz Šaleške doline smo pripravili brezskrbne, ustvarjalne počitniške dni. Kar nekaj otrok (**5**) je prvič letovalo ob morju, med njimi smo imeli letos več takih, ki so se nam na letovanju pridružili prvič, a so že bili na morju s starši ali s šolo.

Otrokom iz socialno šibkejših družin smo letovanje omogočili s pomočjo donacij. To velja tudi za otroke iz socialno šibkejših družin, saj so starši z nizkimi dohodki plačali le del zdravstvene cene. Polno zdravstveno ceno v višini **220 EUR** (Debeli rtič) oz. **200 EUR** (v Poreču) je plačalo **72 otrok**, polovično zdravstveno ceno je plačalo **34 otrok**, **47 otrok** iz socialno šibkih družin pa je letovalo brezplačno. Finančna sredstva zanje smo pridobili iz različnih virov: humanitarnih akcij Zveze prijateljev mladine Slovenije (Pomežik soncu in FIHO - Otroci s posebnimi potrebami), finančno so pomagali humanitarni Odbor za pomoč občankam in občanom MOV Velenje, Mestna občina Velenje, Občini: Šoštanj, Šmartno ob Paki, Podjetje Skaza, slovenski frizerji z akcijo Odreži drugačnost ter posamezni donatorji, ki jih je bilo v letu 2024 več kot leto prej. Imeli smo tudi posebne donacije za letovanje otrok iz družin, ki so jih v letu 2023 prizadele poplave ali plazovi.

Tudi v letu 2024 smo na morje v obe izmeni peljali več otrok v starosti od 6 do 10 let, manj pa je bilo starejših otrok, torej najstnikov. Na Debelem rtiču smo imeli dve skupini predšolskih otrok in tri skupine otrok, ki so končali prvi ali drugi razred osnovne šole (stari do 8 let), z nami so letovali tudi trije dijaki. V Poreču predšolskih otrok nismo imeli, smo pa imeli 5 skupin otrok v starosti do 8 let. Z nami so letovali tudi trije dijaki, ki so z nami letovali že v prejšnjih letih, na letovanju pa so bili tudi njihovi sorojenci. Imeli smo več skupin in vzgojiteljev, da je delo z njimi teklo dobro in da so se lahko posvetili vsakemu otroku v skupini, kar v zadnjih letih postaja bolj nuja kot razkošje. Zato nobena skupina ni dosegla zgornjega normativa otrok v skupini. Prepričani smo, da smo tudi v letu 2024 z letovanjem poskrbeli za večjo telesno odpornost otrok, ki bodo zato v hladnejših mesecih leta bolj zdravi in bodo lažje premagovali svoje bolezni. Predvsem pa smo bili veseli, ker smo opazili, kako radi so se družili med sabo, se pogovarjali in igrali. In to brez telefonov in drugih elektronskih naprav.

Slike 88 - 93: Foto-utrinki iz zdravstvenega letovanja otrok na Debelem rtiču. Vseh deset dni so uživali v morju, na bazenu in v soncu, saj je bila temperatura zraka vse dni nad 30 stopinj Celzija.

Po koncu letovanja smo za obe izmeni opravili evalvacijo letovanja. Ugotavljali smo, da so otroci vsako leto bolj vedenjsko zahtevni, med njimi je vse več otrok, ki imajo posebne potrebe ali so preprosto nevzgojeni in zato problematični. Največja težava je, da starši pred odhodom na letovanje zamolčijo težave otrok, tudi že postavljene diagnoze, zato je treba med letovanjem pogostejše stopati v stik tudi s starši in iskati rešitve, da lahko uspešno izpeljemo delo v posamezni skupini otrok in na letovanju kot celoti. Zato smo v posamezno skupino dali manj otrok, kot jih določa normativ, saj bi bili ob polnem normativu vzgojitelji preobremenjeni.

Veseli smo, ker je večina otrok, ki se nam je na letovanju pridružila prvič, po koncu letovanja povedala, da so res uživali in da se nam bodo pridružili tudi v letu 2025. Dobili smo tudi pohvale in zahvale s strani staršev.

Slike 94 - 99: Foto-utrinki iz zdravstvene kolonije v Poreču, kjer smo letovali skupaj z mariborskimi vrstniki, s katerimi smo se zelo dobro ujeli.

POLETNI ŠPORTNI TABOR V GOZDNI ŠOLI V MOZIRJU

Tudi v letu 2024 smo uspešno izpeljali tradicionalni športni tabor Veter v laseh, ki ga skupaj s **Športno zvezo Velenje** organiziramo v gozdni šoli **Forest camping Mozirje**. Tabor je vsako leto organiziran za otroke iz socialno šibkih družin, ki jih izberemo na MZPM Velenje. Izvedbo tabora smo tudi tokrat uspešno izvedli s **Športnim društvom TEAM** iz Mozirja.

Športni tabor smo izvedli takoj po koncu šolskega leta, od prazničnega **torka 25. junija, do sobote, 29. junija 2024**. Vanj smo vključili **19 otrok** v starosti od 6 do 14 let, nekaj tudi iz rejniških družin. Bivali so v šotorih, kar je bilo zanje posebno doživetje. Uživali so v pestrem programu in številnih aktivnostih, ki so jim jih pripravili športni animatorji. Športne počitnice so bile za otroke iz socialno šibkih družin povsem brezplačne, za kar sta z donacijo poskrbela **Rotary klub Velenje** in **Radio 1**, sredstva in storitve pa so dodali tudi **Športna unija Slovenije, Forest camping** in **MZPM Velenje**.

Udeleženci tabora so izkoristili prav vsak dan tabora. **Jaka Zajšek**, ki je skupaj z **Vanjo Čeligoj Zajšek** in športnimi animatorji pripravil in izvajal program, pa nam je ob koncu tabora povedal, da so v petih dneh postali ena velika družina. Ves čas so se trudili, da so v vseh aktivnostih sodelovali tudi udeleženci tabora. Pomagali so pri pripravi obrokov in pospravljanju. Radi so sodelovali v različnih športnih izzivih, uživali so v druženju s skrivnostnimi gosti, pri iskanju zaklada v bližnjem gozdu ... Slovo je bilo po petih intenzivnih dneh zelo težko, saj so udeleženci stkali številna nova prijateljstva in res uživali v kratkih športnih počitnicah. Otroci so na taboru spoznali prvine nogometa, rokometu in košarke. Skozi igro so pridobivali različne gibalne spretnosti, zelo pa so uživali tudi v ustvarjanju in druženju z vrstniki. Vsem, ki so pomagali, da smo organizatorji športne počitnice pripravili in izvedli tudi na pragu vročega poletja 2024, iskreno hvala. Pripravili in izvedli ga bomo tudi v letu 2025, saj so donacije že zagotovljene.

Slika 100, 101: Otroci so vsak dan preživeli drugače. Veliko so se gibalni, iskali zaklade, pomagali pri pripravi večerij ...

Sliki 102, 103: Po številnih športnih aktivnostih, ki so jih doživeli čez dan, so uživali pod zvezdnim nebom, klepetali in tudi zapeli.

TEDEN OTROKA NA TEMO: OTROK, NEPOPISAN LIST

Teden Otroka® je poseben program, ki ga že od leta 1954 organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS). Program je namenjen osveščanju in izobraževanju o vprašanjih, povezanih z otroki in mladostniki. Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) je v letu 2024 z velikim ponosom obeležila **70. obletnico Tedna otroka®**. Ta je potekal od **7. do 13. oktobra 2024**. Tema »**Otrok – nepopisan list**« je vse povabila k razmisleku o otroštvu in njegovih temeljnih vrednotah. Kako se otroštvo spreminja skozi čas in kaj ostaja enako? **Teden otroka®** ni le tradicionalni dogodek, ampak tudi priložnost za pogovor o otrocih kot nosilcih naše prihodnosti. Danes, v svetu hitrih sprememb in naraščajočih izzivov, kot so družbene neenakosti, podnebna kriza in tehnologija, ostajajo osnovne potrebe otrok nespremenjene – ljubezen, varnost, igra, druženje in priložnosti za razvoj. Otrok je kot nepopisan list, na katerega lahko skupaj pišemo lepe zgodbe ali pa tudi ne. Odgovornost je na vseh nas. Ob

tem pomembnem jubileju so teden pričeli s posvetom, ki se je odvil v **Triglav Labu** v Ljubljani, vodila pa ga je predsednica **Darja Groznik**. Na pogovor v Ljubljano smo se odpravili tudi 3 zaposleni na MZPM Velenje, tudi zato, ker smo bili ponosni, da je bil eden od gostov pogovora priznani gledališki in filmski igralec **Marko Mandić** iz Velenja, tudi nekdanji prostovoljec naše zveze. Gostje pogovora so bili še **Nika Gradišek**, študentka in avtorica poslanice ob Tednu otroka®, **Jakob Jurca Sinkovič**, dijak in nekdanji mladi parlamentarec, **Vlasta Kunaver**, pediatriinja in **Barbara Novinec**, ravnateljica vrtca Galjevica. **Marko Mandić** je skozi umetnost delil vpogled v otroštvo kot prostor igre in izražanja: »*Radovednost je gonilo vsakega otroštva. In osnova za znanje in povezovanje. Prav zato moramo narediti vse, da je ne zatremo.*«, je poudaril. Teden otroka so bogato obeležili tudi v šolah in vrtcih v Šaleški dolini, na zvezi pa smo ji posvetili ustvarjalne dejavnosti za otroke in starše in pripravili še jogo s terapevtskimi psi za otroke in starše, ki smo jo izvedli v sodelovanju z Zdravstvenim domom Velenje. Posvetili pa smo mu tudi 35. Pikin festival.

Slika 104: Teden otroka se je začel s pogovorom na temo »**Otrok, nepopisan list**«, ki smo se ga udeležili tudi mi.

Slika 105: Med dogodki, ki smo jih posvetili tednu otroka, je bila tudi joga za otroke in starše ob prisotnosti terapevtskih psov, ki smo jo v Vili Rožle izvedli v sodelovanju z Zdravstvenim domom Velenje in njihovim Centrom za krepitev zdravja.

VESELI DECEMBER 2024

V Šaleški dolini Dedek Mraz ni le eden od treh decembrskih dobrih mož. Otroke iz MO Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki razveseljuje že **76 let**. V Šaleški dolini se je namreč Dedek Mraz prvič pojavil konec leta 1948, ko je njegov zunanji videz sledil belemu Dedku Mrazu, kakršnega so poznali v Sovjetski zvezi. Ker je bila v šestdesetih letih v Šaleški dolini velika zmešnjava pri decembrskem obdarovanju otrok – v nekaterih podjetjih so za otroke pripravili bogata darila, v drugih pa so bila ta zelo skromna ali pa jih sploh ni bilo - so leta 1965 ustanovili odbor za novoletno praznovanje pri takratni Občinski zvezi prijateljev mladine Velenje. Sodelovali so z Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), kjer so se dogovorili, da bo izgled Dedkov Mrazov po vsej državi poenoten. Sledili so podobi, ki jo je leta 1952 ustvaril slikar Maksim Gaspari, ki je pri tem izhajal iz slovenske kmečke kulture. Oblikoval je torej podobo slovenskega Dedka Mraza, dedka izpod Triglava, ki so jo za svojo vzeli tudi pri ZPMS. Prav ta je tudi zaslužna, da je od aprila leta 2020 obisk Dedka Mraza vpisan v register nesnovne kulturne dediščine. S tem so poskrbeli, da je postal nesmrten.

MZPM Velenje tradicije obdarovanja otrok z individualnimi darili, v katerih je vedno kvalitetna knjiga in igračka oz. set za ustvarjanje, ni prekinila vse od leta 1965.

Priprave na Veseli december 2024 so stekle že spomladi, ko smo začeli z izborom vsebine darila za vse otroke iz Šaleške doline, stare od 3 do 6 let. Maja smo naročili tako knjige kot lesene matematične igre in nahrbtnike, v katere smo letos pakirali darila. Želeli smo, da so tako knjige kot igračke v Vili Rožle najpozneje do začetka novembra. Oba dobavitelja sta ta rok upoštevala, prav tako dobavitelj nahrbtnikov, ki smo jih dobili že v času poletja. Nam je to omogočilo, da smo v novembru začeli s pripravo daril. Zaposleni smo ob pomoči naših prostovoljcev vseh 1.850 daril pripravili do sredine novembra. Na MZPM Velenje uspemo za dobrih 7 evrov pripraviti kvalitetno darilo, ki bi bilo, če bi ga kupili v trgovini, vredno več kot 40 evrov. Dogovorimo namreč količinski popust, pakete pa pripravimo s pomočjo prostovoljcev.

Vsak otrok od 3. do 6. leta starosti prejme osebno vabilo na prireditev, ki ga krasi lepa ilustracija. V letu 2024 ga je ustvarila naša nekdanja prostovoljka, kulturna ustvarjalka leta v MO Velenje, priznana ilustratorica **Urška Stropnik Šonc**. Vabilo je bilo zelo toplo sprejeto, saj je igrivo, všečno tako otrokom kot staršem. Dedek Mraz otrokom kartico vsako leto napiše na roke. Starši pripovedujejo, da so otroci zelo veseli, ko prejmejo na njih naslovljeno vabilo na druženje z dobrim dedkom. Tudi v okviru prireditev Veseli december 2024 so vlogo Dedka Mraza odigrali trije prostovoljci, vsi že zelo izkušeni. So tudi ljubiteljski gledališčniki. Obiskov dobrega moža je bilo tudi v decembru 2024 veliko, skoraj 100. Glavni lik igra **Samo Kopušar**, ki nastopa na največjih prireditvah in na plakatih, reklamnem materialu ... Lik igra že več kot dve desetletji, odkar je prevzel vlogo »glavnega« Dedka Mraza, opravi tudi največ nastopov. Poleg njega sta dobra dedka tudi **Matej Mraz** in **Nejc Škorjanc**.

Slika 106: Vabilo za prireditev z Dedkom Mrazom decembra 2024, ki ga je ustvarila kulturnica leta 2023 v MO Velenje, ilustratorica **Urška Stropnik Šonc**.

Prihod Dedka Mraza

V četrtek, **12. decembra 2024**, je Dedek Mraz točno po letu dni prispel v Šaleško dolino. V velikem številu smo ga pričakali na velenjskem Titovem trgu, ki je odlično prizorišče za njegov prihod. Imeli smo srečo, da je ŠRZ Rdeča dvorana pravočasno dobila nov velik koncertni oder, ki je bil postavljen od 1. decembra 2024, ko so prižgali praznično razsvetljavo.

Veselo pričakovanje prihoda Dedka Mraza nam je z dvema plesnima točkama popestrila **Plesna šola M-Dance**. Prireditelj je povezoval **Boštjan Oder**, ki je ves čas dogodka dvigoval razpoloženje in motiviral več kot 1.200 obiskovalcev na trgu. Dedek Mraz je skupaj s svojimi prijatelji prispel med nas, tokrat s pravljичno okrašeno kočijo, ki sta imela v vpregi dva konja. Pred kočijo smo s pomočjo prostovoljcev pripravili parado pravljичnih likov, na začetku parade pa so bili tolkalci **Glasbene šole Fran Korun Koželjski**. Iz odra je Dedek Mraz nagovoril otroke, skupaj z njim so zapeli nekaj pesmic. Potem se je odpravil med njih, se fotografiral in delil bombončke. Zbrane je v imenu MO Velenje pozdravil tudi župan **Peter Dermol**. Dogodek se je nadaljeval s koncertom priljubljene pevke **Alye**. Nastopili so tudi njeni učenci iz glasbene šole **Pop Music Center**. Poskrbeli so za odlično praznično razpoloženje. MO Velenje je poskrbela tudi za brezplačen čaj za obiskovalce prireditve.

Na MZPM Velenje smo kot glavni organizatorji dogodka izpeljali celotno pripravo prireditve, od prijave na UE Velenje do celotne organizacije dogodka. Scenarij za prihod Dedka Mraza je pripravila sekretarka **Bojana Špegel**, lik Dedka Mraza pa je kot glavni lik izvedel **Samo Kopušar**. Soorganizatorji dogodka z naslovom **Prihod Dedka Mraza v Šaleško dolino** so **Festival Velenje, Rdeča dvorana ŠRZ Velenje, Mladinski center Velenje in MO Velenje**. Sodelovanje z vsemi javnimi zavodi in občino je ob prireditvah, pomembnih za celo mesto, res odlično!

S prihodom Dedka Mraza v Šaleško dolino se je začel tudi sklop prireditelj, ki jih MZPM Velenje pripravlja pod nazivom **Veseli december 2024**, vse pa so tudi del dogodkov pod nazivom **Čarobni december v MO Velenje**.

Slike 107 - 111: Prihod Dedka Mraza na velenjski Titov trg je bil čaroben in odlično obiskan.

Vsebina in delitev daril v okviru projekta Veseli december 2024

Dedek Mraz je od 13. do 18. decembra 2024 na **23** prireditvah v Šaleški dolini obdaril vse otroke od 3. do 6. leta starosti. Skupaj jih je bilo **1.753** otrok iz vseh treh občin Šaleške doline (lani **1.878**); od tega **1.291** v MO Velenje, **314** v Občini Šoštanj in **148** v občini Šmartno ob Paki.

V letošnjem darilu sta bili kvalitetna slikanica in lesena matematična igra, zapakirani v uporabnem nahrbtniku. Večina je prejela slikanico ekologinje **Petre Matos »Maja in čebelica«**, ki smo jo izbrali tudi zato, ker je sovpadala z letom, ko je bila Mestna občina Velenje nosilec naziva Green Leaf. Za drugega otroka v družini, če sta bila oba upravičena do darila, smo izbrali knjigo **Mojiceje Bonte »Škratja knjiga«**. Obe knjigi sta izšli jeseni 2024, torej sta bili novi in je bilo možnosti, da jo otroci že imajo, zelo mala.

Otroci so darila dobili po tem, ko so si v domovih krajanov in kulturnih domovih v vseh treh občinah Šaleške doline ogledali predstavo za otroke. Darilo otrokom je bila zagotovo tudi predstava, ki so si jo ogledali pred druženjem z Dedkom Mrazom. Letos smo vključili kar 4 gledališke skupine; **Gledališče Velenje** (Pekarna Mišmaš), **Gledališka skupina Pravljjični dotik** iz Šoštanja (Težko je biti priden), **Skupina vzgojiteljic Vrtca Velenje** (S kozo Kiko v goro) ter **Pravljjično gledališče Maje Furman** (Domišljavi snežak). Po ogledu predstave so se lahko družili z Dedkom Mrazom, z njim zapeli in se fotografirali. Na manjših prireditvah je otrokom darila razdelil Dedek Mraz, na večjih pa smo dedku pomagali zaposleni in naši prostovoljci iz Društev prijateljev mladine v krajih, kjer smo pripravili prireditve. Kjer društev nimamo, so nam pomagali predstavniki krajevnih skupnosti. Za otroke, ki živijo v mestu, smo v velenjskem Domu kulture pripravili kar 6 prireditev, 2 v Kulturnem domu Šoštanj, kamor smo povabili tudi otroke iz KS Topolšica in 2 v Kulturnem domu v Šmartnem ob Paki.

Po končanih prireditvah za otroke od 3. do 6. leta starosti nam je ostalo cca 70 daril, zamudniki so ponje prihajali še po novem letu. Dobili smo veliko pohval za izbor knjig in darilo v celoti, kar je velika nagrada za naše delo. Veseli smo bili, ker so prireditve tekale mirno, brez hujšega nemira v dvoranah, kjer so se odvijale.

Sliki 112, 113: Dobili smo veliko pohval za izbor knjig in darilo v celoti, kar je velika nagrada za naše delo.

Darila za otroke

Ker smo se zelo potrudili z zniževanjem cen in iskanjem najugodnejše ponudbe, je darilo za enega otroka zneslo **7,20 EUR**. Cena matematične lesene igre na trgu je **6 EUR**, mi pa smo za posamezen kos odšteli **2,00 EUR** z že vštetim DDV. Za knjige smo odšteli **4,00 EUR** (skupaj z DDV), normalna cena za obe izbrani knjigi je na trgu **23,90 EUR**. Nahrbtnike smo dobili po **1 evro** za kos, cena na trgu je sicer okoli 8 evrov, mi pa smo imeli velik količinski popust. Natisnili pa smo nalepke s podobo Dedka Mraza, s katerimi opremimo vse knjige, ki jih razdelimo otrokom.

Dedek Mraz v šolah, vrtcih ...

Dedek Mraz je decembra obiskal tudi vse vrtce in osnovne šole v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, tudi manjše enote vrtca in podružnične šole. V Šaleški dolini je 9 centralnih osnovnih šol, ki imajo 5 podružnic, in trije vrtci z več enotami. V MO Velenje jih ima Vrtec Velenje 13, v Šoštanju 3, v Šmartnem ob Paki pa imajo po gradnji prizidka en velik vrtec. Povsod so Dedku Mrazu pripravili lep sprejem, marsikje tudi poseben program. V večjih vrtcih je opravil dva nastopa, da so v njih lahko res uživali vsi malčki.

Dedki Mrazi so v vrtcih opravili **26 nastopov**, od tega v MO Velenje 17 nastopov. V osnovnih šolah so Dedki Mrazi opravili **14 nastopov**, od tega 12 v MO Velenje.

Dedek Mraz je obiskal še Čarobno promenado, Glasbeno šolo Velenje, v spremstvu podžupanje **Aleksandre Vasiljevič** je obiskal tudi Dom za varstvo odraslih Velenje (v Topolšici), domske skupnosti v Velenju, VDC Ježek, hišo brezdomcev, materinski dom, številne zavode ... Skupaj je do novega leta opravil skoraj 100 obiskov. Poleg tega je na čarobni promenadi tudi letos stal nabiralnik želja, Dedek Mraz je s pomočjo Festivala Velenje odpisal vsem, ki so vanj vrgli pismo.

Slika 114: Dedek Mraz je tudi letos zbiral pisma otrok na Čarobni promenadi. Vsem, ki so mu pisali, je tudi odpisal.

Slovo Dedka Mraza

Na silvestrovo, v torek, 31. 12. 2024, se je Dedek Mraz od otrok poslovil na otroškem silvestrovanju, ki se je na Titovem trgu tokrat začelo ob 11. uri. Skupaj z Dedkom Mrazom so otroci na prireditvi, ki jo je pripravil Festival Velenje, odštevali sekunde do novega leta. Udeležba je bila odlična, slovo zelo lepo. Dedek Mraz je med otroke razdelil polno, veliko košaro bombonov in se fotografiral z vsemi, ki so to želeli.

Finančno poročilo in plan dela za leto 2025

Stroški projekta Veseli december 2024 so bili za **2.219,69 evrov** višji kot leto v letu 2023. Več stroškov, kot smo pričakovali, je bilo z organiziranimi prevozi dveh igralskih skupin na prizorišča in nazaj, pa tudi s honorarji za nastope Dedkov Mrazov (zaradi pogodb o avtorskem delu), plačila hostesne službe v Domu kulture Velenje ... Na višje postavke za potne stroške nimamo vpliva, prav tako ne na višje obremenitve za avtorske honorarje. Višji so bili tudi honorarji za gledališke skupine, ki pa so bili vseeno veliko nižji kot je mogoče dobiti predstave na trgu, kjer so cene v zadnjih dveh letih močno poskočile. Za darila smo odšteli **13.882,70 evrov**, ostali stroški (stroški programa ob prihodu Dedka Mraza v Velenje, izvedbo igrice gledaliških skupin po KS in MČ, honorarji in potni stroški za Dedke Mraze, bomboni ...) pa so znesli še **20.383,01 evrov**. Skupni stroški projekta za leto 2023 so bili **32.887,92 evrov**, za leto 2024 pa **34.335,86 evrov**. Ob tem je treba poudariti, da sredstva v višini **3.500 EUR** za prireditev Prihod Dedka Mraza v Šaleško dolino ob malo bolj bogatem programu ne zadoščajo več.

Ker bomo imeli v letu 2025 iz strani MO Velenje manj sredstev kot v letu 2024, bomo verjetno v manjših krajevnih skupnostih ukinili prireditve in jih združevali z najbližjimi krajevnimi skupnostmi, finančno omejeni pa bomo tudi pri izbiri nastopajočih na prireditvi Prihod Dedka Mraza v Šaleško dolino. Na MZPM Velenje načrtujemo projekt Veseli december 2025 v nekoliko bolj okrnjeni obliki, kot smo ga pripravili in izvedli v letu 2024. Ne le, da bomo verjetno prisiljeni prireditve ukiniti v manjših krajevnih skupnostih, kjer je obdarjenih manj kot 20 otrok, tudi v vrtcih in šolah bomo izvajali le en nastop in ne več po dva. Na prireditve v velenjskem Domu kulture bomo še naprej lahko povabili le otroka in enega od staršev oz. spremljevalcev, več kot 6 prireditev pa ne moremo pripraviti tako zaradi zasedenosti dvorane kot stroškov hostesne službe. Ker bo sredstev za izvedbo projekta **Veseli december 2025** manj kot za leto 2024, bomo morali zelo racionalno izbrati tako gledališke skupine kot število nastopov Dedkov Mrazov. Možnosti za zmanjšanje stroškov zagotovo nimamo pri nakupu daril, srečni bomo, če ga bomo uspeli dobiti za okoli 7,5 EUR.

Planiramo, da bomo **v četrtek, 13. 12. 2025**, pripravili slavnosten prihod Dedka Mraza v Šaleško dolino in potem še vsaj 20 prireditev z obiskom Dedka Mraza, gledališko oz. lutkovno

predstavo in delitvijo daril. Že 13. 12. se bodo začele prireditve po krajevnih skupnostih in domovih krajanov. V Domu kulture Velenje bodo prireditve potekale od 14. do 16. 12. 2025. Sledili bodo obiski vrtcev, šol, različnih inštitucij in večjih decembrskih dogodkov. Načrtujemo vsaj 80 obiskov Dedkov Mrazov. Vse nastope mora opraviti do božično-novoletnih počitnic, do srede, 24. decembra 2025.

Slike 115, 116, 117: Dedek Mraz je s svojim obiskom razveseljeval otroke in odrasle v vrtcih, šolah, po krajevnih skupnostih ...

Sliki 118, 119: Na Silvestrovo se je Dedek Mraz od otrok sredi dneva poslovil na Titovem trgu.

PROGRAMI, KI JIH IZVAJAMO V SODELOVANJU S ŠOLAMI IN VRTCI

URICE TUJIH JEZIKOV NA GIMNAZIJI ŠCV ZA OSNOVNOŠOLCE

Gimnazija Velenje je v letu 2024 spremenila koncept natečaja Ustvarjajmo v tujem jeziku. V petek, 2. februarja 2024, so že enajsto leto zapored povabili osnovnošolce, da z njimi delijo svoje znanje tujih jezikov. Prejšnja leta so učenci na razpisanem natečaju literarno ustvarjali na določeno temo, potem pa so jih povabili na zaključno prireditev in delavnice na velenjski gimnaziji. Ker je natečaj pritegnil vedno več zanimanja, na gimnaziji pa so prostorsko omejeni, so se odločili, da nekoliko spremenijo koncept dogodka. Natečaj so preoblikovali v dogodek, ki v prvi vrsti povezuje mlade in poudarja druženje ter tkanje novih socialnih vezi skozi uporabo tujega jezika. Pripravili so jim zabavni kviz v štirih tujih jezikih, ki jih poučujejo na gimnaziji (angleščina, nemščina, španščina in francoščina). Učenci so ga reševali 13. decembra 2023 na daljavo na svojih šolah, najboljših 40 učencev z mentorji pa so v začetku februarja 2024 povabili na urice tujih jezikov z gimnazijci. Dogodek so, kot vsa leta doslej, organizirali v sodelovanju z našo zvezo. Sekretarka zveze je na dogodku najboljšim trem podelila knjižne nagrade in praktična darila.

Zelo so bili veseli močnega odziva, saj se je kviza udeležilo kar 107 učencev z 21 mentorji iz 10 osnovnih šol od Koroške do Savinjske. V dveh učilnicah so za 40 povabljenih učencev pripravili po štiri interaktivne delavnice, ki so jih samostojno vodili dijaki. Učenci so se z našimi dijaki in drugimi člani v skupini zelo zabavali, med seboj sodelovali in pri tem pokazali odlično znanje angleščine. Vseh 80 minut aktivne uporabe tujega jezika je kar prehitro minilo. Pri vsem tem je zelo dragoceno tudi to, da se je stkalo kar nekaj novih poznanstev, mogoče celo kakšno prijateljstvo.

Slika 120, 121: Osnovnošolcem, ki so sodelovali v zabavnem spletnem kvizu v tujih jezikih, ki ga je pripravila Gimnazija Velenje, smo podarili knjižna in praktična darila.

"VARUJMO IN OHRANIMO ŠALEŠKO DOLINO" (šolsko leto 2023/2024)

Začetki projekta, katerega namen je bil mlade seznaniti z napori za izboljšanje stanja okolja v takrat okoljsko degradirani Šaleški dolini, sežejo v leto 1994. Prvotni namen se je z leti sicer spreminjal in prilagajal trenutnim razmeram, vendar pa cilj še vedno ostaja enak - vsako generacijo seznaniti z dosežki na področju okoljske sanacije. Ob tem jih motiviramo za varčevanje z energijo, navajamo na sodobne sisteme ravnanja z odpadki in dvigujemo njihovo okoljsko zavest.

V sodelovanju s podjetjem **Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o.** (nekdanji ERICO) smo v šolskem letu 2023/2024 za osmošolce Šaleške doline spomladi 2024, od aprila do začetka junija, izvedli prvi del izobraževalnega projekta Varujmo in ohranimo Šaleško dolino. Za vsako šolo smo rezervirali svoj dan, da smo se res lahko posvetili vsem osmošolcem, ki so bili udeleženi v projektu.

18. junija 2024, tik pred koncem letošnjega šolskega leta, smo v Vili Rožle pripravili zaključek projekta Varujmo in ohranimo Šaleško dolino. V projektu je letos sodelovalo 7 osnovnih šol in 362 osmošolcev. V mesecu aprilu so prisluhnili predavanju in šli na vsebinsko bogat terenski ogled. Program smo tokrat nadgradili z informacijami o preobrazbi sistema daljinskega ogrevanja v Šaleški dolini in temami o pravičnem prehodu. Oglede so jim omogočili v Termoelektrarni Šoštanj in v Komunalnem podjetju Velenje. Projekt financirajo vse tri občine iz Šaleške doline, dodatna sredstva za izvedbo projekta pa so nam zagotovili v **Razvojni agenciji SAŠA** oziroma njihovem **Centru za pravični prehod**, ki nudi podporo pri pripravi projektov v okviru postopnega opuščanja rabe premoga in so bili v letu 2024 partner v projektu. Zato je bil tokrat program res bogat, udeleženci in njihovi mentorji so spoznali veliko novega o sedanjem načinu daljinskega ogrevanja v dolini.

Slike 122, 123, 124: Utrinki teoretičnega in terenskega dela projekta Varujmo in ohranimo Šaleško dolino.

V drugem delu projekta pa so osmošolci razmišljali o prihodnosti, saj so ustvarjali plakate in makete na temo energetske in okoljske varčnosti pri ogrevanju v prihodnosti. Na MZPM Velenje smo do začetka junija prejeli 12 del 50. avtorjev iz štirih sodelujočih osnovnih šol. Ob zaključku projekta smo v Vili Rožle pripravili razstavo del, avtorji pa so na simpatičen način predstavili svoja razmišljanja o energetske prihodnosti v dolini. Na koncu smo nagradili avtorje treh del. Enakovredne nagrade so prejeli **osmošolci iz CVIU Velenje, OŠ Gustava Šiliha** za delo **Tovarna na bio maso** in **OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj** za delo **Varčna hiša**. Zaključno prireditev je z nastopom s pahljačo ognjev popestrila umetnica **Maša Ferme**, ki so jo mnogi občudovali kot finalistko šova Slovenija ima talent, v katerem se je predstavila s hula hop obroči. Ker je bilo zelo vroče, smo se na koncu vsi posladkali s sladolednimi lučkami.

Slike 125 - 129: Tik pred koncem šolskega leta smo pripravili zaključek projekta z razstavo nastalih maket in plakatov in podelitvijo nagrad.

"ODPADEK NAJ NE BO SAMO ODPADEK" (šolsko leto 2023/2024)

Gre za drugi najstarejši ekološki projekt v Šaleški dolini, ki v organizaciji MZPM Velenje poteka od leta 1996. V njem mladi spoznavajo gospodarjenje z odpadki. Okoljevarstveni projekt za šeste in sedme razrede osnovnih šol v Šaleški dolini smo v šolskem letu 2023/24 prav tako organizirali v sodelovanju z **Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., PUP Saubermacher d.o.o. in Centrom ponovne uporabe Velenje.**

Tudi v letu 2024 smo v prvi polovici leta zaključili projekt Odpadek naj ne bo samo odpadki za šolsko leto 2023/2024, jeseni pa smo izvedli prvi, teoretični del projekta za šolsko leto 2024/2025. Zaradi selitve prvega dela projekta iz pomladi v jesenski čas smo projekt v enem koledarskem letu izvajali dvakrat.

Do 2. oktobra 2023 je MZPM Velenje v sodelovanju z Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., Centrom ponovne uporabe Velenje in PUP Saubermacher d.o.o., izvedla prvi del tokrat že 28. projekta Odpadek naj ne bo samo odpadki. V njem so šestošolci oz. sedmošolci spoznavali ravnanje z odpadki. Za vsako šolo posebej je potekal od 18. septembra dalje. Spoznali so velenjski Center ponovne uporabe, ki je eden najlepših in najuspešnejših tovrstnih centrov v državi. Ogledali so si Škalsko jezero, kjer so jim predstavili ugrezanje površja zaradi izkopavanja premoga in ekološko problematiko jezer. Obiskali so tudi Zbirni center odpadkov nad Škalskim jezerom, kjer smo jih seznanili s sistemom zbiranja odpadkov v Šaleški dolini. V Vili Rožle ali v prostorih Muzeja Premogovništva so prisluhnili še predavanju o ravnanju in gospodarjenju z odpadki.

V sredo, 24. aprila 2024, je Medobčinska zveza prijateljev mladine (MZPM) Velenje v Vili Rožle pripravila zaključek okoljskega projekta Odpadek naj ne bo samo odpadki za šolsko leto 2023/2024. V projektu je sodelovalo **533** osnovnošolcev iz vseh devetih osnovnih šol Šaleške doline. V drugem delu projekta so udeleženci pod vodstvom mentorjev ustvarjali na zanimivo temo »**Mozaik odpadkov**«. Iz odpadnih materialov so izdelovali različne mozaike. Do dogovorjenega roka, ki se je iztekel v začetku meseca marca 2024, smo na MZPM Velenje prejeli **71** del iz 7 osnovnih šol, ki jih je ustvarilo **169** avtorjev. Vsi sodelujoči so se izjemno izkazali in navdušili tako z idejami kot izvedbo del, ki so na ogled na priložnostni razstavi v Vili Rožle.

Avtorje osmih najboljših del smo povabili na zaključno prireditev, ki jo je z glasbenim nastopom obogatila **Dona Pratnekar**. Na njej smo podelili tudi nagrade. Prvo nagrado je dobil **Klemen Zore** (OŠ KDK Šoštanja) za delo »Slovenija«, drugo nagrado sta osvojili **Iza Lednik** in **Viktorija Jokić** za delo Pol obraza (OŠ Gustava Šiliha Velenje), tretjo nagrado pa delo Želva Dragica na potepu. Ustvarile so ga **Nika Avberšek, Alekseja Bola, Zala Koprivc, Ana Rozman, Andjela Miljatović, Zara Stankovič** iz OŠ Gorica. V nadaljevanju druženja so mladostniki in njihovi mentorji ustvarjali »mobile«. Delavnico so pripravili v sodelovanju s **KID**

Comadres, v njej pa so udeleženci zelo uživali. Nastali so izjemni izdelki iz različnih naravnih in odpadnih materialov, ki so jih odnesli s seboj.

Zaključek projekta, ki ga finančno podpirajo vse tri občine iz Šaleške doline, smo posvetili tudi Svetovnemu dnevu Zemlje in z njim obogatili bogato dogajanje v MO Velenje v letu, ko je ta nosilec evropske nagrade Green Leaf. Udeleženci so v njem zagotovo dobili nova, koristna »zelena« znanja o ravnanju z odpadki, ki jih že prenašajo tudi v navade svojih družin.

Sliki 130, 131, 132: Kot vsako leto so nas avtorji izdelkov na temo Mozaik odpadkov tudi tokrat navdušili tako z idejami kot izvedbo.

"ODPADEK NAJ NE BO SAMO ODPADEK" (šolsko leto 2024/2025) na temo »Dajmo plastenkam še eno možnost«

Od 1. do 23. oktobra 2024 smo na MZPM Velenje začeli prvi del okoljevarstvenega projekta Odpadek naj ne bo samo odpadki za novo šolsko leto. Tudi tokrat smo ga izvedli v sodelovanju z raziskovalci Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., partnerja v projektu pa sta bila tudi PUP Saubermacher d.o.o. in Center ponovne uporabe Velenje.

Sodelovalo je **519 osnovnošolcev**, ki jih bodo do konca projekta usmerjali njihovi mentorji in učitelji. Osnovnošolci vseh šol iz MO Velenje, Šoštanja in Šmartnega ob Paki, so spoznali velenjski Center ponovne uporabe, ki je eden najlepših in najuspešnejših tovrstnih centrov v državi. Ogledali so si tudi Škalsko jezero, kjer so jim predstavili ugrezanje površja zaradi izkopavanja premoga in ekološko problematiko jezer. Obiskali so tudi Zbirni center odpadkov nad Škalskim jezerom, kjer so jih seznanili s sistemom zbiranja odpadkov v Šaleški dolini. V Vili Rožle ali v prostorih Muzeja Premogovništva so prisluhnili še predavanju o ravnanju in gospodarjenju z odpadki. S tem je bil prvi del projekta končan, sodelujoči šesto in sedmošolci pa so dobili zanimivo nalogo. Iz odpadkov so ustvarjali izdelke z novo uporabno vrednostjo na temo »Dajmo plastenkam še eno možnost«. Izziv se jim je zdel zanimiv. Oddati so jih morali do konca januarja 2025. Aprila 2025 bomo pripravili razstavo nastalih del in zaključno prireditev, na kateri bomo razglasili zmagovalce letošnjega projekta.

Sliki 133, 134: Terenski ogled odlagališča odpadkov in Centra ponovne uporabe (CPU) Velenje.

ZELENI NAHRBNIK

Zeleni nahrbtnik, ki ga otroci v Vrtcu Velenje najbolj poznajo po simpatičnem zmajčku Jurčku, je namenjen okoljski vzgoji predšolskih otrok. Glavni cilj programa je spodbujanje otrokovih pozitivnih čustev do okolja in narave, razvijanje otrokove občutljivosti na posege človeka v okolje, spodbujanje otrok k iskanju rešitev za okoljske probleme, spodbujanje medsebojnih obiskov, druženja, igre ...

Program Zeleni nahrbtnik s pomočjo strokovnih delavk in delavcev Vrtca Velenje na Medobčinski zvezi prijateljev mladine Velenje pripravljamo že 18 let, torej je v letu 2024, ko je bilo Velenje razglašeno za zeleno prestolnico Evrope med srednje velikimi mesti (**Green Leaf 2024 – Zeleni list 2024**), postal polnoleten.

V letu 2024 je Zeleni nahrbtnik na pot po enotah Vrtca Velenje krenil 8. marca 2024. Ker je bilo leto za Velenje in vse prebivalce posebno leto, ki smo ga celo leto barvali v zeleno, so po nahrbtnik in Zmajčka Jurčka tokrat prišli otroci in njihove vzgojiteljice v Vilo Rožle. Pripravili smo jim kratek program, ki ga je z glasbo popestrila **Dona Pratnekar**, potem pa sta na pot po enotah Vrtca Velenje krenila dva nahrbtnika. Strokovne delavke vrtca so pridno beležile naloge, ki jih je zmajček Jurček dajal otrokom in tudi, kaj vse so počeli. Istočasno smo Zeleni nahrbtnik na pot poslali tudi v Vrtcu Šoštanj in vrtcu Sonček v Šmartnem ob Paki.

Ko je zmajček Jurček s pomočjo otrok opravil svojo nalogo v vseh enotah Vrtca Velenje, smo po Zeleni nahrbtnik prišli mi. V enoti **Ciciban** so nam **14. maja 2024** otroci pripravili prisrčen program, še zadnjič pa jih je nagovoril tudi zmajček Jurček, ki se je poslovil od njih. Strokovne delavke vrtca so se zelo potrudile, da smo vsi začutili, da se otroci radi družijo s simpatičnim zmajčkom Jurčkom, zapeli so tudi njemu posvečeno pesem.

Letos smo pripravili tudi zaključno prireditev. Ker nam vreme ni bilo naklonjeno, se žal nismo mogli družiti v Sončnem parku. **12. junija 2024** smo si v enoti vrtca Vrtljak skupaj ogledali lutkovno predstavo **Super črv** v Izvedbi Lutkovnega gledališča Velenje in zapeli himno zmajčka Jurčka. Letošnji projekt pa smo opisali tudi v tej brošuri, ki smo jo pripravili na MZPM Velenje iz gradiva, ki je nastalo v Vrtcu Velenje. Zahvaljujemo se MO Velenje, ki je v letu 2024 projekt Zeleni nahrbtnik dodatno finančno podprla, kar nam je omogočilo bolj bogato izvedbo programa. Poleg tega smo lahko kupili maskoto zmajčka Jurčka, ki jo bomo s pridom uporabljali tudi v prihodnjih letih.

Zeleni nahrbtnik je pot v šoštanjskem in šmarškem vrtcu končal konec maja 2024. V projektu je sodelovalo več kot **2.400 predšolskih otrok**.

Slike 135, 136, 137: Zeleni nahrbtnik je na pot krenil iz Vile Rožle, kjer smo malčkom iz Vrtca Velenje pripravili zanimiv program, ko so prišli po Zmajčka Jurčka

Slika 138, 139, 140: V letu 2024 smo pripravili tudi zaključek projekta Zeleni nahrbtnik. Slabo vreme nam je preprečilo izvedbo v Sončnem parku, zato smo zaključek z lutkovno predstavo pripravili v Vrtcu Vrtiljak.

S KNJIGO V SVET - KAJUHOVA BRALNA ZNAČKA

V času, ko knjige vse bolj nadomešča sodobna elektronika, je projekt S knjigo v svet – **Kajuhova bralna značka**, še bolj pomemben kot v preteklosti. Mladi bralci v osnovnih šolah Šaleške doline Kajuhovo bralno značko usvajajo že **57 let**. Veseli smo, da statistika kaže, da so mladi tudi v minulem šolskem letu veliko brali. Zato se za prihodnost Kajuhove bralne značke ne bojimo, saj vemo, da je gibanje med mladimi še vedno priljubljeno. Trend zadnjih let sicer kaže, da število mladih, ki usvojijo bralno značko, upade v zadnjih štirih razredih devetletke, ko imajo verjetno mladostniki tudi manj časa za branje. Branje odlično vpliva na

zdrav razvoj otrok in mladostnikov, mladi pa se vse bolj zavedajo, da s knjigo nikoli niso sami in da branje krepi domišljijo, kreativnost, pismenost ...

Ocenjujemo, da je število bralcev, ki so v osnovnih šolah Šaleške doline usvojili bralno značko, zelo dobro. Na posameznih šolah so pripravili slavnostne podelitve bralnih značk in ob tem gostili zanimive goste. MZPM Velenje je pripravil posebno prireditev za zlate bralce in bralke, za vse osnovne šole v Šaleški dolini pa smo zagotovili tudi bralne kartončke za prvošolčke in nalepke za vseh devet razredov.

150 zlatih bralcev in bralk, 3141 Kajuhovih bralnih značk

Bralna značka je zaznamovala mladost številnih Slovencev in Slovenk, jo oplemenitila in obogatila. 30. maja 2024 je Medobčinske zveze prijateljev mladine (MZPM) Velenje v velenjskem Domu kulture pripravila zaključno prireditev letošnje Bralne značke »Zlata bralka – zlati bralec«. Na njej smo podelili spominska priznanja devetošolcem iz vseh devetih osnovnih šol v Šaleški dolini, ki so Kajuhovo bralno značko usvojili v vseh devetih razredih osnovne šole. V letu 2024 je bilo zlatih bralk in bralcev 150, kar je 10 več kot leto prej.

V letu 2024 je bilo na osnovnih šolah v MO Velenje kar 117 zlatih bralk in bralcev, v Šoštanju 23 in v Šmartnem ob Paki 9. Društvo Bralna značka Slovenije je vsakega zatega bralca in zlato bralko obdarilo s knjigo **Črv Oto in druga golazen** avtorja **Lovra Matiča** z ilustracijami **Tomaža Lavriča**. Lepa nagrada je bila tudi odlična mladinska gledališka predstava **Vikingi: pesem severnega morja** (produkcija Zavod Margareta Schwarzwald in Cankarjev dom), v kateri so blesteli igralci **Ivana Percan Kodarin**, **Mojka Končar** in **Nejc Jezernik**. Navdušila je tako mlade kot njihove mentorje. Zlate bralke in bralce iz vseh devetih osnovnih šol iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki, je po predstavi pozdravila podžupanja MO Velenje **Aleksandra Vasiljević**, ki je z njimi delila nekaj misli iz njene najljubše knjige. Čestitala jim je za osvojeno priznanje Zlata bralka - zlati bralec in jim zaželela še veliko dobrih knjig. V maju in juniju 2024 smo zbirali podatke o dobitnikih Kajuhove bralne značke na vseh osnovnih šolah v Šaleški dolini.

Slike 141, 142, 143: Predstava Vikingi je navdušila mlade zlate bralce in bralke, veseli pa so bili tudi knjižne nagrade in posebnega priznanja.

Na MZPM Velenje smo ponosni in veseli tudi zato, ker je v lanskem šolskem letu Kajuhovo bralno značko usvojilo več osnovnošolcev in osnovnošolk kot leto prej, kar **3.141** (leto prej **3.098**) osnovnošolcev in osnovnošolk iz Šaleške doline, od tega **2.311** v MO Velenje, **590** v Občini Šoštanj in **240** v Občini Šmartno ob Paki.

V novem šolskem letu 2024/2025 projekt lepo teče, prireditve za zlate bralce in bralke, letošnje devetošolce, pa bomo pripravili 26. maja 2025.

Slike 144, 145, 146: Mlade bralce in ustvarjalce na natečaju Evropa v šoli sta pozdravili velenjska podžupanja Aleksandra Vasiljevič in generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna.

PREDŠOLSKA BRALNA ZNAČKA

Veliko malih stvari obstaja, ki nam pomagajo, da rastemo in zrastemo. Med njimi je zelo pomembno branje in ljubezen do knjig, saj je v njih zbran velik zaklad, ki nam bogati vsakdanjik. Da so knjige zaklad, ve tudi **850** predšolskih otrok iz MO Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki, ki so v letu 2024 usvojili predšolsko bralno značko.

Program Predšolska bralna značka izvajamo v vseh treh javnih vrtcih v Šaleški dolini. Cilj projekta je, da otrok ob knjigi, ki mu jo preberejo starši, bratje, sestre ali strokovne delavke, doživlja ugodje, veselje in zabavo. Hkrati razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.

Na MZPM Velenje smo v letu 2024 pripravili **5 zaključnih prireditev** za dobitnike predšolskih bralnih značk. Lepo darilo je vedno tudi lutkovna ali gledališka predstava. V Velenju so mladi nagrajenci in njihove mentorice na dveh prireditvah v Domu kulture Velenje najprej uživali v predstavi **Zajčkov zvonček** v izvedbi priznanega gledališča KU-KUC. V Šoštanju smo prav tako pripravili dve prireditvi v Kulturnem domu Šoštanj, eno pa v Šmartnem ob Paki, tokrat v dvorani Marof. Na vseh prireditvah so otroci in strokovne delavke vrtcev najprej uživali v predstavi, slavnostno pa je bilo tudi, ko smo jim na odru razdelili Ostržke in bralna priznanja.

Sliki 147, 148: Predstava Zajčkov zvonček v izvedbi gledališča KU-KUC je bila poučna in zabavna.

Svojo prvo bralno značko, imenovano Ostržek, je usvojilo **482** (leto prej **481** otrok iz treh javnih vrtcev v Šaleški dolini), še **368** (leto prej **379**) pa je malih bralcev in bralk, ki so usvojili bralno priznanje. Ostržke so usvojili najstarejši otroci, ki so jeseni postali prvošolci, priznanja pa mlajši bralci v vrtcih. Število dobitnikov Ostržkov je podobno kot leto prej, število dobitnikov priznanj pa je rahlo upadlo. V Vrtcu Velenje smo razdelili **250** priznanj (leto prej **265**) in **363** (leto prej **351**) Ostržkov, v Vrtcu Šoštanj **87** Ostržkov (leto prej **103**) in prav toliko (**87**) bralnih priznanj, v Vrtcu Sonček v Šmartnem ob Paki pa **31** priznanj (leto prej **34**) in **32** Ostržkov (leto prej **27**). Skupaj smo v začetku junija 2024 s priznanji ali lesenimi lutkami Ostržka obdarili **850** predšolskih otrok (leto prej **860**), ki jim je pri usvajanju bralne značke pomagalo **85** mentoric in mentorjev (leto prej **89**).

Sliki 149, 150: Utrinki iz zaključnih prireditev za dobitnike Predšolske bralne značke v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki.

51. MALA NAPOTNIKOVA KIPARSKA KOLONIJA

Na Malih Napotnikovih kiparskih kolonijah, ki jih organizira Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje, zvoki dlet in kladiv od leta 1974 do danes neprekinjeno puščajo domišljajske, umetniške sledi v lesu. Zbirka doslej nastalih del, ki je na ogled v Vili Rožle, je ne le zavidanja vredna, ampak tudi edinstvena v svetu in doma. Gre namreč za dela, ki jih vsa leta ustvarjajo osnovnošolci, zadnja leta pa tudi dijaki. Po tem, ko je edinstvenost kolonije prepoznala tudi MO Velenje in jo v letu 2023 ob 50. jubileju nagradilo z visokim občinskim priznanjem, Plaketo MOV, ki jo je na svečanosti ob občinskem prazniku prevzel predsednik MZPM Velenje Zdenko Gorišek, smo stopili v novo obdobje.

Slika 151: V dobrih petih desetletjih je bilo na Malih Napotnikovih kiparskih kolonijah ustvarjenih več kot 600 lesenih kipov in malih plastik.

Po tem, ko smo jubilejno 50. MNKK pripravili v kiparjevem rojstnem kraju, v Zavodnju nad Šoštanjem, v letu 2024 z izvedbo nismo imeli sreče z vremenom. Druga polovica septembra je bila izjemno deževna, sploh ob koncih tedna, ko smo načrtovali dvodnevno izvedbo 51. MNKK, na željo mentorjev med tednom, v in pri Vili Rožle.

Zbirki dodali 16 kipov in skulptur

Na tradicionalni kiparski koloniji je sodelovalo **28 učencev** iz devetih osnovnih šol iz Šaleške doline in **12 dijakov** Gimnazije Velenje. Pod vodstvom **10** mentorjev so ustvarili **16 kipov in skulptur**, ki pa so po tem, ko smo kolonijo trikrat prestavili nastali na šolah, na koncu pa smo

tradicijo oblikovanja lesa rešili tako, da smo šolam zagotovili material za delo, skulpture pa so nastale v delavnicah in atrijih šol.

Tudi v letu 2024 so mladi kiparji dokazali, da je les izjemen umetniški material, skulpture in instalacije, ki so jih ustvarili, pa preprosto navdušijo. Tema je bila prosta, kot izziv pa so organizatorji predlagali, da letošnja dela povežejo z naravo, saj je bila MO Velenje letos nosilec naziva Green Leaf. Več kot polovica sodelujočih se je lotila tega izziva.

Strokovna komisija v sestavi likovnih pedagogov **Toneta Skoka** in **Danice Arzenšek** ter akademskega kiparja **Anžeta Severja** je v ponedeljek, 4. novembra 2024, izbrala najboljša letos nastala dela mladih kiparjev, ki bodo postala del stalne zbirke v Mali Napotnikovi kiparski galeriji v Vili Rožle. Med osnovnošolci so najboljšo delo izdelali na **OŠ Livada**. Učenci **Aleks Bah, Tim Smonkar in Jadran Lojen Modrijan** so pod vodstvom likovnega pedagoga **Vida Sevnčnikarja** izdelali mogočno skulpturo »**Ali smo res skrbniki narave?**«. Drugo mesto je pripadlo **OŠ Gustava Šiliha** za delo »**Dotik lesa**«. Pod vodstvom likovne pedagoginje **Jume Valenčak** so skulpturo izdelale **Tajda Turinek, Gabriela Šmon in Sara Lesnjak**. Tretje mesto je osvojila **OŠ Mihe Pintarja Toleda** z delom »**Jesen**«. Pod vodstvom likovne pedagoginje **Klavdije Vidak** so skulpturo ustvarili **Jan Pajk, Mensur Begu in Tomi Skornšek Žula**. Med dijaki velenjske umetniške gimnazije je strokovna komisija za stalno zbirko izbrala delo **Hane Majcen in Vite Tretnjak** »**Malica**«. Ustvarili sta ga pod vodstvom mentorja, akademskega kiparja **Jureta Markote**. Ker je kolonija potekala podobno kot v času zdravstvene krize, smo pripravili tudi kratek film, v katerem smo prikazali, kako so nastajala dela, komisijski izbor in nagrajena dela. Film smo objavili na FB profilu zveze in na našem youtube kanalu, delile so ga tudi sodelujoče šole (povezava do filma: [51. Mala Napotnikova kiparska kolonija 2024](#)). Ogled je bil odličen (več kot 3.000 ogledov).

Slika 152: Izrez iz našega FB profila (interakcija z uporabniki, več kot 3.000 ogledov filma 51. MNKK)

Dober mesec dni so bila kiparska dela na ogled v Mestni knjižnici Šoštanj, kjer je razstava požela veliko pohval. Takoj po novem letu smo jo predstavili v Mestno knjižnico Velenje, kjer so si jo lahko obiskovalci pogledali do konca januarja 2025.

Sliki 153, 154, 155: Strokovna komisija 51. Male Napotnikove kiparske kolonije med izborom najboljših del.

Slike 156 - 159: Mladi kiparji so ustvarjali na svojih šolah, z nami pa so delili fotografije nastajanja njihovih umetnin.

Sliki 160, 161: Razstava del 51. Male Napotnikove kiparske kolonije v Mestni knjižnici Šoštanj je pritegnila veliko pozornosti.

34. OTROŠKI PARLAMENT

Otroški parlament je program ZPMS, v katerem MZPM Velenje aktivno sodeluje že vseh 34 let. Gre za program vzgoje otrok in mladostnikov za demokracijo. Podobne programe poznajo le redke evropske države. Program je nastal na pobudo učencev, ki so si želeli, da bi lahko javno spregovorili, predstavili svoja mnenja, ideje, dileme ... o vprašanjih, ki so pomembna v obdobju odraščanja, v okolju kjer živijo, se šolajo, preživljajo prosti čas.

MZPM Velenje je tudi regijski koordinator za Spodnjo Savinjsko, Zgornjo Savinjsko in Šaleško dolino. Vse od leta 1990 Otroški parlament deluje v obliki zasedanj, ki omogočijo sodelovanje vsem osnovnošolcem. Najprej na šoli učenci opravijo šolski parlament, na katerem izberejo predstavnike za medobčinski Otroški parlament, na medobčinskem pa predstavnike za regijski Otroški parlament. Zadnja faza izbora poteka na regijskem zasedanju, kjer nato regijski predstavniki zastopajo interese vrstnikov na nacionalnem otroškem parlamentu, ki je tudi v letu 2024 potekal v veliki dvorani Državnega zbora RS v Ljubljani.

Upravni odbor **ZPMS** je v letu 2024 za predsednico **Nacionalnega odbora za Otroške parlamente** imenoval našo sekretarko **Bojano Špegel**.

Drugo leto razpravljali na temo: »Duševno zdravje otrok in mladih«

Na 34. medobčinskem Otroškem parlamentu za Šaleško dolino, ki ga je v sejni dvorani velenjske mestne hiše 22. februarja 2024 pripravila MZPM Velenje, so mladi parlamentarci iz 9 osnovnih šol iz Šaleške doline drugo leto zapored razpravljali o duševnem zdravju otrok in mladih. Iskali so tudi konkretne rešitve, da bi se to izboljšalo. Večina mladih parlamentarcev, predvidenih je bilo po 8 iz vsake šole, zaradi bolezni pa jih je prišlo manj, 66, je na medobčinskem Otroškem parlamentu sodelovala prvič.

Najprej so mladi parlamentarci in parlamentarke eno uro in pol oblikovali predloge in sklepe v štirih delovnih skupinah. Pri tem so jih vodile izkušene mentorice, naše prostovoljke in sodelavke, **Tina Felicijan, Simona Valoh, Živa Dokl, Dona Pratnekar** in **Ida Žličar**, plenarni del parlamenta pa je vodila novinarka in publicistka, ki veliko dela z mladimi, **Tina Felicijan**.

Slika 162: Mentorice 343. medobčinskega Otroškega parlamenta

Že v skupinah so parlamentarci izbrali po dva predstavnika vsake skupine, ki sta na plenarnem delu zasedanja predstavila njihova razmišljanja in sklepe. S tem so izbrali tudi 8 udeležencev regijskega otroškega parlamenta, ki bo 14. marca v Vili Rožle. Šaleško dolino bodo na njem zastopali: **Nala Pitržnik** (OŠ Antona Aškerca), **Jaša Petrinjak** (OŠ Livada), **Gaja Kotnik** (OŠ Livada), **Zoja Ovnik** (OŠ MPT), **Neja Prijević** (OŠ Livada), **Teodor Torbica** (OŠ Antona Aškerca), **Iva Oštir** (OŠ MPT) in **Dunja Kortnik** (OŠ MPT).

Slika 163: Predstavitev sklepov skupine

Vrstnikom in gostom so najprej spregovorili o tem, kaj sploh je duševno zdravje. Imeli so zelo jasna stališča, saj se zavedajo, da je vplivov na duševno zdravje veliko. Iz njihovih besed je bilo jasno čutiti, da je šola, kjer preživijo veliko časa, velik vir njihovih duševnih stisk. Poudarili pa so tudi pomen družine, socialnih medijev, pogosto lažno srečnih influencerjev in dobrih prijateljev. Če so odnosi dobri so tudi bolj samozavestni. Želijo pa si več oseb, ki bi jim lahko zaupali svoje težave. Na šolah si želijo več kotičkov za sproščanje in zaupne pogovore. Mlade moti, da na šolah zaradi pomanjkanja denarja ukinjajo programe, ki so dobro delovali. Poudarili so, da so finance zelo pomemben del stisk, tudi če nekdo prihaja iz socialno šibkega okolja in da razlike ne bi smele biti tako vidne. Slišali smo, da imajo mladi pogosto občutek, da jih odrasli poslušajo, a jih ne slišijo. Želijo si več aktivnosti, kjer bi se lahko z vrstniki bolj povezali med seboj in se učili tudi zelo življenjskih stvari, ki jih ni v šolskem programu. Predlagali so, da bi že v osnovni šoli izvedeli več o financah in upravljanju z njimi, o tehnikah sproščanja in čisto praktičnih spretnostih, ki jih potrebujejo v vsakdanjem življenju. Mladi pravijo, da je pristne komunikacije vse manj, sovražnega govora preveč, narašča pa tudi medvrstniško nasilje ... Vse to ne vpliva dobro na njihovo duševno zdravje. Povedali so še, da se je od lani do letos marsikaj že spremenilo na bolje, da imajo več možnosti, da poiščejo pomoč, ko so v stiski. Še vedno pa so čakalne dobe za tiste, ki potrebujejo pomoč strokovnjakov psihiatrične in psihoterapevtske stroke, predolge. Dobro je, da niso le kritizirali. Starejši osnovnošolci bi morali večkrat biti tutorji mlajšim, se z njimi učiti, jim pomagati. Vsi si želijo prijatelje, ki jim stojijo ob strani, ko so v stiski. Dobro je, da so pripravljeni biti dobri prijatelji. Slišali pa smo tudi predlog, da bi na šolah uvedli skrinjice, v

katere bi lahko anonimno oddali pisma, kaj se jim dogaja, sploh, kadar gre za medvrstniško nasilje ...

Parlament je spremljalo veliko odraslih, saj smo našli kar **18** gostov, mladim pa so z zanimanjem prisluhnili tudi mentorji in ravnatelji šol. Ob koncu razprav je mlade parlamentarce v imenu MO Velenje nagovorila podžupanja **Aleksandra Vasiljevič**, ki jim je najprej povedala, da so bili »fajni«. Poudarila pa je, da je zelo pomembno, da poiščejo pomoč, če in ko jo potrebujejo, saj bodo s tem dobili novo moč za spoprijemanje z izzivi življenja. Šoštanjski župan **Boris Goličnik** je mlade prav tako pohvalil in jim dal spodbudo tudi z besedami, da smo vsi enaki. »Živite tako, da ne boste nikoli drugemu naredili tistega, kar ne želite, da drugi naredijo vam, pa bo stisk manj. Dotaknila se me je vaša želja, da bi radi živeli v bolj optimističnem okolju in družbeni klimi. To si želimo prav vsi,« je dodal Goličnik. Sklepne misli pa je oblikovala **Tina Felicijan**, ki je lepo povzela razmišljanja mladih parlamentarcev in parlamentark in jim hkrati povedala, da se bodo celo življenje soočali s stiskami in iskanjem rešitev. Zato je zelo pomembno, da se imajo radi in da čim več delajo na krepitvi samozavesti in novih znanj.

Sliki 164, 165: Medobčinski Otroški parlament za Šaleško dolino je spremljalo tudi veliko gostov, kar 18.

V zaključku je moderatorica 34. medobčinskega parlamenta **Tina Felicijan** nanizala še nekaj pomembnih misli, najprej pa se je zahvalila mladim parlamentarcem, ki so bili v razpravi zelo jasni in »glasni«. »Dokazali ste, da ste upravičeno glasniki vaših vrstnikov. Ne pozabite, da imate vedno izbiro – ali boste pustili pečat, ali le brazgotino. Negujte svoj moralni kompas. Vsak dan se večkrat vprašajte, ali želite plemenititi ali siromašiti ta svet? Vadite empatijo, pozornost in hvaležnost. Poskrbite zase, vendar ne na račun drugih. Ko ste pod stresom, v konfliktu, polni tesnobe, stopite korak nazaj in se vprašajte – a bo to čez eno leto sploh pomembno? Želim vam, da bi se čim prej sprijaznili s tem, da nikoli ne boste vsem všeč. Nikoli se ne boste z vsemi razumeli. Pomembno je, da ste všeč sebi in razumete sebe. Da se sprejemate, kakršni ste, obenem pa rastete, se nadgrajujete in krepite svoje vire moči. Naj nikoli ne presahnejo«, je dodala.

Slika 166: Mladi so izbrali 8 parlamentarcev, ki so barve Šaleške doline zastopali na 34. regijskem Otroškem parlamentu.

Udeležencem smo razdelili tudi lepo oblikovane nalepke z gesli na temo medvrstniškega nasilja. Ta gesla so ustvarili njihovi vrstniki, ki so sodelovali na kreativnem natečaju z naslovom »**Z mano lahko vsak sedi**«. Natečaj je naslovil medvrstniško nasilje prav zato, ker je v takem porastu. Razpisal ga je Mladinski center Velenje v sodelovanju z Lokalno akcijsko skupino – LAS, katere pomemben del je tudi MZPM Velenje. Nalepke smo dodatno natisnili prav zato, da z njimi obdarimo mlade parlamentarce na medobčinskih in regijskem parlamentu.

Slika 167: Mladim parlamentarcem smo razdelili nalepke z gesli na temo medvrstniškega nasilja.

Želijo si več pogovorov z vrstniki in strokovnjaki

V četrtek, 14. marca 2024, je MZPM Velenje v Vili Rožle izvedla 34. regijski Otroški parlament. Udeležilo se ga je po 8 izbranih parlamentarcev in parlamentark iz Šaleške, Spodnje Savinjske in Zgornje Savinjske doline, skupaj torej **24**. Na regijskem parlamentu jih je spremljalo 15 mentorjev in mentoric.

Mladi parlamentarci so najprej dobro uro v štirih skupinah obravnavali teme, povezane z duševnim zdravjem otrok in mladostnikov. Mentorji skupin (**Živa Dokl, Simona Valoh, Ida Žličar, Dona Pratnekar in Tina Felicijan**) so bili po delu z njimi zelo zadovoljni, saj so imeli mladi parlamentarci veliko odličnih predlogov in mnenj, kaj vse bi lahko naredili, da bi bilo mladostnikom na področjih duševnega zdravja lažje. Dejstvo namreč je, da je dogajanja v današnjem času mladim povzročajo veliko ran, ki jih čutijo tudi v svojem počutju in duševnem zdravju. Zato je prav, da so že v letu 2023 o tej temi začeli govoriti še bolj na glas. Zanimivo je, da smo tako na 34. medobčinskem Otroškem parlamentu za Šaleško dolino in za Spodnjo ter Zgornjo Savinjsko dolino ugotavljali, da sta šola in šolski sistem očitno največji sprožilec duševnih stisk in težav z duševnim zdravjem, ki jih čutijo osnovnošolci. Večkrat je bil izražen tudi pomislek, da težko zaupajo svetovalnim delavcem, ki se jim zdijo preobremenjeni, pa tudi staršem, ker jih ne razumejo.

Slika 168: Delo v eni od štirih skupin 34. regijskega Otroškega parlamenta.

V plenarnem delu zasedanja je predstavitev dela v skupinah spretno in s posluhom povezovala novinarka in PR-ovka **Tina Felicijan**, ki pod lastno znamko Besedilni atelje neguje jezikovno kulturo in spodbuja konstruktivne javne razprave. Mladi si želijo več pogovorov, učenja komunikacije in medsebojnega spoštovanja. Želijo si, da bi bili vsi bolj odprti do drugačnosti, bolj strpni. Radi bi usvojili več tehnik za obvladovanje stresa. Mladi si želijo tudi, da bi učilnice uredili tako, da bi se lahko med poukom tudi gibali, želijo si več »pametnih učilnic« in učenja v naravi. Poudarili so, kako pomembno je, da lahko svoje težave zaupajo staršem, vsaj enemu od njih. Želijo si, da bi družine več prostega časa preživele skupaj, a brez zaslonov. Zelo jih moti medvrstniško nasilje, tako besedno kot fizično, ki ga ni malo. Poudarili so, da bi moral biti odnos učitelj – učenec bolj profesionalen in da bi se morali vsi bolj zavedati, da se vrednote spreminjajo iz generacije v generacijo. Menili so, da tudi starši potrebujejo več izobraževanj, da jih bodo bolje razumeli. Mladi so poudarili, da ima družina izjemno vlogo pri njihovem duševnem zdravju, saj »vse izhaja iz družine«. To vpliva tudi na njihovo samopodobo, ki je v najstniških letih še posebej ranljiva ... Od države pričakujejo tudi, da bo poskrbela, da se čakalne dobe za obisk psihiatrov in drugih strokovnjakov, ki jim lahko pomagajo, skrajšajo. Na nekaterih šolah so že uvedli klopce za pogovore, ki so jih učenci zelo dobro sprejeli, zato so jih izpostavili kot primer dobre prakse. Eden od predlogov je bil tudi uvedba predmeta psihologije že v osnovne šole, pa kratke pogovore pred začetkom pouka, več debatnih krožkov ... Zavedajo se, da so medvrstniški odnosi zelo pomembni, a ne marajo »fake« prijateljev, stereotipov in predsodkov. Že v osnovnih šolah si želijo vzpostavitev sistema tutorjev. Povedali so tudi, da so velikokrat preobremenjeni, kar tudi vpliva na njihovo počutje in duševno zdravje. Nanj imajo velik vpliv tudi mediji in svetovni splet, sploh družbena omrežja.

Po burni, konstruktivni razpravi, so opravili volitve. Izmed 24 parlamentarcev in parlamentark so izbrali 6 predstavnikov regije SAŠA, ki so jih zastopali na 34. nacionalnem Otroškem parlamentu.

Slika 169: Mladi parlamentarci so bili zgovorni na vseh nivojih Otroškega parlamenta.

Na nacionalnem Otroškem parlamentu Izbrali novo temo: Šolski sitem

8. aprila 2024 je v Državnem zboru RS potekalo zasedanje 34 nacionalnega Otroškega parlamenta, ki ga pripravlja ZPMS. Med 115 mladimi parlamentarci je bilo tudi 6 predstavnikov regije SAŠA, ki so jih na 34. regijskem Otroškem parlamentu marca letos izbrali njihovi sovrstniki. Drugo leto zapored so Mladi parlamentarci razpravljali o zelo aktualni temi duševnega zdravja otrok in mladih, veliko pa jim je pomenilo, da so njihovim razpravam prisluhnili tudi najvišji predstavniki države.

Šaleško dolino sta zastopala **Iva Oštir** (OŠ MPT Velenje) in **Jaša Petrinjak** (OŠ Livada Velenje), Spodnjo Savinjsko dolino **Dean Djaković** (OŠ Petrovče) in **Ava Košak** (OŠ Braslovče) in Zgornjo Savinjsko dolino **Jaka Štiglic** (OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad) ter **Zoja Emeršič Pukart** (OŠ Rečica ob Savinji). Spremljali sta jih dve mentorici šolskih parlamentov in regijska koordinatorica **Bojana Špegel**, ki so razprave mladih parlamentarcev, predstavnikov kar 392 slovenskih osnovnih šol, spremljale z balkona. V dvorani so mesto dobili le mladi parlamentarci in gostje, ki so z zanimanjem prisluhnili njihovim ugotovitvam in razpravam. Želeli so več pozornosti in ukrepov za odpravo stigme okoli duševnega zdravja, hitrejšo in lažjo dostopnost do strokovne pomoči, več podpore staršev in tudi učiteljev. Predlagali so nekaj konkretnih ukrepov, ki so jih pozdravili tudi predsednik vlade **Robert Golob**, ministra **Luka Mesec** in **dr. Valentina Prevolnik**, poslanci v DZ in predstavniki številnih drugih organizacij, povezanih z duševnim zdravjem mladih.

Mladi parlamentarci so izbrali tudi temo 35. Otroškega parlamenta. Želijo si na glas govoriti o šolskem sistemu, kar ne preseneča, saj se je že pri temi o duševnem zdravju izkazalo, da je šola velik vir stisk mladih. Ob koncu parlamenta so mladi predsednici Državnega zbora **Urški Klakočar Zupančič** predali **memorandum** z vsemi najpomembnejšimi ugotovitvami in sklepi na temo duševnega zdravja mladih. Obljubila jim je, da bo z njim seznanila tudi odločevalce.

Jeseni 2024 je ZPMS v Ljubljani in prvič tudi v Mariboru pripravila izobraževanje za mentorje otroških parlamentov v šolskem letu 2024/25. Na željo mentorjev so uvedli več praktičnih znanj in delitev dobrih praks. Udeležba mentorjev je bila rekordna, zato bo tudi v prihodnje izobraževanje zasnovano podobno, potekalo pa bo tako v Mariboru kot Ljubljani.

Slike 170, 171, 172: Naši predstavniki na 34. nacionalnem Otroškem parlamentu v dvorani Državnega zbora RS.

MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

Tema: KULTURA JE IZRAZ NAJBOLJŠEGA V DRUŽBI – Kulturna ustvarjalnost v mojem kraju

V Vitanju je 29. maja 2024 potekalo že 55. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine, na katerem je sodelovalo več kot 110 mentorjev in mladih raziskovalcev. Srečanje je potekalo v Centru Noordung, kjer je udeležence najprej pozdravila predsednica Komisije za delo zgodovinskih krožkov ZPMS, **mag. Marjetka Balkovec Debevec**. Tudi direktorica Centra Noordung, **Nežika Pavlič Brečko** je pozdravila mlade raziskovalce zgodovine in jih povabila naj raziskujejo tudi tako, da si ogledajo razstavo ter se preizkusijo v virtualnih doživetjih Centra.

Podelili so 20 zlatih priznanj in 4 srebrna priznanja

Zaključni del prireditve s podelitvijo priznanj je povezala **Darja Groznik**, predsednica ZPMS, ki je nagovorila mlade: »Raziskovanje zgodovine je za mlade izjemno pomembno, saj jim omogoča razumevanje preteklosti in njenega vpliva na sedanost ter prihodnost. Skozi to pridobijo dragocene veščine kritičnega mišljenja, analize in interpretacije podatkov, kar je ključno za vašo osebno in akademsko rast. Poleg tega vam omogoča boljše razumevanje kulturnih, družbenih in političnih kontekstov, kar prispeva k bolj ozaveščenemu in strpnemu pogledu na svet. Mladi raziskovalci skozi takšne projekte razvijate tudi pomembne raziskovalne metode in etične pristope, ki so ključni za vaše nadaljnje izobraževanje in poklicno pot.« Med dobitniki zlatega priznanja je bila tudi OŠ bratov Letonja iz Šmartnega ob Paki. Mentorica učencem te šole je bila **Darja Kugonič**.

Sliki 173, 174: Zaključna prireditev in podelitev nagrad je v letu 2024 potekala v Centru Noordung v Vitanju. Zlato priznanje so prejeli tudi učenci OŠ bratov Letonja iz Šmartnega ob Paki.

EVROPA V ŠOLI

Tema »Dobro se z dobrim vrača« spodbudila veliko ustvarjalnosti pri mladih

Natečaj **Evropa v šoli** poteka pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije, pri Medobčinski zvezi prijateljev mladine Velenje pa smo regijski koordinatori za Spodnjo Savinjsko, Zgornjo Savinjsko in Šaleško dolino. Gre za evropski natečaj, ki ponuja prijazen in neposreden način, kako učence vzpodbuditi k razmišljanju o Evropi in najaktualnejših temah, ki pestijo njene prebivalce. Poteka že od leta 1953 pod pokroviteljstvom Sveta Evrope, Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter Evropske kulturne fundacije. Prispeval naj bi k oblikovanju evropske zavesti o povezanosti in soodvisnosti ter potrebi po strpnem, vendar angažiranem iskanju rešitev za skupne probleme v Evropi. Evropa v šoli je natečaj, katerega cilj je na zanimiv način spodbujati otroke in mlade, da na ustvarjalen način razmišljajo o aktualnih vprašanjih in o smiselnosti sodelovanja med posamezniki in narodi.

Mladi so tokrat ustvarjali na temo »Dobro se z dobrim vrača«, ki je bila, sodeč po literarnih, likovnih, video, ustvarjalnih in fotografskih delih sodelujočih, izjemen navdih za mlade ustvarjalce. Dokazali so, da so empatični in da jim ni vseeno, vedno bolj socialno razslojena družba pa skrbi tudi njih. V regijskem merilu smo na MZPM Velenje prejeli **126** likovnih, literarnih, fotografskih in video del, ki so jih ustvarili mladi iz regije SAŠA, ter **44** del iz šol na mariborskem področju. Ustvarilo jih je **177 avtorjev**, sodelovalo pa je kar **61** mentorjev na

posameznih osnovnih in srednjih šolah, ki so se vključile v natečaj. Dve strokovni komisiji MZPM Velenje sta na nacionalni nivo umestili **38** del, od tega **19** literarnih, **16** likovnih, eno fotografsko, eno video in eno delo v kategoriji ustvarjalnega natečaja.

Mladi ustvarjalci iz regije SAŠA so bili na državnem nivoju najbolj uspešni na literarnem in likovnem področju: učenka druge triade **Ema Vedenik** iz OŠ Griže je prejela 3. nagrado za literarno delo, njena mentorica je bila **Alenka Turk**. Med učenci tretje triade iz vse Slovenije je **Ajda Čremožnik** iz OŠ Polzela osvojila 1. mesto. Njena mentorica je bila **Marija Konovšek**. Učenka 7. razreda OŠ Miha Pintarja Toleda iz **Velenja Ana Pungartnik Črešnar** je v isti kategoriji osvojila 2. mesto. Njena mentorica je bila **Irena Polajžar**. Na likovnem natečaju je **Maj Tibor Rajšp** iz OŠ Šalek Velenje za delo z naslovom Prijateljstvo, ki ga je ustvaril pod mentorstvom **Borisa Oblišarja**, osvojil 3. mesto. **Marko Šolajič** iz OŠ Polzela pa je pod mentorstvom **Mojce Cestnik**, osvojil 3. mesto v kategoriji video natečaja za delo z naslovom »Razdiralna moč narave-povezovalna moč ljudi«.

Na fotografski natečaj smo iz MZPM Velenje poslali fotografijo srednješolke **Kaje Hanžekovič** iz Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, ki je zasedla **1. mesto** v kategoriji srednješolcev. Njena mentorica je bila **Natalija Prašnički**. **2. mesto** v kategoriji ustvarjalnega natečaja pa je osvojila še **Taja Rop** iz OŠ Pesnica, njena mentorica je bila **Tadeja Vraber**.

Slavnostni zaključek natečaja v Celju

En dan pred Dnevom Evrope, v sredo, 8. maja 2024, je v Celju potekal slavnostni zaključek nacionalnega natečaja Evropa v šoli za šolsko leto 2023/2024. MZPM Velenje je nanj peljala avtorje del (in njihove mentorje), ki smo jih poslali na nacionalni nivo natečaja, med njimi so bili tudi državni nagrajenci. Poskrbeli smo, da je bila na slavnostnem zaključku prisotna večina nagrajencev, saj smo organizirali prevoz na prireditve. Udeleženci so si najprej ogledali del Pokrajinskega muzeja, se sprehodili skozi Evropsko vas sredi mesta in na koncu uživali še na zaključni prireditvi v Celjskem domu, kjer jih je nagovorila tudi poslanka v DZ RS **Janja Sluga**.

MZPM Velenje je vse avtorje in mentorje, ki so sodelovali na regijskem nivoju natečaja, povabila na zaključno regijsko prireditev, ki smo jo izvedli 30. maja 2024 v velenjskem Domu kulture. Na njej so prejeli tudi regijska priznanja, ki sta jih podelila **Breda Krašna**, generalna sekretarka ZPMS in podpredsednik ZPMS **Uroš Brezovšek**.

Sliki 175, 176: Literarna in likovna komisija sta v Vili Rožle izbrali najboljša dela iz regije SAŠA in mariborskega okoliša za nacionalni nivo natečaja.

Slike 177 - 181: Zaključek 19. natečaja Evropa v šoli je ZPMS tokrat pripravila v Celju.

HUMANITARNA DEJAVNOST V LETU 2024

MZPM Velenje je nevladna organizacija, ki ima od marca leta 2022 tudi status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu. V zadnjih petih letih je zveza močno okrepila delo na humanitarnem področju. Tudi v letu 2024 smo veliko časa in energije posvečali pomoči družinam z otroki, še vedno pa smo veliko pomagali tudi družinam, ki jih je v letu 2023 prizadelo hudo poletno neurje. Delo na humanitarnem področju se nikoli ne konča, trudimo pa se, da smo ob vseh ostalih aktivnostih zveze ažurni in da družinam, ki se znajdejo v hudi stiski, pomagamo v kratkem času.

V zadnjih treh letih opažamo, da so stiske družin iz Šaleške doline vse bolj poglobljene in kompleksne, zato ljudje potrebujejo več opore in podporo organizacij, kot je naša. Vse večja draginja je glavni krivec zato, da ne pomagamo več le brezposelnim. V letu 2024 smo največkrat pomagali družinam, kjer je vsaj eden od partnerjev zaposlen in prejema minimalno plačo, veliko pomoči pa smo usmerili tudi enostarševskim družinam. Število družin z otroki, ki so se na nas obrnili s prošnjo za pomoč, ker niso več zmogli vseh stroškov, se je večalo tudi v letu 2024. Še vedno smo pomagali družinam, ki so že v naši bazi, prihajale pa so nove in nove. V letu 2024 se je ta trend ob vse večji draginji pričakovano nadaljeval, sploh, ker se je dražila tako hrana kot energenti, sploh ogrevanje in elektrika.

Struktura prosilcev za pomoč se je spremenila, saj imajo velikokrat tisti, ki ne delajo in živijo le od socialnih transferjev, več pomoči države kot tisti, ki delajo za minimalno plačo. Še posebej v težkem položaju so mame in očetje, ki živijo sami z otroki (samohranilke in samohranilci). Tudi v letu 2024 smo posebno pozornost posvečali družinam z otroki, ki imajo kronične ali redke bolezni. Zaradi uspešnega pridobivanja donacij smo imeli dovolj sredstev, da smo jim lahko pomagali. Poleg tega smo humanitarna sredstva za najbolj socialno krhke družine uspešno pridobivali tudi pri naši krovni organizaciji ZPMS, saj smo naše družine redno prijavljali za pridobitev finančne pomoči, s katero smo potem poplačali najbolj nujne življenjske stroške družin. Za otroke z redkimi boleznimi smo kupili kar nekaj zdravstvenih pripomočkov, ki so tako njim kot staršem olajšali življenje.

V letu 2024 smo pridobili tudi veliko materialnih donacij, zato smo v Vili Rožle skoraj celo leto pripravljali in delili pakete hrane, higienskih pripomočkov in šolske potrebščine. Velikokrat med letom zato spodnje prostore vile spremenimo v skladišče, ker drugače ne gre, saj imamo ob širitvi humanitarnega dela pogosto prostorsko stisko. Med nami je namreč veliko družin, ki po prejemu prihodkov, najprej poravnajo položnice, za hrano in ostalo, kar prinaša življenje, pa jim tekom meseca ne ostane kaj dosti, zato so zelo vesele pomoči v obliki paketov ali bonov. Vedno se tudi zelo potrudimo, da so ti res bogati, raznoliki, predvsem pa uporabni.

Mirno lahko zatrdimo, da se je MZPM Velenje tudi v letu 2024 celo leto odzivala na potrebe in stiske ljudi iz Šaleške doline. Družinam z otroki smo pomagali na različnih ravneh. Naše vodilo je bilo vedno prisluhniti, pomagati in tudi spoštovati ter zaščititi dostojanstvo ljudi, ter jim omogočiti varne obiske v naši vili. Zato smo družine po prevzem pomoči sklicevali v različnih urah in s presledki, kar nam je vzelo več časa in energije, a se je na koncu to pokazalo kot uspešno. Marsikoga je namreč še vedno sram, skrbi jih, da bi kdo izvedel, da dobivajo pomoč.

Veseli in ponosni smo, da nam je tudi v letu 2024 z različno pomočjo uspelo razveseliti številne družine z otroki, saj so nam tudi tokrat zelo dobro stali ob strani številni donatorji, ki so imeli posluh za stisko ljudi. K temu je zagotovo pripomoglo tudi dobro sodelovanje z mediji in lokalno skupnostjo, tako MOV kot tudi Občino Šoštanj ter Občino Šmartno ob Paki.

Tudi v letu 2024 smo odlično sodelovali s krovno organizacijo (**ZPMS**), če je bila potreba, smo se povezali z njo in s skupnimi močmi poiskali ustrezno rešitev za vsak posamezni primer stisk v družinah iz Šaleške doline. Pomoči so bile deležne družine iz vseh treh občin Šaleške doline. Urejali smo tako finančno pomoč kot materialno pomoč v obliki paketov s hrano in higienskimi pripomočki kot bone za nakup hrane in oblačil za otroke.

Odbor za humanitarnost pri MZPM Velenje je zasedal **25. aprila** in **7. novembra 2024**. Na obeh sejah smo obravnavali primere socialno šibkih družin in dogovorili pomoč za njih. Celo leto smo skrbeli, da so pomoči najbolj potrebni do nje tudi prišli. Vsaka družina, ki je izpolnila vlogo za vključitev v humanitarni program in predložila ustrezno dokumentacijo, je bila deležna določene oblike pomoči, za katero je strokovna služba presodila, da je zanjo v danem trenutku najbolj ustrezna, upoštevajoč njihovo stisko in naše finančne ter materialne zmožnosti. Večina je takoj dobila paket hrane in higienskih pripomočkov in bone za nakup oblačil za otroke.

SODELOVANJE Z ZPMS – KSHV PRI ZPMS

Uspešno sodelovanje z našo krovno organizacijo ZPMS se je z različnimi oblikami nadaljevalo tudi v letu 2024. Tako smo sodelovali v njihovih različnih socialno humanitarnih programih, ki delujejo pod imenom **ENO SRCE®** (pomoč družinam, Sapramiškin sklad, Glasbenik sem, Polna šolska torba ...). Poziva s strani ZPMS ali informacije o možnosti pridobitve pomoči, smo vedno zelo veseli, pa naj se gre za materialno blago, finančno pomoč ali pa vrednostne bone (Lidl, Spar ...).

Velika pridobitev je zagotovo skladišče ZPMS, ki smo ga v letu 2024 obiskali večkrat, saj nam je prav prišla prav vsaka materialna pomoč.

Drugo obliko sestavljajo družine, ki kljub odgovornosti in trudu ne zmorejo plačevati rednih mesečnih stroškov. Žal je teh v našem okolju vedno več in to tudi med zaposlenimi, česar v preteklosti nismo bili vajeni. Plače so skromne, stroški pa iz dneva v dan večji, če pride vmes še do kakšnega bolniškega staleža, je pa sploh težko. Sploh, ker ima večina kredite, limite ... in potem, ko se dolgovi nakopičijo, ne najdejo več izhoda.

Pri takšnih družinah, kjer opazimo hujšo obliko stiske, se s privolitvijo uporabnikov takoj povežemo z ZPMS in drugimi dobrodelnimi organizacijami, kjer poleg pomoči, ki jo določi naš humanitarni odbor, poskušamo pridobiti še dodatna sredstva iz njihovih oblik pomoči. Skupaj z družino nato izdelamo načrt porabe pomoči, nad katero vseskozi skrbno bdi strokovna služba naše zveze.

Strokovna sodelavka MZPM Velenje **Simona Valoh**, je **članica Komisije za socialna in humanitarna vprašanja (KSHV)** pri ZPMS. V letu 2024 se je preko svetovnega spleta in v živo udeležila vseh sej humanitarnega odbora ZPMS, na katerih so obravnavali tudi primere »naših« družin. Pri pridobivanju pomoči za družine iz Šaleške doline smo bili pri ZPMS zelo uspešni:

- Decembra 2023, na 3. seji KSHV ZPMS (12. 12.) v Ljubljani smo pridobili sredstva za 3 družine iz Šaleške doline (iz MO Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki) v skupni vrednosti **1.000,00 EUR**. Vse tri družine so sredstva lahko začele koristiti januarja 2024. Glavnino smo namenili za poravnavo položnic in bone za hrano.
- 23. januarja smo prejeli donacijo v višini **1.246,59 EUR**, 15. februarja 2024 pa še donacijo v višini **1.215,00 EUR** za družino očeta samohranilca iz Šaleške doline. Družino sta izbrali zasebni donatorki, ki sta ob praznovanju okroglega življenjskega jubileja zbirali prispevke, ki sta jih naši družini podarili preko ZPMS.
- 13. februarja 2024 nam je ZPMS nakazala **510,00 EUR** za nakup šolskih potrebščin za otroke iz socialno šibkih družin, 4. marca pa so nam nakazali še **250,00 EUR** za isti namen.
- Na 4. seji KSHV, dne 19. 3. 2024 smo za 2 družini iz Velenja pridobili sredstva v višini **2.850,00 EUR** (za velenjsko družino z bolnim otrokom 2500 EUR in 350 EUR za enostarševsko družino z dvema otrokoma iz Velenja). Vsa sredstva so že porabljena.
- V sredini septembra (17. 9.) smo se udeležili 6. seje KSHV pri ZPMS in uspešno pridobili humanitarna sredstva za 3 družine iz Šaleške doline (Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki). Uspeli smo pridobiti sredstva v skupni vrednosti **1.400 EUR**. Za dve

družini, eno iz Velenja, drugo iz Šmartnega ob Paki, smo prejeli povišana sredstva, torej 1000 EUR (2 x 500) EUR, za družino iz Šoštanja pa 400 EUR.

- Za dijakinjo, vrhunsko plavalko iz Velenja, smo na razpisu **Športnik sem**, uspeli pridobiti **400 EUR**. S sredstvi smo mlado športnico podprli pri njeni uspešni športni poti, njen cilj je visok – kot reprezentantka naše države, se želi leta 2028 uvrstiti naslednjih olimpijskih iger v Los Angelesu. Žal so stroški, s katerimi se družina srečuje pri njeni športni poti izjemno visoki, veliko breme pade na starša, ki kljub temu, da sta oba zaposlena, priznavata, da brez opore sorodnikov, prijateljev, donatorjev, nikakor ne bi zmogla. Poleg nadarjene športnice imata namreč še 2 šoloobvezna otroke. Mlado športnico smo s priporočilom, ki ga je pripravila naša sekretarka, podprli tudi pri sodelovanju na razpisu za pridobitev štipendije Hermi.
- Na 7. seji KSHV ZPMS (11. 12. smo pridobili **2.250,00 EUR** za pet družin. Dve družini, ena iz Velenja in ena iz Šoštanja, sta zaradi hudo bolnih otrok dobili povišana sredstva v višini 650 in 600 EUR, tri družine iz Velenja pa od 300 do 350 EUR).

Za socialno šibke družine v stiski smo v letu 2024 od ZPMS pridobili **11.121,59 EUR** finančnih sredstev. Večini smo s temi sredstvi plačali najbolj nujne položnice in kupili nekaj opreme, ki so jo potrebovali za otroke.

Celo leto pa smo od ZPMS dobivali tudi pomoč v materialu, od hrane, do čistil in higienskih pripomočkov, kar smo s pridom uporabili pri pripravi paketov za družine. Ocenjujemo, da je bila vrednost donirane materialne pomoči vsaj **15.000 EUR**.

Sliki 182, 183 : Po materialno pomoč, ki nam jo je namenila ZPMS, smo v letu 2024 šli večkrat, saj je bila glavni vir za pripravo bogatih, uporabnih paketov za družine.

HUMANITARNA DEJAVNOST v letu 2024 – kronološko

V skladu s sklepi seje humanitarnega odbora pri MZPM Velenje smo družinam iz Šaleške doline in s sredstvi, ki smo jih pridobili od ZPMS ali iz naših donacij, celo leto poravnali položnice, predajali pakete hrane in pakete z različnimi gospodinjskimi in sanitetnimi artikli, delili šolske potrebščine, dobro ohranjena in nova oblačila in obutev, otroške in športne copate ... Družinam smo v skladu z dogovorom donirali tudi bone za nakup hrane, šolskih potrebščin in oblačil za otroke v različnih trgovinah v Velenju.

Ocenjujemo, da smo v letu 2024 z bogatimi paketi hrane in higienskih pripomočkov, ki so bili vredni od 100 do 250 EUR, družinam razdelili vsaj **200 paketov**. Nekateri družine, kjer je stiska večja, so jih dobile večkrat, v različnih obdobjih leta.

- V mesecu januarju smo nadaljevali z razdelitvijo paketov pomoči, sestavljali so jih različni prehrambeni artikli, izdelki za osebno nego in gospodinjstvo, ki jih je zveza prejela (ob koncu leta 2023 ali v začetku leta 2024) od različnih donatorjev (donacija ZPMS, OŠ Šalek, trgovina Lidl-akcija Ustvarimo boljši svet, Podjetje Mega M ...). Poleg paketov smo družine razveselili tudi z novoletnimi darili za otroke in mladostnike, s čimer smo uspešno zaključili Veselo decembrsko obdarovanje leta 2023. Hvala vsem donatorjem, ki so sodelovali v tej plemeniti akciji.
- V prvi polovici leta smo družinam najbolj pomagali z bogatimi paketi, poravnavo bivanjskih položnic, vrednostnimi boni različnih trgovin, delili smo dobro ohranjena oblačila ter obutev, šolske potrebščine in računalniško opremo. Šola, kljub brezplačnemu šolanju predstavlja družinam velik finančni strošek, zato se družine k nam po pomoč iz tega naslova obračajo celo leto. Pomagamo jim z različnimi pripomočki kot so zvezki, pisala, ravnila, barvice, flomastri, po potrebi tudi s šolskimi torbami in likovnimi pripomočki, šestili, kalkulatorji ...
- Sredstva za poravnavo položnic smo črpali še iz sredstev ZPMS in s pomočjo sredstev, ki smo jih zbrali z donacijami MZPM Velenje. Družinam, pri katerih smo zaznali večjo stisko, smo v skladu s sklepi humanitarnega odbora poravnali najnujnejše bivanjske položnice, stroške za otroke, vezane na vrtec in šolo, ter terapije (terapije s konjem, terapevtsko obravnavo in kinezioterapijo),
- enostarševski družini (otroku z zdravstveno težavo) iz Velenja smo v sredini avgusta 2024 (21. 8). omogočili nakup ušesnega vložka.
- 17. 9. smo v skladišču ZPMS prevzeli humanitarno blago (hrana, sladke dobrote, izdelki za osebno nego ...), iz katerega smo izdelali 10 paketov. Vanje smo vključili hrano, izdelke za osebno nego, prašek, čistila in izdelali 10 uporabnih paketov s katerimi smo razveselili 10 družin iz Šaleške doline.

- V jesenskem času smo od dveh fizičnih oseb prejeli donacijo pralnega stroja in otroškega dekliškega kolesa. Oba predmeta sta bila zelo lepo ohranjena, z njima smo razveselili 2 družini: eno iz Šmartnega ob Paki, drugo iz Šoštanja.

Boni za nakup hrane, oblačil, goriva ...

Od 1.1. 2024 do 31. 12. 2024 smo med družine razdelili vrednostne bone v vrednosti **14.350 EUR** (Lidl, Hofer, Velenjka, Petrol ...). Zaradi prejema večjega števila darilnih bonov s strani ZPMS (ENO SRCE + poplavljeni in MZPM Velenje), smo v letu 2024 družinam več pomagali z boni, saj so si tako družine lažje nabavile tiste izdelke, ki so jim doma, v času njihove stiske, najbolj potrebovale. V celotnem letu 2024 smo družinam z otroki razdelili več kot **150 bonov** v vrednosti vsaj **50 do 400 EUR**. Bone je od nas dobilo 52 družin iz MO Velenje, 10 iz Občine Šoštanj in 7 iz Občine Šmartno ob Paki. **94 otrok** iz teh družin je prejelo bone za nakup oblačil in obutve (v vrednosti 100 EUR na otroka). Bone smo delili tako socialno šibkejšim družinam kot prizadetim v poplavih in neurjih v letu 2023.

Donacija kolesa in športne jakne

Na našo organizacijo se je obrnil donator, g. I. B. iz Velenja, in nam ponudil zelo dobro ohranjeno in redno servisirano moško gorsko kolo ter čisto novo športno jakno, modernega designa. Njegova želja je bila, da najdemo ustreznega prejemnika, mladostnika, ki rad kolesari, je brez kolesa in mu ga starši ne morejo omogočiti.

V svoji bazi smo poiskali primernega kandidata in tako z donacijo osrečili devetošolca, perspektivnega športnika iz Velenja. On in njegova mama sta bila nad darilom zelo ganjena.

Slika 184: Predajo kolesa smo izvedli v prazničnem času, 17. decembra 2024.

Za pomoč otrokom in družinam smo v letu 2024 namenili **18.129,77** EUR finančnih donacijskih sredstev. Celo leto 2024 smo v skladu z dogovori s prejemniki finančne pomoči poravnali različne položnice, najpogosteje gre za najnujnejše bivanjske položnice (komunala, elektrika, urejanje prostora, stroške za šolo in vrtec ...). Donacijska sredstva smo črpali iz različnih virov.

Sliki 185, 186: V letu 2024 smo zbrali veliko materialne pomoči za naše družine, največ s pomočjo ZPMS in akcij v velenjski trgovini Lidl ter akcije OŠ Šalek. Bogate pakete smo pripravljali in delili celo leto, največ pa v decembru in januarju.

Donacija »za hruško«

Velenjčanka Sara Bajec je zbrala **550 EUR** s prodajo mobilne hruške, ki jih je donirala MZPM Velenje. Njena želja je bila, da z njimi poravnamo položnice za ogrevanje družinam, ki tega ne zmorejo. Plačilo ogrevanja smo poravnali 5 družinam iz Velenja.

HUMANITARNI PROGRAMI V ČASU POLETNIH POČITNIC

Meseca maja smo na zvezi pričeli z vpisi otrok v poletni koloniji ob morju, nekoliko kasneje smo začeli vpisovati tudi otroke v program poletnega počitniškega varstva. Čeprav sta oba programa sofinancirana s strani MO Velenje ter občin Šoštanj in Šmartno ob Paki, je bilo veliko dela opravljenega prostovoljno, zato smo lahko staršem za vključitev v programa tudi v letu 2024 omogočili dostopno ceno. Z njo so pokrili le stroške organizirane prehrane in majhen del materialnih stroškov. Številnim družinam smo v času poletnih počitnic pomagali pri vključitvi njihovih otrok v brezplačne počitniške programe in na letovanje ob morju. Poglejmo pomembnejše projekte:

- V času poletnih počitnic smo uspešno izvedli že tradicionalni športni tabor »**Veter v laseh**« v Mozirju, udeležilo se ga je 19 otrok iz Šaleške doline: iz Velenja 13, iz Šoštanja in Šmartnega ob Paki pa po 3 (13 + 3 + 3). Športni tabor je namenjen **otrokom iz socialno šibkejših družin**, vključeni pa so bili tudi otroci iz rejniških družin. Udeležba v taboru je za otroke povsem **brezplačna (cena na trgu na otroka znaša 315 EUR)**, zahvaljujoč donaciji Rotary Kluba Velenje (2.000,00 EUR) letos pa so sredstva prispevali tudi v fundaciji Radia 1. Tabor je potekal prvi počitniški teden, od 25. 7. do 29. 7. 2024. Za otroke je bila udeležba na taboru povsem brezplačna.

Slika 187: Petdnevni športni tabor v Mozirju je za otroke, ki jih izberemo na MZPM Velenje, povsem brezplačen. Tokrat je potekal prvi počitniški teden.

- 2 mladostnikoma iz socialno manj spodbudnega okolja, ki v prostem času trenirata nogomet (eden prihaja iz Velenja, drugi iz Šoštanja) smo v začetku poletnih počitnic, v sodelovanju z ZPMS in Zavarovalnico Sava, omogočili brezplačno udeležbo v petdnevnem **nogometnem kampu Marcosa Tavaresa**. Potekal je od 25. 6. do 29. 6. 2024 v Radencih.

Slika 188: Marcos Tavares v kampu

- V sodelovanju z Mladinskim centrom Velenje smo 5 otrokom iz Velenja v začetku julija omogočili brezplačno udeležbo v **Indikampu**, 5 dnevnom tradicionalnem otroškem taboru, ki se odvija ob Škalskem jezeru. Termin izvedbe programa: 1- 5. 7. 2024 (Letni kino Velenje). Cena programa je na trgu znašala 90 EUR na otroka.

Slika 189: Indikamp v letnem kinu

- 10-dnevni koloniji smo tokrat organizirali v Sloveniji in na Hrvaškem, prva izmena je letovala na Debelem rtiču (RKS), kamor so bili vključeni predšolski otroci in šolarji.

Druga, avgustovska izmena, v kateri so letovali le šolarji, je letovala v Poreču (v VIRC-u). Na Debelem rtiču je letovalo **90 otrok** iz Šaleške doline, od tega 87 zdravstveno, v Poreču je letovalo **69 otrok**, od tega 66 zdravstveno, s sofinanciranjem Ministrstva za zdravje RS. **47 otrok** iz socialno šibkih družin je na predlog izbranih zdravnikov, osnovnih šol, CSD, ter MZPM Velenje, letovalo brezplačno. Finančna sredstva zanje smo pridobili od Odbora za pomoč občankam in občanom v MOV ter iz humanitarne akcije ZPMS – Pomežik soncu akcije Odreži drugačnost ter drugih donacij podjetij in društev, sredstva za doplačila smo črpali tudi od odobrenih sredstev vseh treh občin iz naše doline. **34 otrok** je plačalo polovico zdravstvene cene letovanja, ki je za tiste, ki so bili upravičeni do zdravstvenega letovanja, na Debelem rtiču znašala 220 EUR, v Poreču pa 200 EUR. Polno zdravstveno ceno je plačalo **72 otrok**. Letovanja se je udeležilo tudi **5 otrok**, ki še nikoli niso videli morja. Program letovanja je neprecenljiva izkušnja za osebni razvoj, ki hkrati pričara notranje zadovoljstvo in nepozabne spomine za vse življenje.

Pri določitvi cene smo se držali razreza, ki sta ga potrdila oba naša odbora, tako humanitarni kot upravni odbor MZPM Velenje. Na zvezi smo zelo veseli, da je ZPMS tako uspešna pri pridobivanju sredstev v akciji **Pomežik soncu** in **Fiho**. Kljub temu, da sami zberemo veliko donacijskih sredstev, nam namreč brez teh sredstev v program letovanja ne bi uspelo vključiti toliko otrok iz socialno šibkih okolij.

Tako kot v preteklosti, smo se tudi v letu 2024 trudili zbrati čim več donacijskih sredstev, s katerimi smo pomagali družinam pri vključitvi njihovih otrok v programe počitnic in letovanja na morju. Čeprav je v času od oblikovanja cene do samega odhoda na morje prišlo do močnih podražitev, staršem nismo zaračunali dodatnih stroškov, saj smo uspeli razliko pokriti s sredstvi iz donacij. Žal nismo uspeli pridobiti dodatnih postelj za otroke, saj je bilo zanimanje za letovanje veliko. Če bi jih dobili, bi lahko na morje peljali še več otrok.

Slika 190: Program krovne zveze ZPMS za letovanje otrok nam omogoča, da na morje peljemo več otrok iz socialno šibkih okolij in otroke iz v neurjih prizadetih družin. Lani smo na internem razpisu ZPMS pridobili **13.500 EUR**.

ŠOLSKE POTREBŠČINE

Tudi v letu 2024 smo družinam iz Šaleške, ki so se k nam obrnile po pomoč, pomagali pri zagotovitvi šolskih potrebščin. Nekaj sredstev za nakup smo črpali iz lastnih virov, sodelovali

pa smo tudi v akciji ZPMS: Poštar Pavli in Polna šolska torba. Vrsto let nam z donacijo zvezkov pomaga tudi MOV, tudi te smo vključili v razdelitev.

Konec avgusta smo družinam iz Šaleške doline razdeljevali šolske potrebščine. Sezname smo zbirali celo poletje, v razdelitev smo vključili otroke in mladostnike iz naše baze.

Slika 191: Šolske potrebščine, tudi šolske torbe, smo začeli deliti v zadnjih dneh avgusta, delimo pa jih celo leto.

- V razdelitev je bilo vključenih **96 otrok** (51 iz baze, za 45 otrok smo pripravili potrebščine in jih predali šolam). Smo eni redkih društev, ki poskrbimo, da otrokom predamo potrebščine po seznamih šol, ki jih obiskujejo otroci in mladostniki, večina pripravi le pakete najbolj potrebnih potrebščin, saj nabor po seznamu vzame ogromno časa, glede na to, da ima vsaka šola svoje želje in potrebe. Še posebej se to pozna pri prvi triadi, ko so v razdelitev vključeni zvezki za pravopis in matematiko.
- Naša zveza deli šolske potrebščine tekom celega leta. V letošnje razdelitve smo vključili zvezke, šolske nahrbtnike, peresnice, pisala (nalivna peresa, flomastre, barvice, voščenke, različne kulije), likovne pripomočke, ravnila, zemljevide, mape, šestila, kalkulatorje, skratka vse razen šolskih copat.
- S strani ZPMS smo za šolske potrebščine prejeli 2 donaciji: februarja in marca 2024 so nam nakazali **510** in **250 EUR**. Razliko za nakup delovnih zvezkov, šestil in druge šolske opreme, ki je ni bilo v materialni donaciji, ki smo jo prejeli konec avgusta 2024, smo črpali iz lastnih donacij in potrebščin, ki so ostala za razdelitev tekom leta.

Pomagali smo tudi dijakom in študentom, tako iz socialno šibkih družin kot iz družin, prizadetih v neurjih. Razdelili smo jim dva nova prenosna računalnika in dva stara obnovljena računalnika. Dobili so tudi zvezke, mape, pisala, študijske knjige

Brezplačne revije CICIBAN IN CICIDO

Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS nam tudi za šolsko leto 2024/25, sicer pa že četrto leto zapored, s pomočjo donatorjev za otroke iz socialno šibkih okolij omogoča donacijo celoletnih brezplačnih izvodov revij Ciciban in Cicido. Letos smo pridobili **15** celoletnih naročnin. Pri izboru revije smo upoštevali otrokovo starost in njihove želje. Cicido prejema 5 otrok (3 so iz Velenja, 2 iz Šoštanja), Ciciban pa 10 otrok (7 otrok prihaja iz Velenja, 1 iz Šoštanja ter 2 iz Šmartnega ob Paki). Veseli smo, da Društvo bralna značka Slovenije – ZPMS še vedno uspe privabiti donatorje, ki omogočajo nadaljevanje te plemenite akcije. Otroci so brezplačnih revij zelo veseli in z velikim veseljem vsak mesec pričakujejo domačega poštarja, saj revije prejema osebno v domače nabiralnike.

Ocena vrednosti donacije celoletnih izvodov revij za 15 otrok je **1.500 EUR**.

Slika 191: Revija Ciciban

BOTRSTVO V SLOVENIJI

V letu 2024 smo številnim otrokom in mladostnikom iz naše doline pomagali pri vključitvi v program Botrstvo v Sloveniji. Nekateri so se vključili s podaljšanjem, drugi s prvo vključitvijo v program. Gre za projekt, ki poteka pod okriljem **Zveze Anite Ogulin in ZPM Ljubljana**, namenjen pa je izboljšanju kakovosti življenja otrok in mladostnikov, ki živijo v Sloveniji. Je način pomoči otrokom in mladostnikom, ki so zaradi hude materialne, socialne, zdravstvene ali družinske stiske ogroženi, prikrajšani in socialno izločeni. Naša zveza kot predlagatelj v projektu sodeluje že vrsto let, so pa nosilci projekta v letu 2024 precej zaostri pogoje za pridobitev Botrstva.

Z Zvezo Anite Ogulin in ZPM dobro sodelujemo, po potrebi se povežemo in s skupnimi močmi pomagamo otrokom do pridobitve botrstva. Za vključitev pripravimo pisni predlog in vso potrebno dokumentacijo. Pri predlogih smo bolj selektivni; če menimo, da družine ne poznamo dovolj, jo napotimo na CSD, kjer prav tako lahko pripravijo predlog in situacije družin v nekaterih primerih poznajo bolje kot mi. V letu 2024 smo vložili **45** prijav za podaljšanje ali novo pridobitev Botrstva, od tega smo za podaljšanje predlagali **10** otrok iz

družin, ki so jih v letu 2023 prizadele poplave ali plazovi. Vsi otroci, ki smo jih predlagali, so pridobili odobreno botrstvo, nekaj tudi v dvojnem znesku, torej 60 EUR na mesec (perspektivni športniki in otroci iz socialno najbolj šibkih družin).

Z dvema primeroma družine smo kot predlagatelj sodelovali tudi v programu *Veriga dobrih ljudi*. Gre za projekt, ki nudi dolgoročno, celostno zasnovano pomoč družinam v stiski z vse Slovenije. V njem so mogoče tudi visoke denarne pomoči družinam.

OSTALE HUMANITARNE AKCIJE V LETU 2024

5. prireditve »ODREŽI DRUGAČNOST«

22. junija, na dan, ko so na Velenjski plaži odprli kopalno sezono v letu 2024, je na Velenjski plaži pri klubu vodnih športov potekala že 5. prireditev »Odreži drugačnost«. Ponosni smo, da vsa leta velik del izkupička te sedaj že tradicionalne prireditve namenjajo za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin, ki morja sicer ne bi videli in doživeli. V tej lepi, izvirni akciji, so slovenski frizerji zbrali **1.814 EUR**. Polovico zneska smo dobili mi, polovico pa **Društvo Julijan Viljem**, ki pomaga otrokom z redkimi boleznimi. Vsak je prejel **907 EUR**. Mestna občina Velenje je znesku, ki so ga s striženjem ustvarili slovenski frizerji, dodala **1.814 EUR**, ki so jih namenili MZPM Velenje (za letovanje otrok iz socialno šibkih družin). Ček nam je podelila podžupanja MOV **Aleksandra Vasiljevič**. Skupaj smo torej s to akcijo pridobili donacijo v višini **2.721 EUR**. Vodja in pobudnik projekta, ki povezuje slovenske frizerje, je Velenjčan **Marko Hriberšek**, ki vedno poskrbi tudi za odlično udeležbo slovenskih frizerjev na tej dobrodelni prireditvi. Sodelovalo je več kot 30 slovenskih frizerjev, dogajanje so popestrili tudi udeleženci TV šova **MasterChef Slovenije**, ki so pekli miške in jih obiskovalcem ponujali za dobrodelne prispevke, ki so všteti v izkupiček akcije. Iz srca hvala vsem frizerjem in frizerkam, ki so darovali svoj prosti čas in znanje na 5. prireditvi Odreži drugačnost. In iskrena hvala MO Velenje, ker nas vedno podprete in poskrbite, da gredo na morje tudi otroci, ki jim ga starši ne morejo omogočiti.

Sliki 192, 193: Ob koncu dneva smo bili zelo srečni, saj smo prejeli kar dva čeka, izkupiček pa je bil namenjen letovanju otrok iz socialno šibkejših družin na morju.

Slika 194: Pobudnik in glavni organizator akcije Marko Hriberšek nas je avgusta obiskal na letovanju v Poreču, kjer je užival v družbi otrok, ki jim je kar nekaj ur urejal frizure. Tudi otroci so bili zelo veseli, da si je vzel čas za obisk v naši koloniji v VIRC-u. Marko nas je prvič obiskal že leto prej, v Špadičih, v letu 2024 pa se je ponovno prepričal, kako lepe in pestre počitnice pripravimo otrokom.

9. SKAZIN DOBRODELNI TEK – Zmagamo, ko si pomagamo

Na že 9. dobrodelnem Skazinem teku Otrok otroku, ki se je na parkirišču podjetja Skaza zgodil 18. maja 2024, se je zbralo več kot 300 otrok, ki so tudi tokrat tekli za dober namen. Otroci so ponovno potrdili moto teka: "Zmagamo, ko si pomagamo!", zato je vsak, ki je pretekel 200 ali 800 metrov, prejel medaljo.

Na 9. dobrodelnem teku so zbrali rekordnih **25.000 EUR** in jih razdelili med **Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje, Atletskim klubom Velenje, Plavalnim klubom Velenje – paraplavavno skupino Delfinčki, Rdeče noske Slovenije, Nogometnim klubom Rudar Velenje in Tabornike Šoštanj - rod Pusti grad Šoštanj.**

Podjetje Skaza je v devetih letih zbralo že 111.250 evrov za pomoč otrokom, kar nekajkrat je donacijo prejela MZPM Velenje. Tudi v letu 2024 smo bili deležni lepe donacije v višini **7.000 EUR**, ki jo je iz rok pobudnice akcije **Tanje Skaza** prejel predsednik MZPM Velenje **Zdenko Gorišek**. Podjetje Skaza je tokrat prvič objavilo natečaj za prejem donacije, na katerega smo se z veseljem prijavi. Šele na dogodku so razkrili, koliko sredstev so nam namenili.

Ves čas dogodka so organizatorji poskrbeli za veliko razgibane animacije, iger, poslikav obraza, glasbo ...

Sliki 195, 196: Na 9. Skazinem teku je Zdenko Gorišek, predsednik MZPM Velenje, iz rok Tanje Skaza z veseljem in ponosom prevzel ček z donacijo v višini 7.000 EUR.

DONACIJA MOV ZA LETOVANJE OTROK

V mestnem središču smo ob zaključku akcije **Naj okus sladoleda**, ko je bilo dogajanje res živahno, popestreno s koncerti, prejeli ček za **5.000 EUR**, ki smo ga prejšnja leta prejeli na prireditvi Kresna noč ob Velenjskem jezeru. Mestna občina Velenje je denar namenila za letovanje otrok iz socialno šibkih družin, ki ga poleti ob morju organizira MZPM Velenje. MO Velenje nam vsako leto iz proračuna prispeva tudi za kritje lestvice med ekonomsko in zdravstveno ceno letovanja, denar pa porabimo predvsem za doplačilo pri tistih otrocih, ki plačajo polovično ceno letovanja.

Slika 197: Sekretarka MZPM Velenje je tokrat ček v vrednosti 5.000 EUR iz rok podžupanje MO Velenje **Aleksandre Vasiljevič** prejela na Cankarjevi ulici. Sredstva smo porabili za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin.

DOBRODELNI KONCERT »MORJE ZA VSE OTROKE« V MAX KLUBU

12. oktobra 2024 je podjetje **Činela d.o.o.** v velenjskem Max klubu pripravilo dobrodelni koncert. Pripravili in izvedli so ga v sodelovanju z velenjsko vokalistko, glasbenico, umetnico in glasbeno terapevtko **Klaro Klančnik** in glasbenikom **Miho Korenom**. Celoten izkupiček koncerta »Morje za vse otroke«, kjer so z vstopninami zbrali **640 EUR**, bo namenjen letovanju otrok iz socialno šibkejših družin iz Šaleške doline v letu 2025.

Koncert je s svojo temo **'Večne slovenske pesmi'** počastil bogato zakladnico slovenskih skladb, ki so se tako ali drugače zasidrale v ušesa in srca poslušalcev. Klari so se na odru pridružili priznani glasbeniki: Marko Hrvatinič (kitara), Leon Firšt (klaviature), Miha Koren (bas) ter David Morgan (bobni). Klara je v tistem času v sodelovanju s sokrajanom Mihom Korenom ustvarjala svoj glasbeni prvenec. Premierno so nekaj skladb predstavili prav na tem

koncertu, dodali pa so večne slovenske pesmi v novi glasbeni preobleki in navdušili publiko! Dogodek sta finančno podprla MO Velenje in združenje SAZAS.

Sliki 198, 199: Činela d.o.o. je tudi v letu 2024 pripravila dobrodelni koncert »Morje za vse otroke« s Klaro Klančnik in priznanimi glasbeniki, ki so jo spremljali na odru. MZPM Velenje bo izkupiček namenila za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin (v letu 2025).

Donacija podjetja DAT-CON d.o.o.

Novembra 2024 smo prejeli donacijo v višini 6.000 EUR, ki jo je podjetje v celoti namenilo za družino iz Velenja, ki sinu, še osnovnošolcu, ureja stanovanje v pritličju hiše. Stroški so visoki, sin pa je na invalidskem vozičku in ga starši že težko nosijo po stopnicah v drugo nadstropje hiše, kjer imajo stanovanje. Denar bo namenjen urejanju stanovanja in opremi zanj. Družini poravnava predračune, ki si sledijo tako, kot napreduje prenova hiše in prostorov za bivanje invalidnega otroka.

DONACIJA CENTRA GIBANJA

Ko stopimo skupaj za dober namen, spreminjamo svet na bolje

S pomočjo srčne akcije, že tretje po vrsti, ki je potekala **16. decembra**, od 6. do 22. ure, so v velenjskem **Centru gibanja** z dobrodelnim kolesarjenjem in srečelovom zbrali kar **4.033**

EUR, ki so jih namenili trem družinam v stiski iz naše doline (dve Velenje, ena Šoštanj). Ček so nam predali 18. 12. v Centru gibanja, kjer so zelo veseli, da je izkupiček akcije vsako leto višji. Prvič so zbrali 1.500 EUR, drugič pa 2.080, tako da so konec leta 2024 ta znesek podvojili. Hvala vsem, ki ste kolesarili za dober namen!

S sredstvi bomo pomagali družinam, ki so se v stiski znašle zaradi bolezni staršev ali otrok, močno olajšali življenje. Namenjena so poravnavi položnic, potrebam otrok (vrtec, šola, obogatitvene dejavnosti, oblačila, obutev ...), nakupu hrane in drugim gospodinjskim artiklom.

Slika 200: Ekipa Centra Gibanja je po več kot uspešni humanitarni akciji, v kateri so podvojili znesek iz leta 2023, ček z izkupičkom predala sekretarki MZPM Velenje.

Pikin šparovček: Novo sonce, Pika pomaga

Z zbiranjem kovancev smo v času 35. Pikinega festivala na dveh zbirnih mestih, postavljenih na prizorišču festivala (eno je bilo na Titovem trgu, drugo v Rdeči dvorani), zbirali sredstva za pomoč družinam v socialni stiski. Na Pikinem festivalu smo v ta namen skupaj zbrali **161,00 EUR**.

PRAZNIČNA OBDARITEV OTROK IN DRUŽIN IZ SOCIALNO ŠIBKIH OKOLIJ IN IZ DRUŽIN, KI SO JIH PRIZADELE POPLAVE IN PLAZOVI

Vila Rožle je v mesecu decembru 2024, delno pa še v januarju 2025, postala hiša daril, ki so jih donirali različni donatorji, organizacije ter posamezniki z velikim srcem, ki jih bomo predstavili v nadaljevanju. Starše smo po prejemu daril prosili za povratne informacije. Sporočili so, da so bili otroci daril zelo veseli, vsi so bili zelo ganjeni, še posebej zato, ker so donatorji pri vsebinah daril resnično upoštevale njihove želje. Kar dva otroka sta dobila posebne stole, enega računalniškega in enega frizerskega. Dobili so tudi veliko oblačil, odlične športne copate in igrače. S podporo in srčnostjo različnih donatorjev, smo tudi v preteklem letu z bogatimi in izvirnimi darili v čarobnem decembru, nekaj malega pa tudi v prvem tednu novega leta, uspeli osrečiti **150 otrok in mladih iz naše doline**. Najlepša hvala vsem!

Trije zimski botri

Četrto leto zapored smo sodelovali v akciji obdarovanja otrok Treh zimskih botrov. Akcija poteka od leta 2013, ko so tri prijateljice Alia, Ana in Vanja na klepetu ob kavi prišle na idejo o obdaritvi Treh zimskih botrov, ki so jih poimenovala Miklavž, Božiček ali Dedek Mraz.

Gre za srčno pobudo, ki osvetljuje praznično obdobje s solidarnostjo in sočutjem.

V akcijo smo vključili **40** otrok iz Šaleške doline, kar je največ doslej. S pomočjo treh decembrskih dobrih mož in srčnih donatorjev iz vseh koncev Slovenije smo torej uspeli razveseliti vseh 40 otrok (leto prej **36** otrok). Otroci so donatorjem pripravili tudi zahvale, saj je večina dobila točno tisto, kar si je želela. Svoje želje so nam oddali s pomočjo risbic in opisov. Tudi v zahvalah so poskrbeli za lepe misli in risbice. Darila so bila izjemno bogata, kot so nam poročali starši, pa so vsi dobili tisto, kar so si zaželeli, donatorji pa so dodali še marsikaj po lastni izbiri, nekateri tudi darilo za starše.

Sliki 201, 202: Darila, ki smo jih s pomočjo različnih donatorjev razdelili otrokom iz Šaleške doline s pomočjo akcije Trije zimski botri, so bila izjemno bogata. Otroci so dobili točno tisto, kar so si zaželeli.

Darila Gimnazije Velenje

Dijaki in dijakinje, povezani v Dijaško skupnost, so tudi v letu 2024 organizirali akcijo **Gimnazija ŠC Velenje obdaruje**. Tretje leto zapored so se povezali z nami in pripravili darila za otroke, ki jih je predlagala zveza. Prav vsak razred je izbral obdarovanca in pripravil darilo. Odzvali so se prav vsi razredi na šoli in s tem pokazali, da niso pomembna vedno samo individualna tekmovanja, ampak tudi srčnost, ki osrečuje.

Darila smo **16. decembra** prevzeli na Gimnaziji Velenje. Dijaki in profesorji so pripravili **35 daril**, pri vseh so upoštevali želje otrok. Z darili smo razveselili otroke in mladostnike iz Šaleške doline. Njihove želje niso bile velike, zato so dijaki in tudi profesorji šole v marsikateri paket dodali še kaj, kar ni bilo na seznamu želja. Malo pred božičnimi prazniki smo jih predali otrokom iz socialno šibkih okolij, nekaj prejemnikov pa smo poiskali med družinami, ki so jih poleti hudo prizadele poplave in plazovi.

Sliki 203, 204: Pri obdarovanju otrok so sodelovali vsi dijaki Gimnazije Velenje in tudi profesorji. Darila smo prevzeli na gimnaziji, ko smo jih v Vili Rožle zložili na mizo, je pogled nanje res osrečil.

Darila ZPMS

Tudi decembra 2024 smo bili deležni daril, ki so jih donatorji iz vse Slovenije poklonili naši krovni organizaciji ZPMS. Tokrat smo darila prevzeli v Ljubljani. S pomočjo donatorjev je zveza tudi tokrat pripravila darila za različne starosti otrok in mladostnikov, vanje so bile vključene različne zanimive in didaktične igrače, šolske potrebščine, sladkarije in izdelki za osebno nego. Darila so bila pripravljena v prazničnih darilnih vrečkah, s katerimi smo razveselili **30 otrok** iz socialno šibkih družin iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki.

Obdaritev otrok Duške L. s prijatelji

Ena od naših decembrskih dobrih vil je že več let Velenjčanka **Duška**. Tudi v prazničnem decembru 2024 je organizirala akcijo zbiranja donacij za nakup daril za otroke iz socialno šibkih družin. Prispevali so jih Duškini sodelavci iz Bolnišnice Topolšica, Duška in njen partner Gregor ter njene prijateljice in sorodnice. Skupaj so zbrali več kot **1.500 EUR**, ki so jih

namenili za nakup daril. Obdarili so **10** otrok iz sedmih socialno šibkih družin, od najmlajših do študentov, dodali pa so tudi darila za starše večine obdarjenih otrok.

Darila SD Velenje

Z občutkom pripravljena darila, predvsem igrače, družabne igre, oblačila in sladke priboljške, so drugo leto zapored za naše družine zbrali v stranki **Socialnih demokratov Velenje**. V Vilo Rožle sta jih 23. decembra pripeljali predstavnici stranke in svetnici velenjskega mestnega sveta **Tjaša Oderlap in Anita Lemež Kljajić**. Skrbno izbrana in praktična darila smo vključili v obdarovanje otrok iz socialno šibkih družin, ki smo jih v večini razdelili konec decembra, nekaj pa tudi v pričetku novega leta. Iz donacije smo pripravili **30 daril**.

Slika 205: Z občutkom pripravljena in izbrana darila za otroke iz Šaleške doline so prispevali tudi člani stranke SD Velenje. Tudi njihova darila so izjemno osrečila otroke iz socialno šibkejših družin.

Donacija Osnovne šole Šalek »Skupaj spremenimo svet«

Učenci in zaposleni na OŠ Šalek so nas **13. decembra 2024**, že četrtrič zapored, razveselili s tradicionalno humanitarno donacijo hrane z daljšim rokom, gospodinjskih in higienskih pripomočkov. Dva osebna avtomobila sta bila premajhna za vse, kar so zbrali v času zbiranja,

ki je potekalo med 9. in 13. decembrom s sloganom: »**Skupaj spremenimo svet**«. Idejni vodja akcije je od samega začetka mentorica prostovoljcev na OŠ Šalek, **Tinkara Kristan**. V akciji so poleg mladih prostovoljcev sodelovali tudi starši učencev in zaposleni na šoli.

S pomočjo donacije smo izdelali **34** uporabnih paketov in jih v prazničnem decembrom razdelili družinam v stiski iz Šaleške doline. Zagotovo smo z njimi narisali veliko nasmehov tako na obrazih staršev kot otrok in jim tudi polepšali praznični čas.

Sliki 206, 207: Prezem donacije na Osnovni šoli Šalek, kjer so akcijo izpeljali že četrto leto zapored. Letos so zbrali toliko, da smo za prevoz do Vile Rožle potrebovali kar 3 avtomobile.

Donacija hrane in potrebščin Mega M d.o.o.

Tradicionalno zbiranje različnih artiklov, igrač, sladkarij, izdelkov za osebno nego in prehrabnenih artiklov se je v podjetju MEGA M nadaljevalo tudi v letu 2024. Podjetje nam je donacijo dostavilo v začetku leta 2024, mi pa smo izdelke vključili v pakete in darila, ki smo

jih družinam razdeljevali v prvih dneh po vstopu v novo leto. Donacijo sta v vilo pripeljala generalni direktor podjetja **Matej Meža** in sodelavka **Tajda Lepko**. Iz nje smo pripravili kar nekaj paketov za naše družine in še nekaj daril za otroke, ki smo jih razdelili v začetku novega leta, ko družine pomoč potrebujejo še bolj kot v prazničnem decembru.

ČAROBNI DECEMBER 2024

PRODAJA PRAZNIČNIH VENČKOV, ki jih je izdelal florist Simon Ogrizek.

Sredstva so bila zbrana s prodajo venčkov, ki jih je za dobrodelni namen z velikim srcem izdelal znani cvetličar **Simon Ogrizek**, akcijo pa je vodila **Mestna občina Velenje**. Ček je 27. decembra 2024 sekretarki Bojani Špegel predala podžupanja MO Velenje **Aleksandra Vasiljevič**. Dogodek je potekal v okviru Čarobne promenade, ki je združila občane v prazničnem duhu in spodbudila solidarnost ter podporo.

Slika 208: Florist Simon Ogrizek je v decembru izdeloval čudovite praznične venčke za podjetja in organizacije, del izkupička pa je namenil pomoči otrokom. Akcijo je vodila MO Velenje, zato je ček z izkupičkom v okviru prireditve na Čarobni promenadi naši sekretarki predala podžupanja Aleksandra Vasiljevič.

Dobrodelni medenjaki

Prodaja dobrodelnih medenjakov, ki so jo skupaj z nami in pod okriljem **Festivala Velenje** v okviru Čarobnega decembra 2024 podprli **velenjski javni zavodi**, je potekala pod lepim sloganom »**Sreča v vsakem grižljaju**«. Medenjake so pekli trije lokalni proizvajalci. Prodajali

so jih v okviru Prazničnega sejma in v petih velenjskih javnih zavodih. Skupaj smo s to lepo akcijo, ki smo ji dodali izkupiček turističnih društev, ki so na Prazničnem sejmu prodajali enolončnice in čaj, zbrali **1.142,00 EUR**.

Zbrana sredstva bodo namenjena za pomoč otrokom iz socialno šibkejših družin.

Sliki 209, 210: Medenjaki so bili lepo pakirani, za kar so poskrbeli na Festivalu Velenje. Hvala vsem, ki ste jih kupili!

Srečelov MZPM Velenje

V času projekta **Veseli december 2024** smo na šestih prireditvah za otroke v velenjskem Domu kulture s pomočjo številnih podjetij, javnih zavodov, društev in posameznikov, ki so nam podarili svoje izdelke in reklamen materiale, pripravili bogata darila za srečelov. S tradicionalno akcijo strokovne službe MZPM Velenje smo začeli v začetku novembra 2024. Na šestih prireditvah smo prodali vse srečke in na koncu na račun MZPM Velenje za programe, ki jih bomo izvajali v letu 2025, položili **2.115 EUR**. Hvala vsem, ki ste nam pomagali z materialnimi donacijami in vsem prostovoljkam in prostovoljcem, ki ste nam pomagali pripraviti darila za srečelov in pri njegovi izvedbi!

Sliki 211, 212: S pripravo srečelova je bilo veliko dela, zato smo bili zelo veseli, da smo prodali vse srečke. Hvala vsem donatorjem, ki so nam darovali zelo uporabne artikle za srečelov.

OSTALE DONACIJE

Zelo srečni in hkrati ponosni smo, da MZPM Velenje deluje v okolju, kjer živi veliko posameznikov in deluje veliko podjetij ter obrtnikov, ki imajo čut za sočloveka. Veliko pomoči nam pri našem delu namenijo tudi vse tri lokalne skupnosti, torej MO Velenje ter občini Šoštanj in Šmartno ob Paki. Prav z njihovo pomočjo lahko na MZPM Velenje pomagamo družinam iz socialnega roba, pri čemer na prvo mesto vedno postavljamo otroke in njihove potrebe, rušimo stereotipe in pripomoremo k enakosti otrok!

V letu 2024 so nam z donacijami pomagali tako podjetja, samostojni podjetniki, društva in tudi občani. Zahvala gre tudi ostalim donatorjem, ki so deprivilegiranim družinam iz Šaleške doline z izkupičkom dobrodelnih akcij močno polepšali leto.

Ob izteku leta smo prejeli tradicionalno letno donacijo podjetja **Hermi d.o.o.** v višini 1.500,00 EUR, med letom pa so nam donirali še podjetje **ERGO PHARMA** 600 EUR in **FIT Mravljice** 610 EUR. Za letovanje otrok iz v neurjih prizadetih družin nam je **Lions klub Velenje** doniral 700 EUR. Ostali večji donatorji so omenjeni že v tekstu, več pa je bilo manjših donatorjev, fizičnih oseb, ki so nam nakazali od 100 do 250 evrov.

Skupaj smo v letu 2024 zbrali **50.977 EUR** finančnih humanitarnih sredstev (brez sredstev iz razpisa ZPMS in sredstev MOV za letovanje otrok, kar znese še **29.122 EUR**). Vseh sredstev še nismo porabili, kar nekaj je namreč namenskih, za posamezne družine, za letovanje otrok v letu 2025 in za nakup šolskih potrebščin in opreme za otroke iz družin, ki so jih prizadele poplave in neurja. Na računu ostaja še precej sredstev tudi iz leta 2023, sploh namenskih, za

družine, ki so jih prizadele poplave. Družine, ki so po tej naravni nesreči prejele večje donacije, še niso porabile vseh sredstev.

Ocenjujemo, da smo zbrali in razdelili vsaj še za **30 tisoč EUR** materialne pomoči.

Iskreno se zahvaljujemo vsem donatorjem, ki so s svojo podporo velikodušnostjo omogočili izvajanje naših humanitarnih programov. Vaša podpora je ključna in pripomore k uresničevanju naših ciljev in skupne vizije. Skupaj smo v domove naših družin podarili toplino, veselje in upanje, saj v stiski niso ostali sami.

Hvala vam za vašo nesebičnost in zaupanje!

PROMOCIJA ZVEZE

MZPM Velenje je redno, preko celega leta 2024, sodelovala z javnimi mediji. Prispevke o naših akcijah in prireditvah smo objavljali v lokalnem tedniku **Naš čas** in na njihovi spletni strani, v šoštanjskem časopisu **List, Delu, Dnevniku, Večeru, Rudarju**, časopisu **Slovenske novice**, v celjskem **Novem tedniku**, na lokalnih portalih **Velenje.com** in **Velenjčan.si**, **nascas.si**, **STA**, vsak mesec pa tudi v **Novičkah - spletnem časopisu ZPMS**, kjer so naši programi zelo podrobno predstavljeni.

Posneli smo več prispevkov za Radio Velenje, Koroški radio, Radio Celje, Radio Slovenija, regionalno televizijo VTV, kjer smo bili pogosto tudi gostje v oddaji Dobro jutro ... Predstavili smo se tudi v **32. Almanahu občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki** in v mesečnih koledarjih prireditev Mestne občine Velenje ter na spletni strani prireditev, ki jih objavlja Festival Velenje.

Redno smo pripravljali sporočila za javnost, v katerih smo zajeli naše največje projekte, saj jih mediji ob pomanjkanju novinarjev radi objavijo, mi pa tako poskrbimo za promocijo našega dela tako na področju prostega časa, preventive kot tudi humanitarne dejavnosti. Poleg tega sekretarka zveze sodeluje na rednih mesečnih koordinacijah na MO Velenje, kjer direktorji javnih zavodov in predstavniki zvez društev, ki pripravljajo različne dogodke, načrtujejo dogodke v MO Velenje. Pri tem vedno tesno sodelujemo z vsemi javnimi zavodi, pogosto pa tudi društvi. Naše večje prireditve izvedemo z njihovo pomočjo, tako na organizacijskem področju kot področju ozvočevanja prireditev kot pripravi prizorišč, postavitve odrov, varovalnih ograj ...

PRAZNOVANJE 70 LETNICE MZPM VELENJE

Ob svetovnem dnevu otrok, v sredo, **20. novembra 2024**, smo v mali dvorani Doma kulture Velenje izvedli medgeneracijsko obarvano prireditev **70 let mladi**, ki smo jo pripravili v sodelovanju z društvi prijateljev mladine, prostovoljci in prijatelji zveze. Tako smo jo poimenovali tudi zato, ker so bili vsi nastopajoči mladi, če ne po letih, pa po srcu. Z njo so v času izteka jubilejnega leta obeležili tudi 70. obletnico delovanja zveze.

Predsednik MZPM Velenje **Zdenko Gorišek** je v uvodnem nagovoru ob video predstavitvi naših programov poudaril: »V sedmih desetletjih delovanja smo skupaj s prostovoljci iz vse Šaleške doline zgradili številne programe in projekte, ki lepšajo in bogatijo otroštvo in vsakdanjik našim otrokom, mladostnikom in družinam. 70 let se je že zavrtelo, odkar smo in ostajamo mladi! Vsa leta so se naši programi širili, dopolnjevali in se prilagajali spremembam v družbi in v našem okolju. Tudi zato, ker so naše delo vedno podpirale občine Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki ter številni donatorji. Obljubljamo vam, da bomo »mladi« ostali tudi v prihodnje!«

Prav vsi nastopajoči so v raznolikem programu navdušili in ponovno dokazali, koliko mladih talentov imamo v Šaleški dolini. Nastopili so **Bina Šinkovec, Iris in Ajda Stropnik, Plesna šola M-Dance, Sonja Beriša, Neva Berke, Mimi in Lili Berke, Denis Trap, Nuša in Gašper Beuc, Klara Klančnik in Miha Koren** ter gledališka ekipa iz DPM Ravne, v kateri so bili **Martin Krk, Matevž Goršek, Nena Lenko, Nika Anžej in Tine Obšteter** ter mentorica **Simona Koren**. Skeč so zaključili Ravenski pobi (**Tadej in Aljaž Krt ter Tine Obšteter**).

Veseli in ponosni so, da so se prireditve udeležili tudi predstavniki vseh treh šaleških občin. Velenjska podžupanja **Aleksandra Vasiljevič** je ob predaji umetniškega dela našemu predsedniku Zdenku Gorišku poudarila: »70 let ni samo število let. So številne zgodbe in nasmehi, ki ste jih skupaj s sodelavci in prostovoljci risali na obraze otrok. To je tisto, kar šteje! MZPM Velenje je tisti, ki daje našemu okolju dušo in srce. Zato si želim, da še naprej uspešno rišete nasmehe na obraze naših najmlajših in bogatite življenja družin v Šaleški dolini.« Predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije **Darja Groznik** je iskreno čestitala zvezi in vsem, ki so v njej v pestri zgodovini dali svoj pečat. »Smo ena velika družina. Vedno rada pridem v Velenje, kjer delate krasne programe za otroke in mlade. Tudi zato, ker vaše delo vsa leta močno podpira lokalno okolje, kar je primer dobre prakse v slovenskem merilu. Na ZPMS smo ponosni na vas, naj naše dobro sodelovanje traja,« je poudarila, preden je predala darilo predsedniku **Zdenku Gorišku** in sekretarki **Bojani Špegel**. Darilo je prispevala tudi Občina Šoštanj, ki jo je na prireditvi zastopal podžupan **Boris Lambizer**.

Program je s kamišibajem »Šel je popotnik skozi atomski vek« zaključil dolgoletni prostovoljec zveze **Boštjan Oder**, ki je tudi povezoval program prireditve. Z njim je vsem prisotnim predal sporočilo, ki je dalo misliti. Zato, ker je prihodnost negotova in ker je svetovni dan otrok vesel dan z resnim sporočilom, da je potrebno za lepo in varno življenje otrok narediti še marsikaj, predvsem pa imeti veliko srce! **Na MZPM Velenje ga imamo, zato bomo še naprej delali z in za otroke.**

Slike 214 - 223: Prireditev »70 let mladi« smo pripravili skupaj z našimi društvi in prijatelji zveze. Nastopajoči so navdušili, veseli pa smo bili tudi čestitk in daril.

SODELOVANJE MZPM VELENJE Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI IN ORGANIZATORJI

MZPM že vrsto let dobro sodeluje z Univerzo za III. življenjsko obdobje Velenje. Pod njihovim okriljem je v Vili Rožle v šolskem letu 2023/24, od januarja do maja in od septembra do konca leta 2024, deloval ustvarjalno-likovni krožek Perspektiva. Članice krožka so v vili ustvarjale ob petkih dopoldne. V prostorih Vile Rožle so v letu 2024 večkrat potekali kolegiji ravnateljev velenjskih osnovnih šol. Na njihove kolegije so prihajali tudi predstavniki različnih organizacij. Kolegiji potekajo v galeriji Vile Rožle.

Tudi v letu 2024 smo dobro sodelovali z različnimi institucijami v Šaleški dolini (Muzej Velenje, Mladinski center Velenje, Mladinski svet Velenje, Mladinski center Šmartno ob Paki, Center za socialno delo Velenje, Knjižnica Velenje, Festival Velenje, Rdeča dvorana ŠRZ Velenje, vrtci, vse osnovne šole, ŠCV, Center ponovne uporabe Velenje, Eurofins raziskave okolja Slovenija d.o.o., PUP-Saubermacher d.o.o., Športna zveza Velenje, JSKD, številna društva in vse tri občine ...

MZPM Velenje je dobro sodelovala tudi s krovno organizacijo ZPMS in se redno udeleževala prireditve zveze, ki jih je organizirala ZPMS. Sodelovali pa smo tudi v organih republiške zveze in njihovih komisijah ter na rednih sejah upravnega odbora. V velikem številu so naša društva sodelovala tudi na skupščini ZPMS. 29. februarja smo zaposleni in prostovoljci obiskali tudi zaključno prireditev ob 70 letnici ZPMS v dvorani Smelt v Ljubljani, na kateri so predstavili dokumentarni film z zgodovino zveze.

V letu 2024 smo natisnili:

- bralni karton in nalepke za Kajuhovo bralno značko,
- priznanja za zlate bralce,
- priznanja za predšolsko bralno značko,
- spisek gradiv za predšolsko bralno značko, ki ga imajo knjižnice vedno na zalogi,
- nalepke Dedka Mraza, ki jih lepimo v knjige (darilo otrokom),
- vabilne kartice za srečanja z Dedkom Mrazom z originalno ilustracijo Urške Stropnik Šonc.

Vse naše aktivnosti objavljamo na naši spletni strani <https://www.vilarozle.si> in na naši Facebook strani <https://www.facebook.com/MZPMVelenje>. V letu 2024 smo se trudili, da smo bili na obeh zelo aktivni. Veseli nas, da je bil odziv in obisk naših strani dober. Povečali smo tudi število sledilcev, na našem FB profilu jih imamo več kot 3000. Kratke filme, ki jih pripravljamo med letom v sklopu naših programov in projektov, objavljamo tudi na našem Youtube kanalu (<https://www.youtube.com/channel/UCugfWKU1W5cquQgWkyRjCsQ>).

Poročilo o delu MZPM Velenje smo pripravili Bojana Špegel (sekretarka MZPM Velenje), Dušan Jager in Simona Valoh (strokovna sodelavca).